

Primorski dnevnik

**Manjšina,
razlike in
enotnost
krovnih**

SANDOR TENCE

Sodelovanje, ki ne temelji na iskrenosti, ni sodelovanje, temveč oportunistem ali celo koristoljubje. Iskrenost bi morala biti zelo pomembna tudi v politiki slovenske manjšine, ki marsikdaj posnema slabe lastnosti italijanskega političnega vsakdana. Zato se nam zdi prav, da sta Drago Štoka in Rudi Pavšič na včerajnjem občnem zboru Sveta slovenskih organizacij iskreno povedala, kaj ju združuje in kaj ju ločuje. Brez slepomušenj in brez običajnih zakulisnih iger in igric, ki smo jih vse naveličani.

Predsednik Sveta slovenskih organizacij je spet jasno povedal, da se mu odnosi z drugo krovno zdijo zelo dobiti, a da ne vidi nobene potrebe ne po združevanju in niti po ustanavljanju novih vse-manjšinskih zvez. Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze razmišlja drugače. »Zunanja politika«, ki jo v odnosu do Italije in Slovenije izvajata SSO in SKGZ se mu zdi dobra, manjšinska »notranja politika« pa precej šepa. Premašo se ukvarjam s prihodnostjo, naša manjšinska organiziranost pa ni več kos novim časom, je preprečan Pavšič.

To ni prvič in gotovo tudi ne zadnjič, da Pavšič in Štoka izpostavita različna gledanja. Ne gre toliko za razlike pri oceni položaja manjšine, ki je precej skupna, kot pa pri »receptih« za prihodnost. Zakaj bi predsednika skrivala te razlike, ki so in še bodo.

Prav je, da se slovenska manjšina glede tega ne skriva za kakšno umetno enotnost, prav pa je tudi, da te razlike ne pogojujejo skupnega nastopanja SKGZ in SSO, ko so v igri življenjski interesi naše skupnosti.

ITALIJA - Ministrski svet sprejel sveženj protikriznih ukrepov

Največ pozornosti družinam in podjetjem

Opozicija kritična - CGIL potrdil splošno stavko 12. decembra

OPČINE - Občni zbor krovne organizacije

SSO o sebi in manjšini

Drago Štoka bo najbrž ostal predsednik - Pozdravi številnih gostov

OPČINE - Svet slovenskih organizacij je na včerajnjem občnem zboru ocenil situacijo v svoji notranjosti in tudi v slovenski manjšini. Drago Štoka (foto Kroma), ki bo sko-

raj spet izvoljen za predsednika, je posebno pozornost namenil finančni krizi, ki grozi manjšini, govoril pa je tudi o odnosih s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo, ki jo je

zastopal predsednik Rudi Pavšič. Občni zbor v konferenčni dvorani Zadržane kraške banke so pozdravili številni gostje.

Na 2. strani

RIM - Ministrski svet je včeraj sprejel zakonski odlok s protikriznimi ukrepi, ki vsebuje vrsto olajšav za najšibkejše družbene sloje in posege za podporo gospodarskih dejavnosti. Gospodarski minister Tremonti je zavrnil obtožbe opozicije o zamudnem odzivanju vlade in potrdil, da bo vlada še naprej spoštovala mene, ki jih Italiji postavlja izredno visok javni dolg. Ukrepi gredo od davčnih razbremenitev, neto transferjev, varčevanja v obliki znižanja stroškov, financiranj in jamstev do novih naložb. Za opozicijo so ukrepi nezadostni, sindikat CGIL pa je potrdil splošno stavko 12. decembra.

Na 7. strani

**Gantar sprejel
predstavnike Slomaka**

Na 5. strani

**SEP, FJK, Veneto in
Slovenija za čezmejno
lahko železnico**

Na 6. strani

**V Trstu predstavili
politično biografijo
Mirka Špacapana**

Na 8. strani

**Terminal na Fernetičih
proizvaja elektriko**

Na 9. strani

**Namesto zapornic
na meji črta čez cesto**

Na 16. strani

INDIJA - New Delhi odgovornost pripisuje »elementom v Pakistanu«

V Mumbaju okrog 150 mrtvih Nekaj talcev še v rokah teroristov

MUMBAJ - Število žrtev v Mumbaju (Bombaju), ki ga je v sredo pretresel val terorističnih napadov, se je po zadnjih podatkih povzpelo na 148, med žrtvami pa je tudi več tujcev. Indijske oblasti medtem odgovornost za napade pripisujejo »elementom v Pakistanu«, razmere v mestu pa so bo besedah tam že več Slovenke vse bolj napete, saj so prebivalci vse bolj prestrašeni. Tudi dva dni po vrsti napadov v indijski finančni prestolnici so napadalci včeraj dopoldne še vedno zadrževali neznano število talcev. Pripadniki indijskih varnostnih sil, ki so včeraj vdrli v bombajski judovski center, so v zgradbi našli trupla petih talcev.

Na 21. strani

CENTROLANZA

Trst, drž. cesta 202 - križišče Prosek

**velika izbira daril
za vse okuse in žepe! OBİŞÇİTE
NAS...**

Do božiča bo center odprt vsako nedeljo!

**Odprto od 10.00 do 13.00 in od 15.00 do 18.00.
Na voljo prostorno parkirišče.**

ARREDAMENTI

ELLENZ

superD

3P centrolanza

Capi

TopBar

81129

666007

9 777124

OPĆINE - Predsednik na včerajšnjem občnem zboru Sveta slovenskih organizacij

Štoko zelo skrbi položaj manjštine in je zadovoljen z odnosi s SKGZ

Pavšič: Dobri odnosi v »zunanji politiki«, v manjšinski »notranji politiki« pa žal marsikaj šepa

OPĆINE - Za obstoj in razvoj slovenske manjštine. S tem geslom je Svet slovenskih organizacij na včerajšnjem občnem zboru ocenil svoje notranjo stanje in položaj manjštine, ki ni ravno spodbuden. Drago Štoka, ki bo spet kandidiral za predsednika in bo najbrž spet izvoljen, je v svojem poročilu dejansko ponovil to, kar je povedal v četrkovem intervjuju za naš dnevnik. Odnose s Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo je ocenil za zelo dobre, po njegovem pa (še) niso dozoreli pogoji za združitev obeh krovnih organizacij.

Štoka je obnovil dogajanja v zvezi z napovedanim krčenjem italijanskih prispevkov manjštini, govoril je o velikih zamudah pri izvajanju zaščitnega zakona in o situaciji v Benečiji. Berlusconijeva vlada po mnenju predsednika SSO nima odklonilnega odnosa do manjštine, pač pa nas popolnoma ignorira, kar je morda isto. Glede dvojezičnosti na novi tržaški avtocesti smo Slovenci pristali na kompromis in na zgolj dva dvojezična smerokaza, sedaj pa moramo odločno zahtevati naše pravice. »Če bomo spet deležni odklonilnih stališč, se moramo obrniti na pristojna evropska telesa,« je poudaril Štoka.

In že smo pri odnosih med SSO in SKGZ. Formalni razlog, da SSO odklanja združitev z drugo krovno organizacijo je statut, ki obvezuje SSO k po-

polni samostojnosti. Statut lahko spremeni le občni zbor z dvotretjinsko večino, kar trenutno ni v predsednikovih načrtih.

Ob formalnih pa obstajajo tudi vsebinski oziroma politični razlogi. Štoka je prepričan, da mora manjšina svojo enotnost graditi na politični ravni in torej na politični samostojnosti. Za predsednika SSO je politika temelj bodoče skupne manjšinske hiše, enotnost v civilni družbi pa ni potrebna, ker že obstaja. Sodelovanje tudi na osebni ravni s predsednikom SKGZ Rudijem Pavšičem je Štoka ocenil za zelo dobro, »tudi zelo dobre odnose pa je mogoče še vedno nadograditi in izboljšati.«

Drago Štoka je imel predsedniško poročilo na občnem zboru SSO, ki so ga udeležili predstavniki včlanjenih organizacij (desno) in tudi številni gostje (levo spodaj)

KROMA

SSO računa, da bo nova levostradinska vlada v Sloveniji vsaj tako pozorna do manjštine, kot je bila vlada Janeza Janše. Od sredinega tržaškega sestanka z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu je Štoka odnesel zelo dobre vtise, na občnem zboru v konferenčni dvorani Zadružne kraške ban-

ke pa se je zahvalil dosedanjemu vodji vladnega urada za Slovence v zamejstvu Zorku Pelikanu in bišemu generalnemu konzulu Jožetu Šušmelju za vse, kar sta naredila v prid naši manjšini.

Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič je izrazil prepričanje, da krovni zelo dobro sodelujeta v »zunanji politiki« (odnosi do Rima, Ljubljane in Dežele), marsikaj pa še pa v »notranji politiki« (beri: v notranjih odnosih). Po Pavšičevem mnenju bi morala manjšina glede svoje prihodnosti tvegati drznejše poteze in, če je mogoče, svojo organiziranost prilagoditi času, ki ga živimo. SKGZ si torej želi, da bi Pavšič in Štoka še naprej skupaj hodila v Rim, Ljubljano in k deželnim oblastem, želi pa si tudi, da bi krovni in z njima vse manjšina razmišljali o prihodnosti, kar se danes žal ne dogaja. S tem v zvezi je Pavšič na občnem zboru ponudil novemu vodstvu SSO odprt oziroma še nenačrano stran, v kateri bi začeli skupaj razmišljati o bodočnosti manjštine.

Deželni svetnik Igor Gabrovec, ki je občni zbor pozdravil tudi v imenu Slovenske skupnosti, je predlagal, da bi manjšina v tem križnem trenutku oblikovala neke vrste križni štab za reševanje najbolj perečih problemov. Izrazil je prepričanje, da moramo Slovenci iskati politični dialog tudi s tistimi strankami desne sredine, ki do nas kažejo določeno naklonjenost.

Državnemu sekretarju na ministru za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesihu se zdi prav oziroma nujno, da manjšina tudi v težkih momentih razmišlja o svoji bodočnosti. Podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencov Marjan Pipp je prepričan, da z novo avstrijsko vlado manjšini ne kaže nič dobrega, saj bo skušala koalicija, kot piše v njenem sporazumu, izvoluti pravice, ki so napisane v avstrijski državni pogodbi. Pipp je povedal, da NSKS celo razmišlja o razpustitvi s ciljem, da se premosti sedanjo »dvotinrost« med koroškimi Slovenci. Cilj tega naj bi bil skupna manjšinska organizacija.

Predsednik izvršnega sveta Italijanske unije Maurizio Tremul, ki je govoril v slovenščini in v italijanščini, je izpostavljal pomen sodelovanja med slovensko in italijansko manjšino. Italija hoče obema manjšinama močno krčiti finančne podpore, zato je prav, da manjšini držita skupaj. Ne gre sicer samo za finančni problem, saj je sodelovanje koristno za vse naše narodno mešano ozemlje. V imenu predsednice tržaške Pokrajine Marie Terese Basse Poropat je občni zbor SSO pozdravil svetnik Zoran Sošić, v imenu slovenskega generalnega konzulata pa konzul Božidar Humar.

Sandor Tence

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napisi

Ureditev z ustavnim zakonom sporna

Poleg NSKS tudi varuhinja človekovih pravic Terezija Stojsić odklanja načrt nove vlade - Predstavniki koroških Slovencev pred deželnimi volitvami ne pričakujejo konkretnih korakov

CELOVEC/DUNAJ - Napoved nove avstrijske vlade socialdemokratov (SPÖ) in ljudske stranke (ÖVP), da želi rešiti vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel ne le na osnovi najširšega soglasja med obema narodnima skupnostima na Koroškem, temveč tudi na osnovi zakona v ustavnem rangu, pri koroških Slovencih ni naletela na posebno podporo. To še posebej velja za Narodni sveti koroških Slovencev (NSKS), pa tudi avstrijska varuhinja človekovih pravic Terezija Stojsić je glede takšne ureditve več kot skeptična.

Na podelitvi Rizzijeve nagrade odvetniku Seppu Bruggerju preteklo sredo v k&k-centru v Šentjanžu v Rožu (PD je o tem že podrobno poročal) je nekdanja manjšinska govornica avstrijskih Zelenih napoved celo označila za »nevarno grožnjo nove vladne koalicije«. Ob tem je opozorila, da prvič nova koaličnska vlada napoveduje ustavno ureditev, čeprav v parlamentu nima potreben ustavne večine za takšno ureditev, drugič pa hoče sprejeti ustavno ureditev, čeprav pravice slovenske manjštine na Koroškem (in na Štajerskem) ureja mednarodna pogodba, kot je Avstrijska državna pogodba, ki je tudi del avstrijske ustawe. Stojsićeva je tudi kritizirala, da

je nova vlada svojim manjšinam v 257 strani obsegajočem vladnem sporazumu namenila komaj sedem vrstic...

Že takoj po objavi koaličnskega sporazuma je predsednik NSKS Matevž Grilc opozoril, da bi ureditev vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov v ustavnem rangu koroškim Slovencem v prihodnosti onemogočila vsakršno preverjanje ureditev na ustavnem sodišču, zato je takšna ureditev za NSKS nespremljiva. Predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm se glede vprašanja ustavne ureditve še ni jasno opredelil, splošno pa je menil, da je napoved nove vladne koalicije, ki hoče do rešitve tega vprašanja priti s širokim konsenzom obeh narodnih skupnosti na Koroškem, dobra osnova za pogajanja o rešitvi tega problema. Vprašanje pa je, ali bo mogoče na Koroškem doseči široki konsenz, ki ga želi imeti zvezna vlada.

Edini so si predstavniki vseh treh političnih organizacij koroških Slovencev (NSKS, ZSO, SKS - Skupnost koroških Slovencev in Slovenk) v tem, da konkretnih korakov v zvezi z dvojezičnimi napisi ni pričakovati pred deželnozborskimi volitvami na Koroškem, ki bodo predvidoma 1. marca 2009. To je potrdil tudi

Problem dvojezičnih tabel bi nova avstrijska vlada rada rešila z ustavnim zakonom, nad čimer pa manjšina ni navdušena

upravni odbor SKS, ki je na svoji seji sredi tedna ocenil aktualni politični položaj v Sloveniji, Avstriji in na Koroškem in menil, da bo tudi na Koroškem politični položaj po marčevskih vo-

litvah verjetno nekoliko spremenjen. S tem v zvezi je poudaril pomen po večji usklajenosti slovenskih organizacij.

Ivan Lukanc

Ponudbe veljajo do 8. decembra 2008

eMISFERO

pot do ugodnosti

AKCIJA

POD CENO

PROSTI STREL NA CENO

Ponudbo Podceno označujejo artikli, ki so v prodaji po ceni, ki je nižja od noše nabavne na podlagi D.P.R. 6. aprila 2001 Št. 218. Tu navedeno število kosov v prodaji se nanaša na article v prodaji v vseh 9 hipermarketih Emisfero skupaj. Število artiklov v prodaji je označeno v posameznem hipermarketu Emisfero.

OD € 10,60 POPUST 39%
€ 6,40

Sir Grana Padano
cena za kg

Ekstra deviško oljčno olje
FARCHIONI
1 liter
OD € 4,80 POPUST 33%
€ 3,20
SAMO 25.000 KOSOV

Norveški losos
NORTH KING
200 g, 14,95 €/kg
OD € 6,70 POPUST 55%
€ 2,99
SAMO 12.000 KOSOV

Napitek Fanta/
Sprite
1,5 litra
0,59 €/liter
€ 0,89

Tunina
RIO MARE
v oljčnem olju
7 x 80 g, 7,50 €/kg
OD € 4,98 POPUST 15%
€ 4,20
SAMO 20.000 KOSOV

Kava
Aroma Classico
SPLENDID
4 x 250 g
OD € 6,42 POPUST 31%
€ 4,40
SAMO 16.000 KOSOV

Prašek za
pralni stroj
DASH
3 plastenke, 27 pranj
OD € 25,99 POPUST 54%
€ 11,90
SAMO 7.700 KOSOV

72-delni jedilni pribor iz jekla inox
model Ranieri, sestavlja ga:

- 12 žlic
- 12 vilic
- 12 tiskanih nožev
- 12 sadnih vilic
- 12 deserčnih vilic
- 12 čajnih žlick

OD € 44,90 POPUST 33%
€ 29,90
SAMO 600 KOSOV

BARVNI TV LCD 37"
LG 3000

- HD READY
- HDMI
- SKY HD TESTED
- avdio stereo trusurround xt
- teletekst
- ločljivost 1366x768
- kontrast 15.000:1
- vgrajen zemeljski digitalni zapper dekoder

OD € 699,00 POPUST 28%
€ 499,00
SAMO 111 KOSOV

JUTRI ODPRTO
Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek: 14.30 - 20.30 od torka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO NAJDITE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

SLOVENIJA TA TEDEN

Večjezična zunanjega politika?

VOJKO FLEGAR

Zakaj bi se odrekli človeku, ki ima v žepu telefonske številke vseh po-membnejših državnikov, je na tiskovni konferenci po četrtnovi seji slovenske vlade dejal novopečeni premier Borut Pahor, ko je na dolgo in široko razlagal svojo odločitev, da za osebnega zunanjopolitičnega svetovalca vzame Dimitrija Rupla, dosedanjega in dolgoletnega zunanjega ministra. Res, kaj je načeloma narobe z odločitvijo, da si predsednik vlade za zaupnega svetovalca omisli človeka, ki je bil še pred mednarodnim priznanjem države njen zunanj minister? Načeloma nič, kakor so še šale pregovornega radia Erevan, v podrobnostih pa je narobe vse. Novinarji in javnost (denimo na spletnih forumih in v pismih bralcev) so Pahorju to tudi nemudoma dali vedeti.

Najprej je bil nesrečen že sam »povod« za imenovanje. Rupel je pravzaprav hotel biti veleposlanik na Dunaju; za to mesto ga je predlagala še nedavna vlada, vendar pri tem naletela na pomisleke formalne in vsebinske narave pri predsedniku države Danilu Türkmu. Ta je imenovanje Rupla in še nekateri predlagani mu veleposlanikov zavrnili, ker po njegovi oceni niso zadostili zakonskim pogojem, poleg tega pa da nekateri izmed njih ne izkazujejo potrebne usposobljenosti ali značajskih lastnosti. Za Rupla je predsednik države poimensko dejal, da ne uživa njegovega zaupanja in da njegovega imenovanja ne bo podpisal, četudi bi ta izpolnjeval zakonske predlage (Rupel, malce paradoksalno, nima sedmih let nepreknjene službe za nedoločen čas na zunanjem ministrstvu, kakor to zahaja letos poleti hudo nerodno »popravljeni« zakon o zunanjih zadavah).

Izjava je bila jasno znamenje javnosti in seveda tudi Pahorju, da Rupel Dunaja ne bo videl kot veleposlanik, četudi bi medtem že nova vlada predlagala spremembo omenjenega zakona, da bi dosedanjemu zunanjemu ministru vendarle ustregla. Mesto svetovalca predsednika vlade je tako za oba, Pahorja in Rupla, nekakšna »tolazilna nagrada«, za katero se je prvi odločil v naglici in brez posvetovanja celo znotraj lastne stranke ali kabineta. Do imenovanja ima seveda vso pravico, vendar je z njim prevzel tudi odgovornost za vse, kar bi morebiti njegov svetovalec počel zunaj predvidenega kroga »del in nalog«.

Možnost oziroma nevarnost, da se bo kaj takšnega zgodo, ni majhna, kajti Dimitrij Rupel je človek, ki ima v zunanj politiki (pogosto pa tudi v notranji oziroma »domačih« dnevnapolitičnih polemikah) rad zadnjeno besedo. To je kot zunanj minister dal vedeti že vsem predsednikom države in vlad, kot veleposlanik v Washingtonu pa tudi svojemu takratnemu zunanjemu ministru in seveda prav tako obema predsednikoma. Na drugi strani tudi Pahor sam ni politik brez zunanjopolitičnih izkušenj, znanj in zamisli, te pa ima tudi višji veleposlanik pri OZN in mednarodni pravnik Türk. Na precej majhnem prostoru so se torej znašle tri, blago rečeno, močne osebnosti, ob njih pa je treba upoštevati vsaj še novega zunanjega ministra, kariernega diplomata Samuela Žbogarja in predsednika parlamentarnega zunanjopolitičnega odbora Iva Vajglja, dolgoletnega veleposlanika in tudi že zunanjega ministra (ki je bil v obdobju

oblikovanja Pahorjeve vlade pogosto omenjan kot kandidat za to mesto).

Kakofonija v zunanjopolitičnih nastopih Slovenije je po mnenju večine poznavalcev tako »vnaprej programirana«, saj pretežni del slovenskega političnega razreda še ni osvojil lekcije, ki jo imajo Američani zapisano pod precej preprostim naslovom Right or wrong, my country. Neštetokrat se je v preteklosti v tujini pralo domače umazano perilo in med omenjenimi je prav Rupel pri tem le redko kdaj manjkal. A kot je dejal Pahor na tiskovni konferenci: Rupel je moja izbira in moja odgovornost.

Le da problem neumnega zakona o zunanjih zadavah v delu, kjer so določene zahteve, ki jih morajo izpolnjevati kandidati za veleposlanike, s tem še ni odpravljen, poleg tega pa sedem veleposlaniških mest ostaja še naprej praznih. Najbolj razumljivo rečeno: z izjemo kariernih diplomatov trenutno v Sloveniji nihče ne more kandidirati za veleposlanika. Lahko je še tako uspešen gospodarstvenik (recimo predstavnik kakšnega večjega slovenskega podjetja v Moskvi ali Pragi), v tujini ugledni kulturnik (kakor so denimo nekateri pisatelji) ali, zakaj pa ne, novinar z dolgoletnimi dopisniškimi izkušnjami in dobrimi zvezami ... Kandidat mora imeti sedem let službe na ministrstvu in naziv pooblaščeni minister, pa pika, sicer ne pride nitи v poštov. In ko bo komaj dobro sprejet zakon spet spremenjen, za kar so zdaj bolj ali manj vse parlamentarne stranke, ki so poleti glasovale za to neumnost, in imenovani vsi veleposlaniki, še vedno ne bo odpravljen problem usklajenega zunanjopolitičnega nastopa.

ODPRTA TRIBUNA

Avtocestna obvoznica v Trstu velika pridobitev

Razumem nelagodje in dvome, ki pronicajo iz zadnjega Ogledala, kjer se je Ace Mermolja izkašjal v zvezi z dograditvijo tržaške avtocestne obvoznice. Nenehno vlivanje pesimizma v manjšinski lonec, pa verjetno še poglablja krizo in nervozo, še zlasti če prihaja z vrha. Pogled na pravkar dokončano infrastrukturo z zornega kota enega od predstavnikov nove koordinacije Slovencev v Demokratski stranki je neizbežno malce drugačen.

Dograditev tržaške avtocestne obvoznice na odsekih Padriče-Katinara in Lakotišče-Škofije, kjer je včasih stal mejni prehod, pomeni dragocene in dalj časa pričakovano pridobitev ter močan impulz integracije, zdaj skupnega primorskega prostora. Ne koristi namreč le turizmu ali tržaškemu pristanišču, temveč tudi koprskemu, saj mu priskrbi slovenskega odseka avtoceste do Škofije (ta je že zgrajen) na italijansko omrežje odpira avtocestno prometnico v smeri Benetkh in Milana, Celovca in naprej do bogate Bavarske. Nenazadnje tudi do njegovega kopenskega terminala Šežana-Fernetiči, kar poleg časovnega prihranka, prometno razbremenjuje daljši avtocestni ovinek Koper-Divača-Sežana.

S predvideno hitro dograditvijo istrskih prometnic do Dragonje (tako imenovani ipsilon), pa bosta Trst in Koper tudi sodobno povezana z dalmatinskim odsekom hrvaških avtocest do Splita in dlje do ustja reke Neretve, kjer ležijo Ploče, naravna luka Bosne in Hercegovine. Čeprav zgleda morda še zelo daleč, je na vidiku nova jadransko-jonska magistrala.

Gospodarsko zaledje severno-jadranskih pristanišč se z dograditvijo avtocestnih infrastruktur še tesneje povezuje, kar neizbežno sili v za-

želeno in potrebno integracijo pristanišč, ki teče tudi po že dogovorjeni trasi petega pan-evropskega koridorja in z medsebojno šest kilometrsko neposredno železniško povezavo (Trst-Koper), ki bi omogočila sestavljanje skupnih tovornih konvojev.

Tržaška obvoznica pa pomeni tudi velik doprinos k medčloveškemu, kulturnemu in ekonomskemu povezovanju severne Primorske (Posočja in obeh Goric) ter Krasa s slovensko obalo. Pot od Gorice do Kopra teče zdaj po italijskih tleh. To povezavo, zlasti po odpravi notranje schengenske meje, je že uporabljala velika večina slovenskih državljanov, ki se zdaj veselijo časovnega dvajset minutnega prihranka. Pa tudi od Trsta do Kopra je zdaj le 15 minut udobne vožnje.

Avtocesta povezuje vse občine v tržaški pokrajini na relaciji Kras-Breg-Milje in širše gledano predstavlja korak naprej k premoščanju zgodovinskega nezaupanja med obmorskimi mesti in zaledjem (glej anahronistično in jalovo pobudo o kraški občini, s katero smo se smešili) ter nam pomaga k rušenju zadnjih mentalnih pregrad, ki onemogočajo naši manjšini in našemu mestu prepotrebni pogled v prihodnost. In četudi smo danes v krizi, nam kanček optimizma vendar ne škodi.

Skratka: prednosti in perspektive nove sodobne infrastrukture daleč prednjajoč pred morebitnimi nevščestnostmi, ki so pri vsakem tovrstnem posegu neizogibne. Prepozno in dražje dograjevanje tretjega pasu med Benetkami in Gorico pa priča ravno o tem, da je treba infrastrukture graditi ne za včerajšnje, ampak za jutrišnje in pojutrišnje potrebe.

Stefano Ukmar,
občinski svetnik DS v Trstu

VIDEM - V torek Posvet ob 500. obletnici rojstva Marina Držića

VIDEM - Univerza v Vidmu in Društvo Italija-Hrvaska iz Vidma prirejata v torek, 2. decembra 2008, pod pokroviteljstvom Veleposlaništva Republike Hrviske v Rimu mednarodno srečanje o renesančnem in baročnem gledališču v Dubrovniku ob 500. obletnici rojstva največjega hrvaškega kemiografa Marina Držića (na posnetku) in 400. obletnici rojstva največjega baročnega dramatika Junija Palmotića.

Prikazan bo dokumentarni film o življenju in delu Marina Držića prof. Slavice Stojan z Zagrebške univerze in nova knjiga o klasičnih, italijanskih in slovenskih virih v delu Junija Palmotića prof. Fedore Ferluga-Petronio z Videmske univerze. Sodelovali bosta profesorici Ines Srdoč-Konestra in Saša Lajščić z Univerze na Reki. Prireditve se bo začela ob 10. uri v kongresni dvorani v palači Antonini, ul. Petracco 8, na Univerzi v Vidmu.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Šolanje ali še kaj več?

Okoli nas se pogovarjajo o šoli, večinoma o reformi Gelmini in o umanjkljaju sredstev. S tematiko, kakšen je pravzaprav šolski sistem in kaj je njegovo bistvo, se ne ukvarjajo mnogi. Naše današnje razmišljanje naj bo le poglavljajanje v širši pomen izobraževanja in vzgoje, brez pretenzije svetovanja.

Vzgoja in zlasti izobrazba za človeka na splošno zelo pomembni. Zakaj? O tem se sprašujejo tudi drugod po svetu. V Indiji si npr. zastavljajo vprašanje, ali naj se njihov šolski sistem še razvija v smeri, v kateri je zastavljen; v Združenih državah so vse glasnejši tisti, ki se ogrevajo za šolanje na domu in za opuščanje vključevanja otrok v javne in zasebne šolske sisteme, ki so po njihovem mnenju že preveč v oblasti psihologov in psihiatrov, ti pa rešujejo probleme s kemičnimi preparati. Zakaj si torej - poleg tega da je dočelo število let šolanja obvezno - danes starši ne morejo zamisliti, da bi njihov otrok ne bil izobražen, hkrati pa doživlja tudi razpoložljivi šolski sistem vse več kritik.

Vzgoja in izobrazba naj bi bili po splošnem mnenju način za izboljšanje družbe. Stanje v sodobni družbi pa postavlja tudi to prepričanje vsaj delno na glavo. Sedanji šolski sistem se v tem smislu ni izkazal. Biti lepo vzgojen in dovolj izobražen je vsekakor nujna lastnost za zadovoljivo sožitje, tak pogled pa vsebuje dobrino mero idealizma. Stanje se v družbi slabša; pred povezavo šola-družba pa prepogoste zapiramo oči. Sodobni vzgojno-izobraževalni sistemi bi bili potreben temeljite evalvacije ali s preprostimi besedami: resnega preverjanja svoje vrednosti in ustreznosti. Povezava med sistemom šolanja in dejanskim posameznikom usvajanjem vzgoje in znanja je bistvena.

Ko poslušamo neslanosti naključnega znanca, se včasih začudimo, ko pove, da je diplomiral na isti »naši« šoli. Nato pomislimo, da se je očitno nivo naše nekdanje šole znižal, ostane pa grenak priokus, da je tisti dosegel diplomo izobraževalne smeri brez ustreznega znanja.

Po mnenju mnogih svetovnih izvedencev so neustreznosti šolskih sistemov mnoge in nekatere so celo vsem skupne. Mnogi menijo, da bi moral šolski sistem rasti iz novega razmišljanja o človeku in medosebnih odnosih, drugi prisejajo na več ustvarjalnost, tretji pa iščejo v spremembah v šolskem sistemu priložnost za utrjevanje pravičnejšega reda med ljudmi. Zakaj pa je sploh šolanje cenjeno? Mnogi so prepričani, da je šolan človek naprednejši, bolj civiliziran človek. Drugim pomeni šolski sistem sredstvo za navzemanje znanja, tretji pa so prepričani, da poneni šola možnost odpiranja številnejših priložnosti za delo. Živo je prepričanje, da ima s tem, ko se šola (in to v najvišji možni meri), otrok svojo prihodnost zagotovljen; kakor da bi število opravljenih šolskih let utrijevalo gospodarstvo in povečalo obseg plače. Tako splošno prepričanje je že postal nekakšen skupni starševski imenovalec. Preden so se starši lahko vključili v neposredno presojanje o šolskem sistemu, so tega v mnogih državah in številnih zgodovinskih obdobjih lahko bolj ali manj uporabljali za ideološko indoktrinacijo. V državi, v kateri nam je dano živeti, pa se danes indoktrinacija vrši v drugih (komunikacijskih) sredstvih, šola pa najustrezenost ostanje na nemotečem nivoju.

Po drugi strani se čedalje bolj poveličuje in to na vseh možnih stopnjah čar in mogočnost denarja. Vero in denar krepijo italijanske televizijske oddaje že od mladih let, vse do pozivov prvega ministra. Nakupuje za rešitev sedanje krize! Ljudje so tudi prepričani, da jim bo sanjski dobitek omogočil uvrstitev med bogate privilegirance v tej državi (katerih, resnici na ljubo, ni malo). Vsako drugo navdušenje je zatrto. Tudi šolski sistem še prevečkrat zatira navdušenje tistih, ki stopajo vanj z željo po spoznavanju, na koncu pa se ženejo le še za »kosom papirja«. In dejansko se zdi, da sistem vzgoje in izobraževanja, kakor je sedaj, proizvaja čedalje večje število potencialnih brezposebnežev, ki se tolazijo ob predvolilnih napovedih (te še vedno speljejo marsikoga na led), da bo nova uprava, če bo izvoljena, ustvarila veliko število novih delovnih mest. (jec)

kritičnih televizijskih oddaj, ki so nam še ostale, lahko ugotovimo, da so pri nas boljše plačani tisti, ki »vodilnim« pomagajo utrijevati njihov položaj in da »od zgoraj« sistemsko poneumljajo množice, ki sedijo pred migetajočo škatlo.

Velike gotovosti, da bo šolanje zagotovilo (boljše) delovno mesto pri nas ni več. Stalno delo in zagotovljena bodočnost sta postali sprememljivi in dejansko sloni zagotavljanje službe na »ustvarjalnosti« posameznika, ki je sposoben biti dovolj fleksibilni pri iskanju priložnosti za delo. In klub vsemu se še dogaja, da se za 3 poštarška mesta prijavi 350.000 kandidatov s celotnega škornja. (Številke so seveda izmišljene, dajejo pa otipljiv občutek neprimerenga razmerja na natečajih za javna delovna mesta, t.i. »gotova« mesta.) Številke tistih, ki se sicer izšolajo na čedalje višji ravni, (postopno nizanje zahtevnosti šolskih ustanov na vseh stopnjah igra svojo vlogo), pa jim klub vsemu ne uspe stopiti v ustrezeno službo, se čedalje bolj veča. Lahko bi si poiskali za začetek nižje delo, vendar mora biti za to dovzet, tega ni vsak sposoben, zlasti tam ne, kjer je nazivu dr. - tudi če je puhal in ne ustreza vsebine - marsikaj pod častjo.

Družba, ki posamezniku da je možnost, da lahko stopi v neko službo že če pokaže diplomo, ne glede na njegovo dejansko delovno kompetenco, si tudi ne more pričakovati nevemkakšne dolgoročne uspešnosti. Mnogi ljudje danes poiščajo (in najdejo) način, kako priti do ustrezega učnega potrdila-diplome brez velike muke (danes se vse lahko kupi, pa tudi zrežirani javni natečaji niso redkost).

Miselnost, ki vidi v šolanju zlasti priložnost za kasnejšo službo ali delo, sloni le na zakonih ekonomije. Tisti, ki ne bodo našli službe, bodo nekoristni in če bodo ostali (legalno ali nelegalno) neproduktivni, bodo gledani kot nekakšni »družbeni manjvredneži«. Tudi usmerjanje vseh svojih mladih sil v iskanju službe ima seveda družbene posledice. Ponekod tudi take, da se prebivalstvo vse bolj zbira v mestih in prazni podeželje, kar je za manjše države veliko bolj škodljivo kot pa za tiste, ki lahko računajo vsaj na nekaj desetin milijonov prebivalcev. Zlasti danes, pa je potreben tudi drugačen pristop, ko se na vzgojno-izobraževalni proces odpirajo novi pogledi, ki človekovo učno pot raztezajo na celotno njegovo življenje. Pričuvanje znanja in gradnja svoje osebnosti pomeni zdaj popolnoma nekaj drugega kot le način za zagotavljanje dobre, boljše ali vsaj neke službe.

Po drugi strani se čedalje bolj poveličuje in to na vseh možnih stopnjah čar in mogočnost denarja. Vero in denar krepijo italijanske televizijske oddaje že od mladih let, vse do pozivov prvega ministra. Nakupuje za rešitev sedanje krize! Ljudje so tudi prepričani, da jim bo sanjski dobitek omogočil uvrstitev med bogate privilegirance v tej državi (katerih, resnici na ljubo, ni malo). Vsako drugo navdušenje je zatrto. Tudi šolski sistem še prevečkrat zatira navdušenje tistih, ki stopajo vanj z željo po spoznavanju, na koncu pa se ženejo le še za »kosom papirja«. In dejansko se zdi, da sistem vzgoje in izobraževanja, kakor je sedaj, proizvaja čedalje večje število potencialnih brezposebnežev, ki se tol

LJUBLJANA - Predsednik DZ Gantar sprejel predstavnike Slovenske manjšinske koordinacije

O izzivih in še tesnejšem sodelovanju s Slovenijo

Predsednik Slomaka Pavšič predlagal črtanje besede zamejstvo iz naziva matične komisije DZ

LJUBLJANA - Predstavniki Slovenske manjšinske koordinacije (Slo-mak), ki je bila ustanovljena pred štirimi leti z namenom, da povezuje štiri slovenske manjšine v Italiji, Avstriji, Madžarski in Hrvaški, in da izmenjava izkušenj prispeva k njihovemu razvoju v državah, v katerih živijo, so včeraj predsednika slovenskega Državnega zbora (DZ) Pavla Gantara seznanili s pomembnimi izvivi, ki so pred njimi in jih po njihovih besedah lahko uresničijo tudi s še tesnejšim sodelovanjem s Slovenijo.

Kot je poudaril predsednik Slo-maka Rudi Pavšič, že sedaj odlično sodelujejo z matičnim delovnim telesom Državnega zbora - Komisijo za Slovence v zamejstvu in po svetu, enako sodelovanje oziroma udeležbo predstavnikov Slo-maka pa si želijo tudi v vseh ostalih delovnih telesih in na plenarnih sejah državnega zbora, ko se obravnava problematika, ki se nanaša na slovensko manjšino. »Izhajamo iz poslovnika DZ, ki določa, da smo kot predstavniki manjšin prisotni na sejah,« je še posebej poudaril predsednik Slo-maka Pavšič, kar je predsednik DZ Gantar tudi zagotovil. Predsednik Slo-MaK Pavšič je predlagal nujnost preimenovanja matične Komisije Državnega zbora. Prepričan je namreč, da je treba iz imena komisije izvzeti besedo zamejstvo, saj kot je poudaril, »če ni mej, tudi zamejstva ni«, s čimer je soglašal tudi predsednik DZ Gantar.

Predstavniki Slovenske manjšinske koordinacije so še predlagali, da se v zakonodajo, ki obravnava ustavitev pokrajin, med pristojnostmi, ki naj bi jih imele pokrajine, zlasti obmejne, vključi tudi čezmejno sodelovanje in sodelovanje z manjšino. V ta namen naj bi bile namreč te pristojnosti tudi primerno finančno opredeljene.

Predsednik Državnega zbora Gantar je izpostavil tudi zelo pomembno vlogo novega ministra za Slovence po svetu, ki bo po njegovem prepričanju lahko zagotovil trajen razvoj sodelovanja Republike Slovenije s slovensko narodno skupnostjo v drugih državah. Napovedal je še, da bo komisiji za poslovnik posredoval pobudo za preučitev poslovniških določil o sodelovanju predstavnikov reprezentativnih organizacij Slovencev - pripadnikov slovenske narodne skupnosti v drugih državah.

Predstavnike Slovencev iz štirih sosednjih držav je včeraj sprejel predsednik Državnega zbora Pavel Gantar

ŠPETER - Drugi niz predavanj na Beneških kulturnih dnevih

Tokrat o lokalnih govoricah

Predvsem o beneških narečjih sta številni publiki govorila univerzitetna profesorja Rosanna Benacchio in Matej Šekli

Živa Gruden (levo) skupaj s četrtekovima predavateljema Matejem Šekljem in Rosanno Benacchio

SLOVENIJA - Odzivi na Pahorjevo imenovanje Rupla

Za Golobiča gre za »minorno zadevo«, v strankah nad odločitvijo presenečeni

LJUBLJANA - Predsednik stranke Zares Gregor Golobič je glede odločitve premiera Boruta Pahorja, da za svojega svetovalca za zunanj politiko imenuje Dimitrija Rupla, ocenil, da so odločitve o imenovanju ljudi v kabinet premiera Pahorjeva "sverena pravica", sicer pa gre po njegovih besedah za "minorno, obrobno" zadevo, ki ji ne gre posvečati večje pozornosti.

Omenjeno zadevo je Golobič na včerajšnji novinarski konferenci označil kot "rutinsko odločitev o premestitvi enega državnega uradnika z enega ministrstva na drugo delovno mesto v kabinet predsednika vlade", o kateri vlada, katere član je, "ni odločala in nikoli ne bo odločala", saj ima tako premier kot tudi vsi ministri pravico imenovati v svoje kabinete ljudi, ki jih želijo.

Pahor članov vlade z imenovanjem Rupla predhodno sicer ni seznanil, to je "navrgel le kot eno manj verjetnih možnostih, o kateri razmišlja", je povedal. Kot je ob tem zatrdil predsednik Zaresa, je vlada na seji v sredo tako razpravljala in sprejela odločitve zgorj glede imenovanja nekaterih novih veleposlanikov oziroma odločitvi predsednika politike Danila Türk, da zavrne nekatere kandidate za veleposlanike. V tej potezi predsednika Golobič ne vidi novega zapleta, ampak razplet "neke neljube situacije", ki Sloveniji ni koristila, do nje pa je prišlo zaradi "enostranskih, nedomišljenih, spornih in arroganti potez pristojnih v prejšnji vladi". Türk je po njegovem mnenju ravnal "zakonito, modro in način, ki omogoča kar najhitrejši razplet te zgodbe".

Golobič sicer priznava, da si je verjetno marsikdo ustvaril napačen vtis glede prihodnje vloge Rupla, vendar pa se je treba

ozreti hladno na dejstva in pustiti ob strani medosebne odnose, ki pogosto preveč zaznamujejo slovensko politiko. "Posebej bi na to veljalo opozoriti gospoda Rupla, ki temu daje po mojem prečiščanju pri svojem delovanju preveliko težo," je dodal.

Sicer pa so se tudi ostale stranke včeraj odzivali na odločitev premiera Pahorja v zvezi z Ruplom. V LDS so negativno presenečeni, saj dosedanje delo Dimitrija Rupla ocenjujejo drugače kot predsednik vlade. "Je pa to seveda njegova osebna odločitev. Ali je ta odločitev dobra, bo pa pokazal čas," je za Radio Slovenija povedal Borut Sajovic iz LDS. Franc Žnidaršič iz DeSUS je dejal, da mu Pahorjeva odločitev ni všeč in da ga je presestnila. Prvak SNS Zmago Jelinčič je dejal, da bo imela Slovenija, kot kaže, štiri zunanje ministre in eno zunano ministrico: poleg Samuela Žbogarja še Rupla, predsednika republike Danila Türk, Pahorja, "pa še Marjetico Rupel". V SLS so Pahorjevo odločitev v sporocilu za javnost označili kot "presenetljivo in malce nenačadno".

Pahor je s svojo odločitvijo presenetil tudi člane svoje stranke. Bojan Kontič je sicer ponovil, da je imel Pahor za tehtne razloge, "zaznati pa je nezadovoljstvo".

Na zunanjem ministrstvu so v odzivu na odločitev premiera medtem zapisali, da gre za kadrovsko odločitev in jo kot tako spoštujemo. Ob tem so prepričani, da bo sodelovanje med zunanjim ministrom Žbogarjem in Pahorjem kot tudi sodelovanje med MZZ in kabinetom predsednika vlade še naprej konstruktivno in v dobro enotni slovenski zunanj politiki. (STA)

Mladi za mlade v oddaji Brez meje po koprski TV

KOPER - Svetovna kriza, o kateri je vedno več govorja, že prinaša zanimive pojave. Eden od teh je gotovo potrast zanimanja za dogajanje s strani oseb, ki so po navadi daleč od ekonomskega in političnega dogajanja. Med temi so mladi. Danes bodo gostje v studiu oddaje Brez meje po koprski TV v studio skupine Mladi za mlade, Tomaz Špacapan, Nataša Žerjur, Primoz Šturmman in Tanja Peric. Oddaja bo na TV Koper-Capodistria ob 18. uri.

V Casinoju Ljubljana včeraj prvi čarter z igralniškimi gosti iz Italije

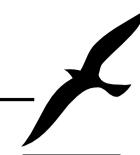
LJUBLJANA - V Casino Ljubljana je včeraj zvezčev pripeljal goste prvi čarterski iz Brindisi. Naslednji tovrstni čarter bo sledil že v prihodnjem tednu, tokrat pa bodo prišli ljubitelji hazarda iz Barija. Igralniške goste vozi slovenski letalski prevozniki Adria Airways. "Italija s svojo 60-milijonsko populacijo kljub hudi finančni krizi predstavlja eno od priložnosti, ki jo je potrebno čim boljši izkoristiti," pravijo v Casinoju Ljubljana. Za čarter so se odločili, ker Slovenija nima redne letalske povezave z Italijo in ker se gostje, ki od tam sicer že prihajajo v Ljubljano na igralniške konce tedna, morajo z letališča v Benetkah v Ljubljano voziti z avtobusi.

med devetim in enajsttim stoletjem. Beneška narečja so se prav tako razvijala, vendar počasneje od tistih v osrednji Sloveniji. To je povsem naravno, saj se jezik v krajih, ki se nahajajo na obrobju, vedno spreminja počasneje oziroma kasneje. Prav zaradi tega imajo z določenega vidika slovenska narečja, ki se uporabljajo v videmski pokrajini, več skupnih točk s slovenskim knjižnim jezikom, kot jih ima na primer gorenjsčina,« je poudaril slovenski strokovnjak. Slovenski knjižni jezik je namreč nastal kot umetna tvorba, neke vrste kompromis med posameznimi slovenskimi narečji, ki so iz skupne slovenske baze nastala po 13. stoletju. Enotni slovenski knjižni jezik pa je nastal šele po letu 1848, medtem ko so se prej uporabljali razni pokrajinski knjižni jeziki. Pri sestavi knjižnega jezika pa so se ob spremembah pisave jezikoslovci odločili za bolj arhaične slovnične oblike, poleg tega pa so skušali tudi odpraviti tiste besede, ki so se v posameznih narečjih uveljavile zaradi vpliva tujih jezikov, predvsem nemščine, italijanščine in madžarščine. Raje so za knjižni jezik izbrali besede podobne tistim, ki so se uporabljale v drugih slovenskih jezikih.

Rosanna Benacchio, ki v Padovi poučuje slovansko filologijo, pa je primerjala položaj slovenske manjšine v videmski pokrajini in hrvaške v Moliseju. Ugotovila je, da imajo narečja, ki jih uporabljata ti dve skupnosti precej skupnih točk. Hrvaška manjšina pa ima na splošno precej več težav. Hrvatov je namreč veliko manj, pisne produkcije skoraj ni, prav tako ni narečne literature, ki je v videmski pokrajini med Slovenci zelo razširjena. Hrvaško narečje se nikjer ne uporablja niti v cerkvi. V osnovnih šolah, kjer je predviden tudi pouk hrvaškega narečja, ni veliko otrok, tako da so razredki večkrat združeni. Na nižjih srednjih šolah pa dogovor s hrvaško vladlo omogoča učenje knjižne hrvaščine, to pa žal hrvaški skupnosti v Moliseju ne pomaga ohraniti svojega narečja, tako da še sami nad to pobudo niso najbolj navdušeni.

Kot sta ob zaključku srečanja poudarila oba predavatelja, poznavanje in uporaba knjižnega jezika, gotovo nima to za posledico izginotja narečij, ki se jih človek navadi in uporablja predvsem v zasebnih krogih, medtem ko se knjižnega jezika nauči v šoli. »Tako tudi beneška narečja ne morejo izginiti zaradi slovenskega knjižnega jezika,« je dodal Šekli, »poznavanje več jezikov ali jezikovnih različic pa je za vsakogar obogatitev.«

Tjaša Gruden

GIBANJA - Po začasnih podatkih italijanskega statističnega zavoda Istat

Letna inflacija padla na 2,7%, v mesečni primerjavi nižja za 0,4%

V Trstu letna inflacija 2,3%, v mesečni primerjavi življenjski stroški nižji za 0,4%

RIM, TRST - Novembra se je inflacija v Italiji močno ohladila in v medletni primerjavi padla na 2,7 odstotka, potem ko je v oktobru znašala 3,5 odstotka. V mesečni primerjavi se je znižala za 0,4 odstotka, kar je najnižji rezultat od daljnega leta 1959. Glavni vzrok za tako močno inflacijsko ohlajanje je posenitev nafte, vpliva pa že tudi zmanjšano povpraševanje potrošnikov zaradi gospodarske krize. Znotraj inflacijskega podatka pa vsi indeksi ne kažejo padajočega trenda, saj se na primer živilski proizvodi še naprej dražijo, v prvi vrsti testenine, ki so za 30 odstotkov dražje kot v lanskem novembру. Istat je včeraj objavil tudi podatke o gibanju cen pri proizvajalcih, ki so se v oktobru glede na september znižale za 1,5 odstotka, v primerjavi z oktobrom 2007 pa so zrasle za 5,2 odstotka. Omenjeni mesečni padec cen pri proizvajalcih je največji od leta 1980, torej od kar je bil indeks vzpostavljen, vzrok pa je v prvi vrsti močno znižanje cen naftnih derivatov, ki so se v enem mesecu počnili za rekordne 12,7 odstotka.

Tudi v Trstu so se življenjski stroški v novembru glede na oktober znižali za 0,4 odstotka, medtem ko je medletna inflacijska stopnja znašala 2,3 odstotka in je torej nižja od državnega povprečja. V mesečni primerjavi so se najbolj povečali stroški za izobraževanje (+1%) in za komunikacije (+0,5%), zmanjšali pa so se najbolj stroški za prevoz (-2,3%) in za stanovanje, vodo, električno energijo in kuriva (-1,8%). V letni primerjavi se je najbolj povzpel indeks alkoholne pijsače in tobačni izdelki (+5,2%), največji padec pa je doživel indeks komunikacije (-5,2%).

EVRO - Po podatkih Eurostata in slovenskega Umarja

V območju evra za dober odstotek nižja inflacija, v Sloveniji deflacija

LUXEMBOURG - Letna stopnja inflacije v območju evra je novembra znašala le še 2,1 odstotka, potem ko je bila oktobra še 3,2-odstotna, je v prvi oceni sporočil evropski statistični urad Eurostat. To je že četrti mesec zapored, ko inflacija v državah z evrom pada, potem ko je julija na letni ravni dosegla rekordne štiri odstotke. Glavni razlog za zniževanje inflacije je predvsem izrazito padanje cen naft.

Novembrska ocenjena letna stopnja inflacije je najnižja po septembri 2007 in je precej nižja od pričakovanih ekonomskeh strokovnjakov, ki so napovedovali 2,4-odstotno letno rast splošne ravni cen. Inflacija v evrskem območju se je tako približala srednjoročnemu cilju cenovne stabilnosti Evropske centralne banke (ECB), ki je bližu vendar pod dvema odstotkoma. Tako se je še dodatno povečal manevrski prostor za dodatno zniževanje ključne obrestne mere ECB na zasedanju Svetega ECB prihodnji teden. Strokovnjaki pričakujejo, da bodo v Frankfurtu obrestne mere znižali za vsaj 0,5 odstotne točke.

V Sloveniji je novembra zavel deflacijski veter, saj se je inflacijska stopnja glede na oktober znižala za 0,7 odstotka, medtem ko je na medletni primerjavi padla na 3,1 odstotka. To je največje znižanje medletne inflacije v zadnjih letih in najnižja raven v zadnjih 18 mesecih. »Največje znižanje medletne inflacije v zadnjih letih je posledica na-

daljnega zniževanja cen surovin, predvsem naft. Hkrati umirjanje gospodarske rasti, predvsem pa pričakovanje, zmanjšuje tudi druge cenovne pritiske v ekonomiji,« so pojasnili v uradu vlade za ekonomske odnose in razvoj Umar.

Cene naft so se s približno 150 dolarjev za sod julija do danes znižale na manj kot 50 dolarjev sod, umirajo se tudi cene hrane. Kot je pojasnil direktor urada Boštjan Vasle, »cenovne pritiske zmanjšuje tudi upočasnjena gospodarska rast, še bolj pa pričakovanja potrošnikov in proizvajalcev, ki se v zadnjih mesecih močno poslabšujejo.«

»Če je bila inflacija v Sloveniji še julija najvišja v evrskem območju, so imele oktobra, ko so dosegli podatki za vse članice evrskega območja, višjo ali enako inflacijo do slovenske še tri države evrskega območja,« podutarajo na Umarju. V evrskem območju se je inflacija po podatkih Eurostata v zadnjih štirih mesecih znižala s štiri na 2,1 odstotka.

V primeru, da se gibanje cen v preostalih mesecih leta ne bo obrnilo, lahko pričakujemo nadaljnje zniževanje medletne inflacije v evrskem območju, na kar bo vplivalo tudi dejstvo, da se je inflacija v enakih mesecih lanskega leta močno zviševala prav zaradi naraščanja cen naft.

INOVATIVNOST S projektom Ghost Tržačani drugi v Italiji

TRST - Projekt tržaške univerze Ghost je zasedel drugo mesto na tekmovanju za nacionalno nagrado za inovativnost, ki prinaša 30 tisoč evrov premije, s katero bodo nosilci projekta lahko razvili svojo podjetniško zamisel z visoko tehnološko vsebnostjo. Visoka uvrstitev sledi lani doseženemu uspehu s projektom Nanoxer, ki je tržaškim predlagateljem navrgel 60 tisoč evrov nagrade.

Slepno dejanje nacionalne nagrade za inovativnost je bilo v četrtek zvečer v milanskem gledališču Piccolo Teatro, kjer so podelili nagrade trem prvovrščenim med desetimi finalisti. Prvo nagrado je prejel projekt turinske visoke šole Politecnico z naslovom Epos, tretjo pa je prejel projekt milanskega Politecnica Parallel trading system. Tržaški projekt Ghost (kratica za Genefinity high resolution one-step transfer) je vodil Stefano Vintin, pri pripravi business plana je sodeloval Edvin Bevk iz agencije Sviluppo Italia BIC, člani skupine pa so še Luigi Marras, Nicola Scour, Francesca Antonioli in Stefano Maggiolino.

Po ocenah naj bi realizacija krožne železnice stala približno sto milijonov evrov, Evropska unija pa bi lahko krila dobro polovico tega zneska.

»Začenja se torej pot, za katero z

EVRO **1,2727 \$** **-1,34**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

28. novembra 2008

valute	evro (povprečni tečaj)
ameriški dolar	1,2727 1,2900
japonski jen	121,46 123,04
kitski juan	8,6988 8,8081
ruski rubel	35,4978 35,3902
črna korona	7,4517 7,4521
britanski funt	0,82990 0,83580
švedska korona	10,3057 10,2543
norveška korona	8,9200 8,8800
češka korona	25,209 25,180
švicarski frank	1,5455 1,5450
estonska korona	15,6466 15,6466
madžarski forint	259,56 261,65
poljski zlot	3,7748 3,7745
kanadski dolar	1,5775 1,5937
avstralski dolar	1,9533 1,9992
bolgarski lev	1,9558 1,9558
romunski lev	3,7925 3,8688
svetovska korona	30,322 30,334
litovski litas	3,4528 3,4528
latvijski lats	0,7095 0,7095
brazilski real	2,9707 2,9077
islandska korona	280,00 280,00
turška lira	2,0097 2,0329
hrvaška kuna	7,1288 7,1299

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

28. novembra 2008

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesecev
LIBOR (USD)	1,90125	2,21688	2,59125	2,76625
LIBOR (EUR)	3,56625	3,88125	3,93125	3,9825
LIBOR (CHF)	3,56625	3,88125	3,93125	3,9825
EURIBOR (EUR)	3,574	3,853	3,897	3,951

ZLATO

(99,99 %) za kg

20.639,36 € +242,91

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

28. novembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,71	+1,56
INTEREUROPA	10,30	+2,08
KRKA	53,97	+2,04
LUKA KOPER	25,83	+2,87
MERCATOR	182,45	+2,07
PETROL	284,74	+4,92
TELEKOM SLOVENIJE	160,64	+0,92
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	51,49	-1,17
AERODROM LJUBLJANA	31,32	-2,28
DELO PRODAJA	27,20	-2,86
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	35,24	-6,25
NOVA KRE BANKA MARIBOR	12,09	-0,74
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	14,80	+0,41
PIVOVARNA LAŠKO	42,34	-0,26
POZAVAROVALNICA SAVA	14,05	+2,33
PROBANKA	36,80	-0,54
SALUS, LJUBLJANA	430,00	-4,44
SAVA	268,55	+5,49
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	18,57	-0,85

MILANSKI BORZNI TRG

28. novembra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
A2A	1,372	-1,08
ALLEANZA	5,3	+4,02
ATLANTIA	12,6	+2,11
BANCO POPOLARE	7,18	+0,28
BCA MPS	1,439	+6,20
BCA POP MILANO	4,13	+2,48
EDISON	1,112	+0,72
ENEL	4,9075	-1,85
ENI	17,73	-2,85
FIAT	5,775	+0,79
FINMECCANICA	9,805	+0,77
GENERALI	18,96	+0,53
IFIL	2,28	+2,13
INTESA SAN PAOLO	2,36	-2,88
LOTTOMATIC	18,6	+0,98
LUXOTTICA	14,59	+1,25
MEDIASET	4,24	+2,23
MEDIOBANC	8,1	-0,18
PARMALAT	1,27	+1,11
PIRELLI e C	0,27	-1,82
PRYSMAN	8,725	+6,92
SAIPEM	12,16	+0,83
SNAM RETE GAS	4,1125	-0,96
STMICROELECTRONICS	5,145	-5,42
TELECOM ITALIA	1,068	-0,93
TENARIS	8,185	+2,31
TERNA	2,33	-2,31
TISCALI	0,8075	+0,19
UBI BANCA	11,33	-1,39
UNICREDIT	1,789	+0,22

SOD NAFTE

(159 litrov)

KRIZA - Zakonski odlok s protikriznimi ukrepi

Vlada sprejela zajeten paket ukrepov za družine in podjetja

Tremonti zanikal zamude - Denar za socialno šibke sloje in tudi za prekerne

RIM - Davčna razbremenitev, neto transferji, prihranki v obliki manjših stroškov, financiranja, jamstva, naložbe in pospešitev nekaterih vrst investicij so ključne točke »paket za družine in podjetja«, ki ga je včeraj odobril ministrski svet. Gospodarski minister Giulio Tremonti je včeraj porabil dve uri, da je novinarjem opisal vsebino finančnega manevra ob koncu leta, ki je po njegovih besedah »koristen za gospodarstvo in temeljnega pomena z moralnega vidika«. Tremonti je zagotovil korektnost vladne strategije: »Ni res, da smo v zamudi. Ni bilo mogoče ukrepati drugače,« je odgovoril na očitke opozicije in hkrati zagotovil, da se je Italija ravnala v skladu z EU, kar bo delala še naprej. »Izkoristiti nameravamo prostor, ki nam ga je prepustil Bruselj, a ne bomo šli dlje. Če bi to storili, kot nam dobro-namerno ali ne svetujejo nekateri, bi to potem plačali državljanji,« je prepričan minister.

In kaj v skopih obrisih prinaša vladni dekret? Poglejmo si izbor najzanimivejših novosti.

- Osem milijonov družin bo prejelo prispevek v vrednosti od 200 do 1000 evrov glede na dohodek in število družinskih članov.

- Za hipotekarna posojila za prvo stanovanje s spremenljivo obrestno merjo je predvidena zgornja meja 4% (presežek bo krila država), za nova posojila pa po referenčna stopnja obrestna mera ECB.

- Za družine z nizkimi dohodki je predvidena zamrznitev ali znižanje tarif za javne storitve (razen dobave vode) do 31. decembra 2009. Za pomoč delavcem, ki se vozijo na delo, pa bodo zmrznjene cestnine in cena vozovnic regionalnih vlakov.

- Za družine, kjer se je rodil otrok, je predvidena možnost posojila po posebno ugodnih pogojih.

- Za financiranje gospodarstva in zagotavljanje likvidnosti bank odlok predvideva izdajo posebnih bančnih obveznikov, ki bodo šle v javno prodajo.

- Za socialne blažilce bo na voljo milijarda in 26 milijonov evrov, kolikor bo vreden nov socialni sklad za zaposlovanje in usposabljanje.

- Za brezposelnost koordiniranih stalnih sodelavcev bo uvedena poskusna doklada za triletje 2009-2011.

- Denar za varnost šolskih poslo-

pij in dodatna sredstva za izgradnjo novih kaznilnic.

- Davčna razbremenitev nagrad za produktivnost v višini 35 tisoč evrov, odpadla pa je hipoteza o defiskalizaciji nadrnega dela. Podvojil se bo tisti del dohodka, za katerega velja davčni popust, in sedaj od sedanjih 3000 na 6000 evrov. Defiskalizacija velja tudi za pripadnike vojske, sil javne varnosti in hitre pomoči.

- Nova pravila za javne prevzemne ponudbe, ki bodo manj obvezujoča.

- Odpravljena je 15-odstotna zgoranja meja za lastniške deleže podjetij v bankah.

- Znižanje predujima za davke Ires in Irar, do 1. decembra bo treba plačati 3 odstotke manj.

- Davek na dodano vrednost IVA bo po novem treba plačati šele ob prejetju plačila stranke.

- Pospešitev plačil javne uprave z novim jamstvenim mehanizmom.

- Za ustavitev t.i. bega možganov predvideva vladni odlok fiskalno spodbujanje vračanja raziskovalcev iz tujine.

Predsednik vlade Silvio Berlusconi, v ozadju gospodarski minister Giulio Tremonti

ODZIVI - Kljub Berlusconijevemu pozivu k sodelovanju Opozicija: Paket je nezadosten CGIL potrdil splošno stavko

minister in senčni pri Demokrati stranki Pierluigi Bersani. Demokrati vsekakor ocenjujejo, da so včeraj sprejeti vladni ukrepi povsem nezadostni, bodisi s količinskega bodisi s kakovostnega vidika. »Potrebni bi bili ne enkratni prispevki, ampak struktturni posegi, kot bi bila davčna razbremenitev nižjih plač in pokojnin,« je povedal še Bersani.

Podobno so vladni odlok ocenili pri Italiji vrednot in UDC. V sindikalnih krogih pa je ukrep naletel na različne odzive. Voditelj sindikalne zveze CISL Raffaele Bonanni je izrazil zadovoljstvo, ker je vlad sprejela predlog o davčni razbremenitvi nagrad za produktivnost delavcev oz. uslužbenec. Drugačnega mnenja pa je prvi mož sindikalne zveze CGIL Guglielmo Epifani. »Res je, da bomo vladne ukrepe še podrobnejše preučili, a že na prvi pogled je jasno, da ne prinašajo tistega preobrata, ki bi bil po našem preprčanju nujno potreben,« je dejal in potrdil splošno stavko, ki jo je zveza sklical na 12. decembra.

Predsednica Confindustria Emma Marcegaglia pa je izrazila delno pozitivno oceno. »Vladni ukrepi gredo v pravo smer, toda potrebnia so dodatna sredstva v korist podjetij,« je dejala.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Italija ta teden: nostalgijski po fašizmu, ksenofobija, lepe ministrice, komunistični transvestit, »fast« kultura in mafija

SERGIJ PREMRU

Obujanje fašizma se delu italijanske javnosti in politike zdi postranska in v glavnem nepomembna zadeva, v tujini pa pojav zgodovinskega re-vizionizma spremljajo redno, včasih zaskrbljeno, včasih s komaj pritajenim zaničevanjem. Tako več medijev poroča o pobudi fašistoidne stranke Movimento Sociale – Fiamma Tricolore iz Bazilicate: 1.500 evrov staršem, ki bodo svoje novorjenčke poimenovali Benito ali Rachele. Pod naslovom »Denar za male Mussolini« *New York Times* navaja odgovornega za stranko v tej deli južne Italije, za katerega prispevek sicer ne bo rešil vprašanja krčenja populacije, je pa »majhen poskus majhne stranke«. O pobudi poročajo tudi *Associated Press*, *The Boston Herald* in britanski *The Independent* z daljšim prispevkom, v katerem obnavlja zgodovino italijanskega povojnega fašizma.

Argentinski *Clarín* pa ocenjuje predlog Severne lige, da bi prihodnji dve leti prepovedali vstop priseljencev.

Ko bi predlog odobrili, bi Italija bila prva država Evropske unije s popolnoma zaprtimi vrati, ugotavlja dnevnik iz Buenos Airesa, ki poroča tudi, da se je v javnomnenjski anketi 85 odstotkov intervjuvancev opredelilo proti prileganju novih tujcev. Rasizem in ksenofobija v Italiji naraščata bolj kot drugod po Evropi, vedno več je primerov nasilja proti tujcem, v glavnem revnejšim in temnopoltim. Po vsej državi pa narašča tudi število organizacij, ki se neposredno sklicujejo na fašizem in nazizem, piše *Clarín*.

O trenutno najvidnejši osebnosti italijanske skrajne levice poroča *Le Monde*, ki posveča poseben dopis zmagovalcu (zmagovalki?) resničnostnega šova *L'Isola dei famosi*. »Vladimir Luxuria, italijanski transvestit, ki je postal politična ikona« je naslov pariškega popoldnevnika, ki med drugim navaja komunistični dnevnik *Liberazione*: za glavni naslov na prvi strani niso izbrali umora košarja v Riminiju ali

Obamov New Deal, pač pa Luxurievo zmago. *Le Monde* med drugim naglaša drzno primerjavo komunističnega glasila: Obamova zmaga je pretrgala stoletni predsodek proti črnem, Luxurieva zmaga pa tabu o »heteroseksualnosti za vsako ceno«. Jemljejo zadovo kot zmago levice – seveda na Berlusconijevem televizijskem sporednu.

Britanski *The Times* je povzel članek ameriškega novinarja Alexandra Stilleja v reviji *New Yorker*. Sam podnaslov je zgovoren: »Lepo ženske bogatijo Berlusconijevu vlado, telefonska prisluškanja pa odkrivajo, da izkušenost in zasluge niso edine sposobnosti, ki jih ceni«. Stille navaja razne ku-loarske govorice na račun Berlusconijevih sodelavk, kot so Carfagna, Brambilla, Prestigiacomo in druge. Parlament, s svojimi čudovitim dekoracijami, je nova verzija rimske Via Veneto, piše Stille. Berlusconi je že v 80ih letih uvedel spolnost v televizijske programe, sedaj pa, v času globalne krize, Ita-

lijia plačuje ceno ženske obrobnosti: tu je najmanj žensk na oblasti v vsej Evropi, pa tudi na delovnih mestih jih je tako malo, da bi državni bruto proizvod narasel za kar 17 odstotkov, ko bi ženska zaposlenost bila enaka moški.

Minister za kulturo Bondi je imenoval dolgoletnega direktorja italijanskega McDonald'sa za supermena-žerja italijanske kulturne imovine, poroča *The Economist*. Mimo tega pa ugotavlja, da je stanje bogatih italijanskih muzejev izredno slabo. Galerija Uffizi v Firencah je samo na 21. mestu po številu obiskovalcev, Pompeje, ki so lani priklicale 2,6 milijona obiskovalcev, so pa v popolnem razsulu. O neobičajnem imenovanju piše tudi *New York Times*, in sicer s simpatičnim naslovom »cheesburgerji vstopajo v italijanske muzeje«, s pripisom, da bo v okviru »kulturne fast food« odslej možno naročiti McCarravaggia. O nevarnosti »McDonaldizacije« italijanske kulture piše britanski *Daily Telegraph*, ki med dru-

Senat odobril odlok o univerzi: protesti

RIM - Senat je odobril odlok ministre Gelminijeve o univerzi. Za so glasovali predstavniki vladne večine, proti so bili senatorji Demokratske stranke in Italije vrednot, sredinska UDC pa se ni udeležila glasovanja. Kot je povedala Gelminijeva, odlok navdihujeta dve smernici: prozornost in meritokracija. Tako bodo boljši studenti in univerze deželni večji podpor, univerze z negativno bilanco ne bodo smeles sprejemati novih ljudi v službo, profesorji bodo napredovali le na osnovi svojega raziskovalnega dela itd., sicer pa bodo univerze skupno imej manj denarja na razpolago.

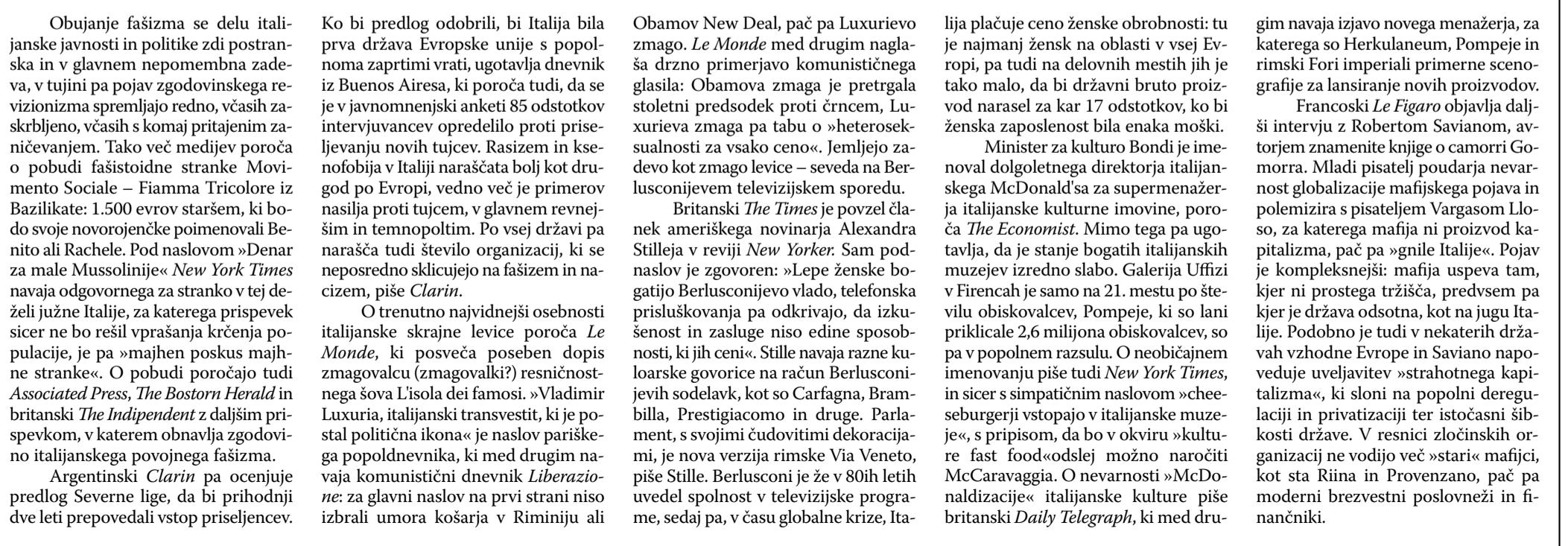
Odlok se zdaj seli v poslansko zbornico za dokončno potrditev. Študentje so včeraj marsikje protestirali, zlasti proti krčenju sredstev za javno šolstvo in visoko šolstvo. Demonstranti so med drugim prekinili slovensko odprtje novega akademskoga leta rimske univerze La Sapienza.

Na severu sneg, na jugu dež in veter

RIM - V severni Italiji, pa tudi v Apeninih, je včeraj marsikje močno snežilo, kar je povzročilo hude težave v avtomobilskem prometu. Slabo vreme se je posebno zneslo nad Piemontom in Ligurijo. Jug Italije ter otoka sta med tem pestila močno deževje in veter, zradi česar je med drugim bila prekinjena povezava z otokoma Capri in Ischia. Meteorologi svari, da se utegne vreme v teh dneh še poslabšati. Slabo vreme je do sinoči posredno terjalo štiri smrtni žrtve. Šlo je za umrle v prometnih nesrečah, ki jih je mogoče vsaj deloma pripisati slabemu vremenu. Civilna zaščita poziva vse, ki nimajo nujnih poti, naj ostanejo doma.

Policija zasegla 80 kg čistega kokaina

RIM - Policija je v okviru mesec dni trajajoče akcije v Rimu zasegla 80 kilogramov čistega kokaina v vrednosti 35 milijonov evrov in aretirala 13 ljudi. Policiisti so v okviru akcije nadzorovali rimske letališče Fiumicino. Preprodajalci, večinoma Brazilci in Venezuelci, so droge skrili v svoja oblačila ali v kovčke z dvojnim dnom. Zasežene droge bi lahko zadostovale za okoli pol milijona doz, je sporočila letališča policija.

DOLINA - Izredna seja občinskega sveta

Po rebalansu več denarja za socialno področje

Poleg tega bodo kmalu stekla dela za obnovo šole Pacifico in kanalizacije v Dolini

Dolinski občinski svet je na včerajšnji izredni seji odobril rebalans za leto 2008, na podlagi katerega so povišali tekoče stroške. Slednji so zdaj v višini 231.500 evrov, od katerih je 173 tisoč odraz več dohodkov, 58.500 pa je občinska uprava prištedila. V tej zvezi je dolinska županja Fulvia Premolin v dvorani občinskega sveta še zlasti poudarila, da bodo 44 tisoč evrov namenili socialnemu območju Dolina-Milje, 5 tisoč evrov pa bo v prid varnosti pri delu. Manjše vsote bodo dalje za vzdrževanje javnih stavb (šole, županstvo idr.), za čiščenje zelenja, vzdrževanje pokopališča in tako naprej. Gleden denarja, ki ga je občinska uprava prihranila, gre kar 53 tisoč evrov povezati z zunanjimi sodelavci. Občina Dolina se namreč drži filozofije sodobnih normativov, je povedala Premolinova, in je v tem smislu raje vložila 32.300 evrov v osebje, se pravi v nekaj zapošlenih več.

Sicer je bilo na dnevnem redu več točk, ki jih je uvedlo poročilo županje, še pred tem pa je občinski svetnik Občanov Michele Di Donato najavlil svoj vstop v Demokratsko stranko. Premolinova je med drugim naglasila, da se bodo 1. decembra začela obnovitvena dela, ki zaobjemajo tudi prizidavo novega dela v osnovni šoli z italijanskim učnim jezikom Umberto Pacifico v Boljuncu. Izvedbeni postopek se je nekoliko podaljšal zaradi birokratskih obveznosti in so nekateri pravili, da do posega ne bo prišlo. Županja je poudarila, da je jasna volja občinske uprave, da se posegi, še zlasti tisti, ki zadevajo manjši del populacije, čim prej izvršijo in izpeljejo do konca. Dela bodo predvidoma zaključena poleti leta 2009. Poseg bo stal 520.000 evrov, od katerih bo dve tretjini prispevala deželna uprava, ostalo pa bo iz občinskega proračuna. Dalje je županja najavila, da se bodo v kratkem začela dela tudi na gresničnem omrežju v Dolini, in sicer najprej v zgornjem delu vasi Dolina, kjer je poseg še najbolj nujen. Dela naj bi se zaključila v tenu 180 dni, poseg pa bo stal občinsko blagajno približno 600.000 evrov. Premolinova je še seznanila občinski svet z odredbo, ki jo je v zvezi z dvojezičnimi tablami naslovnika na družbo za avtoceste Anas, da morajo biti smerokazi v celi dolinski občini obvezno dvojezični. Podjetje se je tega doslej držalo z izjemo avtocestnega odseka, ki gre skozi dolinski občino, in odredbi pa je podprtano, da imajo časa 60 dni.

V nadaljevanju so odobrili predlog,

Dolinska županja Fulvia Premolin je skupščino tudi seznanila z odredbo, ki jo je v zvezi z dvojezičnimi tablami naslovnika na družbo za avtoceste Anas

KROMA

ga je vložila sama županja na vabilo deželnega sindikata upokojencev Spi-Cgil. Slednji je naslovil vabilo na vse občinske uprave v deželi FJK in je njegov namen spodbuditi izdelavo novega deželnega pravilnika »za ponovno klasifikacijo in kreditiranje obstoječih domov za ostare«. Dejstvo je, da so domovi zastareli iz vseh vidikov, tako po kakovosti storitev kot v primerjavi s sodobnim svetom, ki se spreminja. Srednja starost prebivalstva se je povečala in si vse več priletnih oseb želi aktivne dejavnosti. Spi-Cgil - in z njim zdaj tudi dolinska občinska uprava - zahteva torej od deželne uprave novo politiko, ki naj po eni strani izboljša kakovost storitev in bivalne pogoje v domovih za ostare, po drugi pa naj še zlasti nudi podporo družinam, da bo lahko čim več priletnih bivalo doma s svojimi. Skupščina je še soglasno sprejela resolucijo opozicije, v kateri občinski svet izraža nasprotovanje gradnji železniške povezave med Trstom in Divačo »v bran prostoru, ki je bil že močno načet od industrijskih obratov in javne infrastrukture«. Resolucija tudi obvezuje občinski odbor, da vselej izrazi svoje nasprotovanje in se posluži vseh pravnih instrumentov za zaščito okolja in prebivalstva.

A.G.

Jutri Kruh in olje v torkli

Dolinska občina je tudi letos pristopila k že tradicionalni prireditvi Kruh in olje v torkli v organizaciji Vsedržavnega združenja Mesta olja. Prireditve bo v nedeljo, 30. novembra, pri njej pa bodo sodelovala vse članice Mesta olja. Dolinski oljkarji in ljubitelji oljki in olivnega olja se bodo zbrali v sprejemnem centru Doline Glinščice v Boljuncu, ki ga upravlja zadruga Rogos. K prireditvi je pristopila pekarna Ota Chocolates, ki bo ponujala domače krušne proizvode in čokolado »iz ekstradeviškega olja«. Ribogojnica Zobec bo predstavila losos, tudi ta polit k ekstradeviškem oljem. Znana izvedenca za kraško kuhičko Vesna Guštin bo predstavila Jadranski koledar 2009, ki je »posvečen« prav olju, v katerem bodo zbrani tudi zanimivi recepti za ljubitelje domače hrane. Izvedenca Giovanni Degenhhardt in Marisa Cepach bosta vodila pokušnjo novega olja. K prireditvi sta prisotni Parovelova torkla in torkla kmetijske zadruge, manifestacijo pa je podprt konzorcij Dop Tergeste. Prireditve se bo začela ob 9.30 in bo trajala do 17. ure.

Gasilci bodo praznovali zavetnico sv. Barbaro

Pokrajinsko poveljstvo gasilcev bo v četrtek, 4. decembra, praznovalo zavetnico sv. Barbaro. Slovesnost bo dopoldne na sedežu poveljstva v Ul. D'Alviano št. 15/1. V remizi A 3 bo ob 10.30 maša, ki jo bo daroval duhovnik Lucio Gridelli, sledil pa bo nagovor poveljnika gasilcev. Po podelitev priznanj zaslужnim oz. upokojenim gasilcem se bodo ob prisotnosti lokalnih oblasti spomnili gasilcev, ki so umrli med opravljanjem svoje dolžnosti. Ob 11.30 bo tehnično-profesionalna vaja, ki bo trajala 20 do 30 minut in ki bo namenjena tudi šolam. Sedež gasilcev bo 4. decembra odprt za javnost od 9. do 18. ure, udeleženci pa si bodo lahko ogledali tuji priložnostno razstavo.

PREFEKURA
Šole so stare, a varne

Šolske stavbe na Tržaškem so sicer v glavnem stare (marsikatera je dosegla častitljivo stoletno starost), njihovo stanje pa je glede varnosti pomirjujoče. Krajevne uprave pa za dokončno zagotovitev varnosti stavb potrebujejo tudi primerna denarna sredstva, to njihovo potrebo pa bo tržaški prefekt posredoval državnemu in deželnemu vladu. To izhaja iz včerajšnjega srečanja na tržaški prefekturi med predstavniki slednje ter Občine in Pokrajine Trst, Dežele Furlanije-Julijanske krajine, poveljstva gasilcev in pokrajinskega šolskega urada. Analiza, ki so jo opravili na srečanju, je pokazala, da so v šolskih poslopjih že leta v teku redni in izredni vzdrževalni posegi, ki jih opravlja občinska in pokrajinska uprava: tu gre bodisi za prilaganje stavb varnostnim določilom bodisi za njihovo preurejanje. Za formalno ugotovitev varnosti poslopj v obliki potrdil o spoštovanju varnostnih določil bo treba izboljšati tekoče postopke, ki upoštevajo stratifikacijo določil, režim podaljšanja rokov in posege, ki gredo h koncu.

Predstavniki Občine in Pokrajine so orisali sklop prioritetnih posegov v njihovi pristojnosti, obenem pa so opozorili na finančne in organizacijske potrebe za dokončanje del, ki jih je treba doseči na vsedržavnini in deželnini ravni. Občina in Pokrajina tudi pripravlja inovativne programe za izgradnjo šolskih polov oz. za preureditev struktur ter za ugotovitev rešitev logističnih problemov. Prefekt Giovanni Balsamo se je obvezal, da bo državni in deželni vlad predložil finančne potrebe krajevnih uprav.

Vse šole, je bilo še ugotovljeno, tudi izpoljujejo minimalne pogoje na področju protipožarne varnosti, pri čemer imajo začasno potrdilo, pristojni pa so se obvezali, da bodo za nekatere drugače maloštevilne stavbe čim prej poskrbeli, da bodo le-te prejete dokončna potrdila.

MANJŠINA - V deželnem svetu predstavili politično biografijo pokojnega svetnika SSk Mirka Špacapana

Politik, prijatelj, predvsem pa Slovenec

Delo Erike Jazbar in Miloša Čotarja sta izdala založba Mladika in krožek Virgil Šček - Beseda političnih sodelavcev in svetniških kolegov - V torkem predstavitev v Gorici

O političnem delu Mirka Špacapana priča zdaj nova publikacija

Politik, zdravnik, prijatelj, strankarski človek, predvsem pa Slovenec. Vse to je bil v očeh njegovih sodelavcev Mirko Špacapan (1953-2007), o političnem delu katerega pričuje zdaj knjiga z naslovom Mirko Špacapan - Politična biografija 1977-2007, ki sta jo izdala založba Mladika in Krožek za družbenega vprašanja Virgil Šček in o kateri je bil govor na včerajšnji dobro obiskani dopoldanski tiskovni konferenci v prostorih deželnega sveta Furlanije-Julijanske krajine, ki so se je poleg avtorjev Erike Jazbar in Miloša Čotarja udeležili še predstavniki obe založb (za Mladiko je bil prisoten Marij Maver, za krožek Šček pa Rafko Dolhar in Ivo Jevnikar), deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec in deželni podtgajnik stranke Andrej Berdon, pa tudi Špacapanova prva soproga Katy Kostnapfel in sin Tomaz Špacapan. Prisotni so bili tudi nekateri nekdanjni Špacapanovi kolegi v deželnem svetu, in sicer podpredsednik sveta Annamaria Menosso in načelnik svetniške skupine Demokratske stranke Gianfranco Moreton ter svetnik Mavrične levice Igor Kocijančič.

Publikacija zaobjema tridesetletno obdobje političnega delovanja Mirka Špacapana, od izvolitve za tajnika goriske mladinske sekcije SSk leta 1977 do prene smrti 23. novembra lani, ko je bil deželni svetnik iste stranke. Erika Jazbar je preucila prvi del tega obdobja med letoma 1977 in 2003. Gre za obdobje, ko je

bil Špacapan kot politik in upravitelj aktiven predvsem na Goriskem, kjer mu je uspelo izposlovati gradnjo novega šolskega centra v Gorici. Miloš Čotar, drugače teden Špacapanov sodelavec v deželnem svetu, pa je vzel v pretres zadnje štiriletno intenzivno obdobje delovanja v deželnem parlamentu od izvolitve leta 2003 do smrti leta 2007, v katerem se je Mirko Špacapan zavzemal za problematiko goriskega zdravstva in čezmejnega sodelovanja, teritorija, srenj, jusov, rabe slovenskega jezika, predvsem pa mu je v okviru novega deželnega volilnega zakona uspelo dosegči določilo o olajšani izvolitvi slovenskih predstavnikov v deželnem svetu, kar je na letošnjih volitvah SSk omogočilo nastopiti s samostojno listo v povezavi z Demokratsko stranko in izvoliti svojega predstavnika. Publikacijo dopoljujejo pričevanja deželnega tajnika in podtgajnika SSk, Damijana Terpina in Andreja Berdonja, in goriskega tajnika stranke Julijana Čaudka.

Ob »političnih« lastnostih, kot so vztrajnost, prizadevnost, širina obzorca in pripravljenost upoštevati drugačna stališča, pa so včerajšnji govorniki izpostavili tudi Špacapanovo človečnost. Da bi spomin nanj ne zamrl, bo skrbela knjiga, ki so jo v četrtek že predstavili na knjižnem sejmu v Ljubljani, in torek pa jo bodo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

Ivan Žerjal

FERNETIČI - Tovorni terminal ima nov fotovoltačni solarni sistem

Električno energijo bodo odslej proizvajali sami

Zeno večjih napeljav v Italiji prihranek v višini 150.000 evrov na leto - Župan Križman: Repentabor napreden

Tovorni terminal na Fernetičih se po padcu meje prenavlja v logistični center v zaledju tržaškega pristanišča. V prihodnje naj bi terminal gostil del prostocarinske cone, s pristaniščem pa naj bi ga povezali s preurejeno železniško progro (deželna uprava je po besedah odbornika Riccarda Riccardija vključila potrebna sredstva v osnutek deželnega finančnega zakona). Včeraj pa je predsednik terminala Giorgio Maranzana predstavil pomembno inovacijo: fotovoltačni solarni sistem, s katerim je terminal že začel proizvajati sebi potrebno električno energijo. Specializirano podjetje Elettrodinamica iz Genove je v doglednem času namestilo solarni sistem nemške izdelave Fenneti Solar je na strehi skladišč in uradov. Gre za eno večjih strešnih napeljav v Italiji: v celoti zaobjema 19.000 kv. metrov površine. Vodstvo terminala je v projekt vložila 6,5 milijona evrov, predsednik Maranzana pa napoveduje, da bodo stroški s proizvodnjo energije v nekaj letih amortizirali, nakar bodo solarni paneli prinašali dobiček.

4420 silicijevih panelov bo proizvajalo 1,2 milijona kWh, kar pomeni, da bo terminal vsako leto prihranil 150.000 evrov stroškov za električno energijo. Poleg tega bo odvečno energijo (to lahko delajo tudi posamezna gospodinjstva) posredoval električnemu omrežju. Na podlagi evropskega programa, ki spodbuja izkorisčanje obnovljivih virov energije (v Italiji se program imenuje Con toenergia), prejemajo lastniki fotovoltačnih naprav redne vsove v zamenjo za vsak proizvedeni kilovat. Sončna energija je poleg vsega tudi čista, saj za okolje ni škodljiva. Fernetički paneli bodo naši atmosferi vsako leto prihranili izpust 660.000 kilogramov ogljikovega dioksida in 1450 kilogramov dušikovih oksidov. Sistem deluje že dva tedna, kljub ne posebno sončnemu vremenu pa proizvaja že zadovoljivo količino energije. Na včerajšnji slovesni predstavitvi so po Maranzani govorili repentabriški župan Aleksij Križman, tržaški občinski odbornik za ekonomski razvoj Paolo Rovis, predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat, deželni odbornik za energijo in infrastrukture Riccardo Riccardi ter vladni podtajnik za okolje Roberto Menia, med gosti pa so bili poslanec Ettore Rosato, sezanski župan Davorin Terčon ter njegov predhodnik in sedanji slovenski poslanec Miroslav Klun.

Vsi govorniki so se strinjali, da je tovorni terminal potrebno potencirati, ga vključiti v pristaniške dejavnosti in mu zagotoviti železniško progro. Menia meni, da mora italijanska vlada spodbujati obnovljive vire in trajnostni razvoj. »Italia bi se lahko zaradi ugodne lege uspešno košala z Nemčijo, prvakino v tehnologiji solarnih sistemov,« je dejal in pohvalil pogumno izbiro vodstva terminala. Za razliko od odprtja cestnega odseka Lakotišče-Rabojez pa je tokratni pripreditelj (Terminal Fenneti spa) najprej ponudil mikrofon domačemu županu. Križman je dejal, da se »najmanjša občina ponaša z največjo solarno napravo,« ne glede na politične razlike pa stejejo predvsem rezultati in medsebojno zaupanje med občinsko upravo in vodstvom terminala. Križman nas je spomnil, da je Občina Repentabor prav tako napredna, saj bo namestila fotovoltačne panele na telovadnico, šolo in otroški vrtec. Po poseghih je repentabriški župnik Tone Bedenčič v slovenskem in italijanskem jeziku blagoslovil novo pridobitev in izrazil željo, da bi napredna tehnologija pripomogla k splošni dobrobiti. (af)

Zgoraj pogled na streho skladišč s fotovoltačnimi paneli; desno ugledni parter včerajšnje predstavitev

KROMA

TRST - V novinarskem krožku so ob desetletnici smrti predstavili knjigo o voditelju SKP Juretu Cancianiju

Spomin na priljubljenega voditelja

O Cancianiju in njegovem življenju in delu so spregovorili avtorica knjige Maria Tolone, odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič in voditelj SKP Claudio Grassi

Cancianija se je v Novinarskem krožku spomnilo veliko somišljenikov in priateljev

KROMA

Ob desetletnici smrti Jureta Cancianija, pokrajinskega tajnika Stranke komunistične prenove in dolgoletnega občinskega svetnika ter člena vsedržavnega vodstva stranke, je izšla zajetna knjiga o njegovem življaju in delu. O tem, kolikšno priljubljenost je Canciani užival tako pri somišljenikih kot na splošno med ljudmi, je pričala množica udeležencev na predstojnični predstavitev knjige v prostorih novinarskega krožka na Korzu v Tržaškem.

Knjigo je napisala Maria Tolone, veliki fotografksa in pisnega gradiva zanj pa je zbrala Cancianjeva življenska družica Megi Pepeu. O knjigi in liku komunističnega voditelja sta po uvođnih besedah deželnega svetnika Igorja Kocjančiča poleg avtorice spregovorila še član vsedržavnega vodstva SKP Claudio Grassi in odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič. Maria Tolone ni imela priložnosti, da bi osebno spoznala Cancianija, zato jo je, kot je povedala na predstavitev, presunila množica podatkov in gradiva, ki priča o njegovi veliki angažirnosti, prej v sklopu tržaške federacije komunistične partije, pozneje pa v SKP. Poleg

tega je bil Canciani vrsto let v tržaškem občinskem svetu, mestu in tržaški pokrajini je v bistvu posvetil vse svoje življenje. Bil je znan kot velik poštenjak in človek, ki je globoko verjal v svoje ideale, zato je užival spoštovanje tudi izven kroga svojih somišljenikov. Knjiga je v bistvu dokumentirala zbornik in predstavlja zato tudi prispevek k povojni zgodovini političnega dogajanja Tržaške.

Odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič je podal nekaj osebnih spominov Na Jureta Cancianija, pri katerem je izstopalo dejstvo, da je bil kot voditelj tesno povezan z ljudmi in vedno pripravljen poslušati sogovornika. Te značilnosti je ohranil tudi potem, ko je postal član vsedržavnega vodstva SKP, kot je na predstavitev povedal član vodstva stranke Claudio Grassi.

Pozneje je bil v prostorih Ljudskega doma v Podlonjerju večer v spomin na Jureta Cancianija, na katerem sta posegla Renato Kneipp in Piero Dapretto. Izkupiček solidarnoste večerje je bil namenjen vzdrževalni Ljudskega doma, katerega glavni animator in upravitelj je bil dolgo let prav Jure Canciani.

USTANOVE Uslužbenci zaskrbljeni ob krčenju sredstev

Velika zaskrbljenost nad usodo slovenskih ustanov in zaposlenih zaračna napovedanega krčenja javnih finančnih sredstev je zaznamovala srečanje, ki je bilo v četrtek zvečer v prostorih Narodne in študijske knjižnice. V njej se je sestala skupina zaposlenih v primarnih ustanovah Slovencev v Italiji: sodelovali so zaposleni v NSŠK, na Glasbeni matici, v SSG, v Dijaškem domu Srečka Kosovelja, pri Zadružni Goriški Mohorjevi, na Slovenskem raziskovalnem inštitutu, v ZSSDL v ZSKD v SKGZ. Osrednja točka je bilo krčenje sredstev za primarne slovenske ustanove, ki ga italijanska vlada napoveduje v finančnem zakonu. Krajšemu prikazu namenov vlade je sledila razprava, med katero so izrazili veliko zaskrbljenost, a tudi odločnost, da preprečijo krčenje že itak nezadostnih sredstev, ki jih država namenja slovenskim institucijam. Na sestanku so zato poudarili nujo po skupnem nastopanju vseh zaposlenih. V tem smislu je prišlo do sklepa, da priredijo srečanje s krovnim organizacijama in izvoljenimi predstavniki, ki bo v ponedeljek ob 20. uri v Prosvetnem domu na Općinah.

Stalni in nestalni uslužbenci Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje pa so se včeraj zbrali na zborovanju in odločili javno opozoriti na kritično finančno stanje, ki je prizadelo zavod. Izrazili so pripravljenost na dogovaranje in pogaranjanje za ohranitev delovnih mest in se obvezali, da bodo lastne predloge pisno posredovali upravnim organom. Obenem so izrazili prošnjo, da se upravnin nadzorni odbor aktivira in skušata pomagati. »Polastil se nas je namreč neprijeten občutek, da smo glavni interesi za obstoj zavoda ravno uslužbenci,« so povedali in izrazili upanje, da »upraviteljem in ustanovnim organizacijam ni vseeno, ali obstajamo ali ne«. Zato so pozvali vse, ki lahko pripomorejo, da posežejo, in po drugi strani poudarili, da »pričakujemo, da bo prišlo do sanacijskega načrta, ki naj ne bi vseboval izključno krčenje na področju osebja ali delovnega urnika, pač pa tudi vrsto drugačnih ukrepov za saniranje stanja in za bolj gospodarno bodoče upravljanje. S tem v zvezi so prosili ravnatelja in upravitelje tudi za natančnejše in jasnejše odgovore glede na krizo, ki je nastala.

POLITIKA - Občinski svetniki opozicije zelo negativno o rebalansu 2008

»Občina Trst se konča na pobočju Kraške planote«

Javna dela vselej preložena iz leta v leto - V blagajni bo letos ostalo 38,1 milijona evrov

Tržaška občina se za može na županstvu ustvari na pobočju Krasa. Ko gre za financiranje ustreznih javnih del, enostavno preložijo finančne postavke vselej na drug datum. Tako so v rebalansu za leto 2008 dela za kanalizacijo na Općinah spet časovno odmagnjena, tokrat na leto 2010. Točneje so prvo transo preložili iz leta 2008 na 2009 in drugo iz leta 2009 na 2010, o tretji transi pa ni sploh več gorova in je dejansko »izginila« iz načrtov mestne uprave.

To je poučaril včeraj občinski svetnik Iztok Furlanič na tiskovni konferenci, na kateri je skupaj s kolegi levosredinske opozicije v občinskem svetu Fabiom Omerom, Robertom Decarlijem, Alfredom Racovljem in Emilianom Edero obtožil občinsko upravo, da zapostavlja kraško območje in dodala, da je v dveh rajonskih sosvetih na Krasu desna sredina večkrat glasovala v nasprotju z odločitvami občinskega odbora.

Sicer je bilo srečanje posvečeno analizi rebalansa, ki ga je občinski svet odobril v četrtek z glasovi večine, potem ko so bili vsi popravki opozicije zavrnjeni. Iz rebalansa je razvidno, so povedali, da se na županstvu sploh ne pripravljajo na finančne in gospodarske težave, ki bodo v prihodnjih letih prizadele tako občinsko upravo

kot občane. Mestna uprava je tako kot lani pokazala »težave« pri upravljanju oz. porabi javnega denarja. Že lani je kljub zelo visokemu davku na fizične osebe (Irpef) ostalo v blagajni 13,1 milijona evrov. Stvar se ponavlja, je otožil Omero, ker ne bodo uporabili vsega denarja za tekoče stroške in niti za potrebna javna dela, katerih izvajanje so premagnili na prihodnja leta. Rezultat je, da bo letos ostalo v blagajni čednih 38,1 milijona evrov, od katerih sta dva milijona iz Sklada za Trst...

Pri vsem tem izstopa, da župan Roberto Dipiazza ne bo uresničil svojih obljub vlaganja v socialno politiko, so podarili svetniki, kot tudi ne v sole, ki so v obupnem stanju. Pač pa bodo vlagali v športna igrišča in potrati mnogo denarja za druge pobude, ki jih je ožigosal Furlanič: 70 tisoč evrov za NatalEventi, 110.000 za praznovanje novega leta, 50.000 za 90. obletnico 1. odrešenja Trsta. Vprašanje pa je, kdo bo v resnicu plačal letake s slikami predstavnikov Nacionalnega zavezništva Lippia, Bandellija in Cirišnja, ki jih v tem obdobju pošiljajo na dom Tržačanom. V njih reklamizirajo prihodnje pobude, kot je Kostanji in rebula brezplačno za vse.

A.G.

Speljali bodo ovinek na Furlanski cesti

Tržaški občinski svet je na četrtkovi seji soglasno odobril predhodni načrt za ureditve ovinka Furlanske ceste pri hiši številki 431. Gre za oster ovinek višje od Rumeni hiše in novega ovinka, ki sta ga tržaška občina in deželna civilna zaščita uredila v začetku leta, potem ko je bil ta odsek nekaj časa zaprt zaradi usada. Občinski tehnični so po tisti nesreči opravili obširno monitorajo Furlanske ceste, in ugotovili, da je gornji oster ovinek statično nestabilen. Na območju so opazili na cestiču nekaj razpok, v spodnjem delu nekaj zdrsov flisastega zemljišča. Nujen bi bil preventivni poseg, da se ne bi čez kako leto ali še manj ponovile težave, ki so jih zabeležili pri Rumeni hiši. Občinska uprava se je obrnila na deželno upravo. Deželna civilna zaščita je zagotovila prispevek v višini milijona 200 tisoč evrov, mestna uprava je primaknila 500 milijonov evrov in poseg je dobil zadostno finančno kritje. Tehnični urad odborništva za javna dela je pripravil predhodni načrt, ki ga je moral mestna skupščina odobriti do konca meseca, sicer bi bili ob prispevku deželne civilne zaščite. Ob odsotnosti župana in odbornika za urbanistiko Roberta Dipiazze ter odbornika za javna dela Franca Bandelliya je odllok predstavil odbornik za civilno zaščito Claudio Giacomelli. Poudaril je, da je poseg potreben za boljšo in varnejšo vožnjo po Furlanski cesti, nov ovinek pa bodo uredili podobno, kot so tistega pri Rumeni hiši. Tako bodo pridobili 25 prepotrebnih parkirnih prostorov in v ovinku uredili prednostni pas za avtobuse. V razpravo je posegel edinole svetnik Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič, ki je sicer namignil, da je bil prispevek deželne civilne zaščite »prenesen« na Furlansko cesto iz večjega prispevka, ki ga je že pred tremi leti takratna vlada namenila za kritje škode po hudem neurju v Furlaniji. Prispevek je vsekakor dobradošel, zato je napovedal, da bo odklop podprt. Z njim so ga podprli vsi ostali občinski svetniki, da je bil sklep odobren soglasno.

M.K.

PONTEROŠO - Včeraj pozno popoldne

Ženska padla v hladni kanal

Mestna redarja sta skočila v vodo in rešila 42-letnico - Pridržana prognoza zaradi hude prehladitve v mrzli vodi

Na Ponterošu se je ob kanalu včeraj popoldne zbrala množica ljudi, ki je gledala proti vodi. Nekaj pred 17. uro je namreč padla v kanal 42-letna Tržačanka, po navedbah mestnih redarjev pa je v hladni vodi ostala od pet do deset minut. S pridržano prognozo so jo sprejeli v katinarsko bolnišnico: ko je ne bi rešila požrtvovalna redarja, bi bila njeni usoda najbrž zapečetena.

42-letni P.I. se je po vsej verjetnosti spodrsnilo. Po padcu so prihitali policija, gasilci, služba 118 in mestna redarja, ki sta bila v bližini. Gospa je nekajkrat vpila, nato pa obmolnila, v tempi pa je ni bilo videti. Redarja sta stopila na tamkajšnja plovila in s pomočjo svetilke opazila žensko, ki jo je tok zanašal proti morju. Brez oklevanja sta si marešala Alessandro Fuccaro in Luca Butelli snela težki jopi in skočila v kanal. Reševanje je bilo posebno težko, redarja sta morala večkrat pod vodo, da bi žensko porinila na površje. Potegnila sta jo na suho, kjer so delo nadaljevali polici in osebje službe 118 (foto Kroma). Ženska je bila v šoku, redarji pa domnevajo, da je ostala v vodi od pet do deset minut. Mimoidoči so jo baje kmalu opazili, v vodo pa sta se poginala še redarja, ki sta si zaslužili pohvale, na koncu pa sta jo mahnila pod toplo prho postaje občinske policije.

PRISTANIŠČE - Zaplemba
Tihotaplil antične
kovance in 5000 let
stare arheološke predmete

Posebna preiskovalna ekipa, ki jo sestavljajo finančni stražniki in cariniki, je v tržaškem pristanišču zasegla več dragocenih arheoloških najdb, ki so se skrivale v turškem tovornjaku. Izvedenci so po prvem pregledu ocenili, da so kovanci in drugi predmeti vredni približno sto tisoč evrov. Šoferja so prijavili sodstvu, preiskava pa se nadaljuje.

Finančni stražniki in cariniki so sumljiv tovornjak zasedli v okviru podrobne preiskovalne dela v zvezi s tihotapstvom. Delo sloni na preverjanju poti, ki jih tovornjaki opravljajo pred prihodom v tržaško pristanišče, na ta način pa je ekipa že zasegla večje količine cigaret in manil. Tokrat je osebje pregledalo turški tovornjak, ki se je ravnotkar izkrcal in je bil namenjen v Veliko Britanijo. Zadaj niso našli nič, nato pa so prečesali še šoferjevo kabino. Nasli so srkbo skrito črno torbo, jo odpri in naleteli na pravokolekcijo dragocenih arheoloških predmetov.

Torba je vsebovala 2500 kovancev iz helenistične, poznoantične in bizantske dobe ter iz časov rimskega cesarstva, pa tudi več kot pet tisoč let stare obeske in druge predmete, ki so jih izvedenci datirali v četrto tisočletje pred našim štetjem. Vrednost so ocenili v višini sto tisoč evrov, na cvetočem trgu zbiraljstva pa bi se kovanci in ostali predmeti krepko podražili. Turškega šoferja so prijavili, zadevo se zdaj ukvarja javni tožilec Federico Frezza, preiskava pa se nadaljuje v iskanju ostalih členov tihotapske verige.

LONJER - Ob tridesetletnici smrti
**Pevski zbor bo nosil
ime po Tončki Čok**

Poimenovanje bo jutri ob 17. uri v Športno-kulturnem centru

Večkrat se zgodi, da ostane delo nekaterih kulturnih delavcev večini neznano. Tak je najbrž primer Antonije Čok, v javnosti bolje poznane kot Tončki Čokove. In to kljub temu, da je bila vesversko vključena v šolski in prosvetni sistem Slovencev v Italiji. Tončka se je rodila v Lonjeru leta 1897, bila je aktivna v vaških organizacijah, kot učiteljica pa je delovala tako v mestu kot na Krasu. Ko so ji leta 1923 kot prvi slovenski učiteljici preporovali učiti na katerikoli šoli v Italiji, se je odpravila na Kočevsko, kjer je nadaljevala svoj poklic. Tam pa se je srečala z italijansko okupacijo, zato se je leta 1941 vključila v nastajajočo Osvobodilno fronto. Leta kasneje je bila izgnana v Italijo, kjer je bila zaprta do osvoboditve. Ob povratku v Trst je bila aktivna v vrstah Slovenske prosvetne zveze, Dijaške matice, Neodvisne socialistične zveze in Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Bila pa je tudi steber lonjerskega kulturnega delovanja, zaradi česar se jih bodo mladi vaški pevci oddolžili tako, da bodo do svoj zbor poimenovali po Tončki Čok. Pevska skupina je leta 2005 nastala v sklopu Mladinskega združenja, ki deluje pod okriljem SKD Lonjer-Katinara. Od začetka jo vodi Manuel Purger, v svoj repertoar pa vključuje slovenske, tržaške, partizanske in sodobne angleške pesmi. Poimenovanje skupine po Tončki Čok bo jutri ob 17. uri v malih dvorani Športno-kulturnega centra v Lonjeru. Neutrudne kulturne delavke se bodo ravno ob tridesetletnici smrti spomnili domačinka Nevenka Pečar in njen nekdanji sodelavec Edvin Švab. Ob domačih pevkah in pevcih pa bo nastopil tudi harmonikar Oskar Kjuder.

OBMEJNE PISAVE
**Danes popoldne
nagrajevanje v
kavarni San Marco**

V kavarni San Marco bodo danes ob 18.30 nagradili zmagovalce 11. mednarodnega natečaja Trst obmejne pisave, ki je bil letos posvečen pesniku Umbertu Sabini in ga prireja združenje Altamarea v sodelovanju z Deželo FJK in Pokrajino Trst. Za živiljenjsko delo bosta nagrajena madžarski pisatelj Miklos Hubay in tržaški pisatelj in dramaturg Renzo Rosso; nagrado bodo podelili tudi tržaškemu pisatelju Piunu Roveredu za prozo, milanskemu kritiku Mariu Santagostiniju za avtorsko poezijo, apulijski pesnici Carli Saracino za pesniški prvenec, slovenskemu pesniku Mariku Kravosu za še neobjavljeno poezijo, tržaškemu novinarju in režiserju Massimiliano Cocozi za še neobjavljeno prozno delo in goriškemu izseljencu Lucianu Biniju za zgodovinski eseji o Avstraliji. Posebno nagrado bo prejel tržaški univerzitetni docent Matteo Apuzzo za esej o problematiki »ločenih mest«. Žirija bo podelila tudi nekaj priznanj, in sicer eseistik Vanii Gransinigh, Giacomo Vitu, Diana Rosandic, Marini Trosi Tevini, Patrizii Rigutti, Gian Paolo Pollesiniju in Aljoši Curaviču.

Ogled likovnih del pred dražbo

Od petka, 28. novembra, do torka, 2. decembra, so v prostorih avkcijске hiše Stadion na tržaškem nabrežju na ogled likovna dela in uporabni predmeti, ki jih bodo načrti 4. in 5. decembra prodali na dražbi. Ponudba je tokrat res bogata, za vse ljubitelje upodabljalnih umetnosti so na voljo tako slike kot risbe, grafike in kipi. Ljubitelji antikvarijata in neobičajnih predmetov bodo lahko izbirali med nakitom, urami in najrazličnejšimi uporabnimi predmeti iz srebra, obdelanega stekla in drugih materialov.

Na prodaj bo okvirno štiristo umetniških del italijanskih, japonskih, francoskih, grških in slovenskih umetnikov. Med vsemi beležimo priznana imena mojstrov na mednarodnem prizorišču, kot so Dalí, Warhol, De Chirico in Dudovich. Tokrat je prav prisotnost slovenskih avtorjev bolj opazna kot sicer. Nekatera imena se na vsaki dražbi skoraj redno ponavljajo, med temi so prav gotovo grafiki in slikarji Avgust Černigoj, Lojze Spalac in Zoran Mušič. Med slovenskimi umetniki iz Trsta bodo med drugim prisotna dela Jožeta Cesaria in Deziderija Švare.

Na razstavi bomo zasledili tudi tihotaplje, slikarsko delo Gojmirja Kosca iz leta 1944 v topli paleti jesenskih barv. Gre za ustvarjalno obdobje, ki ga kritika posebej ceni in za delo, ki je obenem tudi objavljeno v katalogu Slovenske Akademije iz Ljubljane leta 1962. Jakopičeve olje izstopa tudi po formatu, je last umetnika Emila Sarkana in ima priložen certifikat autentičnosti, ki ga je podpisal Mirko Juteršek. Katalog in podrobnejše informacije so dosegljivi na spletu: www.stadionaste.com. (Jasna Merkù)

Tržaški občinski načrt v primeru sneženja

V prihodnjih dneh bo vreme še naprej hladno, meja sneženja pa bo vse nižja. Tržaška občinska uprava je kot vsako leto pripravila načrt v primeru sneženja: pravilnik in nasveti so na razpolago na spletni strani www.retecivica.trieste.it ali www.comune.trieste.it. Informacije so na voljo tudi na telefonski številki 040-6754850, na elektronskem naslovu urp@comune.trieste.it in v uradu za stike z javnostjo v Ul. Procureria 2. Pravilnik pojasnjuje tudi, kdo je odgovoren za odstranjevanje snega in led s pločnikov.

»Ekspresna« linija 20

Avtobus št. 20, ki vozi iz Trsta v Milje, bo od ponedeljka dalje opravil tudi »ekspressne« vožnje. Nekajkrat na dan bo namreč v obeh smereh opravil manj postankov in tako prihranil nekaj minut. Avtobus se bo ustavljal na vseh postajah miljske občine, v Žavljah, na Trgu Valmaura, na Senenem trgu (Trg Foraggi), na Drevoredu D'Annunzio (pri Trgu Sonnino), na Trgu Stare mitnice, na Trgu Oberdan in pred železniško postajo. Hiter vožnji bodo od ponedeljka do petka na vrsti ob 7.16 in 7.32 (iz Milje) ter ob 13.15, 13.55 in 19.50 (iz Trsta). Ob sobotah bodo veljali isti urniki, le zadnja hitra vožnja iz Trsta bo ob 19.45.

Tržačan si je vzel življenje v Genovi

V genovski bolnišnici San Martino se je nek 61-letnik včeraj popoldne ustrelil. Bil je po rodu Tržačan, stanoval pa je v Genovi, po poklicu je bil zapriseženi čuvaj. V bolnišnico so ga sprejeli pred dnevi, včeraj zjutraj pa so mu zdravniki razkrili, da je hudo bolan. Nekaj ur pozneje je odšel na straniše in se z lastno pištole ustrelil v glavo.

GLEDALIŠČE MIELA - Ob 70-letnici sprejetja rasnih zakonov

Iz razprave o fašizmu izšla skrb zaradi današnje nestrpnosti

Pester večer, ki se ga je udeležil tudi Boris Pahor, je priredila Demokratska stranka

Na večeru sta spregovorila tudi Moni Ovadia (na levi sliki) in Boris Pahor

KROMA

Udeleženci večera, ki ga je v četrtek v gledališču Miela - v počastitev spomina ob 70 obletnici razglasila rasnih zakonov - priredila Demokratska stranka, se prav gotovo niso dolgočasili. Prisotvovali so namreč razpravi, ki je bila vsebinsko bogata in je dejansko spodbudila k razmišljjanju v zvezi z dogajanjem za časa fašizma in današnjim časom, ko je rasizem v italijanski družbi čedalje bolj prisoten.

Spored se je pričel z nastopom avtorice Barbare Della Polla, ki je občinstvu prebrala Manifest o rasi, to je idejni koncept izoblikovanja »čiste italijanske rase«, ki je omogočil diskriminacijo in preganjanje italijanskih državljanov židovske veroizpovedi. Po pozdravnemu nagonu tajnika DS, Roberta Cosolinija, je zgodovinarica Anna Maria Vinci, kateri je bilo zaupano vodenje okrogle mize, spregovorila o posledicah (diskriminacija) razglasitve rasnih zakonov. V Trstu, med drugim, so fašisti sestavili sezname Židov in jih pozneje izročili načinom: od skupno tisoč deportirancih se

jih je ob koncu vojne vrnilo domov 19! Predstavnik tržaške židovske skupnosti, Mauro Tabor, je v svojem govoru opozoril na vnovično pojavljanje antisemitizma v družbi ter menil, da se v Italiji ni nihče opravičil zaradi sprejetja rasnih zakonov, »zaradi katerih so italijanski Židi končali v Auschwitz.«

Pisatelj Boris Pahor je dejal, da ko se govori o preganjanju Židov, se ne omenja početja fašizma zoper Slovence in Hrvate, ki je trajalo 25 let. Navedel je številne primere poniževanja Slovanov, ki ga je načrtno vodil režim. Za dokončen obračun s »težko preteklostjo« je v Italiji po njegovem nujno vlagati v izobraževanje mladih rodov (zgodovinske knjige naj povede resnic). Italijanski politični voditelji bi tudi morali upoštevati vzroke in posledice (Napolitano-ekssodus in foibe) pri komentiranju zgodovinskih dogodkov. Brez pregleda fašistične preteklosti bo po Pahorjevem mnenju jutrišnji dan na Polotoku »zelo megle«.

Duhovnik Pierluigi Di Piazza je z

zanosom spregovoril o sodobnih rasizmih do priseljencev iz t.i. tretjega sveta. Kritičen je bil do kapitalizma, ki povzroča vojne in nove revščine; do rasizma, ki je v vseh nas; do Cerkve (verski rasizem); do vsedržavne in deželne politike (paket varnosti, ločeni razredi za tuje) ter do medijs (ne povedo resnice).

Paolo Rumiz je opozoril na potlačitev spomina, ki ga udejanja sodobna italijanska desnica, v zvezi z vsem, kar se je dogajalo v obdobju 1918-1945. »Tako stopi v ospredje le Dan spomina na ekssodus in foibe.« Izbiro Trsta za razglasitev Rasnih zakonov ni bila naključna: že leta 1920 je imela fašistična stranka v Trstu dvakrat več vpisanih kot v Milianu. Zakaj se je v zadnjih letih odpravilo dostojarstvo antifašizma?, se je vprašal novinar. Italijanska zunanjša politika »nosi breme« vsega navedenega in zaradi tegega nima vizije, kot jo ima Nemčija, glede odnosa z vzhodnimi sosedami.

Kot zadnji je spregovoril Moni Ovadia, ki je bil s svojim vehementnim

nastopom nadvse prepričljiv. Opozoril je na italijanske šibkosti (konformizem, kvalunkvism in servilizem) in se vprašal zakaj v tej državi vsi molčijo, ko oblasti jemljejo prstne odtise romskim otrokom in je rasizem iz dneva v dan bolj razviden. Ovadia, ki je bil zelo kritičen do opozicije (»levica ima rep med nogami, se boijo svoje sence«), ima dovolj retorike in posladkanih izjav italijanskih politikov. »V tej državi je potrebno dostenjanstvo.« Obnovil je kar je fašistična vojska počenjala v Libiji in na območju vse Jugoslavije. »Nekoč smo bili Italijani v svetu poznani kot šarlatali, a simpatični in ustvarjalni. Danes, zaradi načrtačega rasizma, smo pa poznani še predvsem kot hudobni ljudje. Apologija fašizma je prepovedana po zakonu, a dejansko se fašizem poveličuje. Nujno je odreagirati na današnje sramotno stanje,« je sklenil svoj poseg Ovadia in požel dolg aplavz s strani občinstva. Večer se je zaključil z glasbenim nastopom skupine Alfredo Lacosegliaz Patchwork Ensemble. (Mch)

Mladiki nagrada Anfora centroeuropea

Tržaški založbi Mladika so v pondeljek, 24. novembra, v prostorih Palače Falconieri v Rimu podeliли nagrado Anfora Centroeuropea za knjigo Cirila Kosmača Sulle orme di un vagabondo, ki jo je založba izdala januarja letos (delelo je uredila in prevod pripravila slovenistka Marija Bidovec). Nagrada podeljujejo vsako leto za pripovedna dela srednjeevropskih avtorjev, ki so izšla v italijanskem prevodu. V ožjem izboru za nagrado, ki ga je komisija izdala dva tedna pred podelitvijo, sta bili še Nekropola Borisa Pahorja (Fazi editore) in L'ombra del Serpente madžarske avtorice Rakovszky Zsuzsa (Baldini Castoldi). Lepo zadoščenje in priznanje za slovensko založbo, ki deluje v Trstu.

Pesem jeseni drevi v Bazovici

Pesem jeseni je tradicionalna revija, ki jo prireja tržaška Zveza cerkvenih pevskih zborov. Po prvih mesecih vaj v novi pevski sezoni se številni pevci predstavijo publici s krajšim programom, ki ga pevovodje sestavijo z upoštevanjem predlogov organizatorjev za počastitev obletnic glasbenikov ali pesnikov. Letošnje vodilne programske usmeritve so 500-letnica rojstva Primoža Trubarja, 130-letnica rojstva Vinka Vodopivca, 75. rojstni dan Adija Daneva in 40-letnica smrti Brede Ščeka. Pevski dogodek je kot običajno neomejeno odprt za cerkvene in druge zbore. Nastopili bodo mešani zbor Lipa iz Bazovice, ženski zbor Prosek Kontovel, moški in mešani zbor Sv. Jernej z Opčin, ženski zbor Devin, cerkveni zbor in združeni mešani zbor Repentabor, moški zbor Fantje izpod grme, mešani zbor Skala Sloven iz Gropade in Padrič, mešani zbor Mačkolje, mešani zbor Devin-Rdeča zvezda, novo-nastala ženska pevska skupina Vesela pomlad in združeni zbor ZCPZ-Trst. Revija bo danes (sobota, 29. novembra) v športnem centru Zarja v Bazovici s pričetkom ob 20. uri. Spored bosta počevala Urška Sinigoj in Peter Raseni. (ROP)

NABREŽINA - Drevi v Kulturnem domu Igo Gruden

Predstavitev dokumentarnega filma o pesniku Igu Grudnu

Zavrtel se bo točno tam, kjer se je pravzaprav pričela celotna zgodba. Dokumentarca Glasnik slovenske brezine, ki si ga je uredništvo slovenskih sporedov Rai zamislilo, da bi primerno proslavilo šestdeseto obletnico smrti slovenskega pesnika Iga Grudna, bo drevi ob 20.30 na sporedu v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Zanimivo, da stoji danes kulturno društvo prav tam, kjer je nekoč stala hiša Igovega očeta Franca Grudna in da se bo torej nocoj zgodba vrnila tja, kjer se je pač pričela.

In tudi režiser, ki se je posvetil tej zgodbi, tako kot scenaristka in pobudnik, so doma iz Nabrežine.

Režijo dokumentarca je namreč podpisal Jurij Gruden, pri pisanku scenarija, mu je pomagala Tatjana Rojc, za uresničitev in izpeljavo zamislila pa se je posebej zavzel urednik slovenskih sporedov Boris Devetak.

29. novembra, se pravi točno 60 let po smrti Iga Grudna, se bodo v Nabrežini poklonili najbrž enemu najznamenitejših vaščanov s projekcijo filma, ki postavlja v center pozornosti samega Iga Grudna.

»Veliko se je spremenilo v njegovi rojstni vasi Nabrežini in svetu – piše v predstaviti – ni se pa spremenilo osnovno čutenje slovenskega človeka na tem izpostavljenem koncu narodnega prostra.«

Ker Grudnova poezija nagovarja tudi današnjega bralca: in to s pomočjo njegove ljubezenske lirike, ki se ne zdi več izzivalna, s pomočjo njegovih pesmi, ki izražajo stisko in grozo ob prvi in drugi svetovni vojni. Vse to je tudi danes kljub temu, da je od takrat minilo 60 in več let, še zelo aktualno, saj »taboriščne pesmi uspejo še vedno vzne-

miriti bralca, ker govorijo o trpljenju, ki ga kljub vsemu poznajo tudi ljudje današnjih dni. In to, s tem, da predstavljajo veliko šolo človečnosti in optimizma.

»Grudnove domovinske pesmi spominjajo na moralne obveznosti, ki jih ima vsakdo do naroda in zemlje, na kateri prebiva.«

Pri oblikovanju dokumentarca je sodelovalo tudi lepo število pricevalcev, ki tako ali drugače obujajo spomin na Nabrežini rojenega pesnika. Marija Gruden, Primož Gruden, Boris Pahor, Miroslav Košuta, Anton Vrataš, Herman Janez, Božidar Jezernik in Janez Vrečko - ob glasbeni kulisi Marka Ferija - pripovedujejo o življenu in delu pesnika in pravnika, ki se je leta 1920 za stalno naselil v Ljubljani.

Po okupaciji Jugoslavije se je pridružil gibaju Osvobodilne fronte. V vojnem času je kot odvetnik-branilec sodeloval na mnogih procesih zoper aktiviste in simpatizerje OF. Leta 1943 je bil aretiran in interniran v taborišču Chiesanuova v bližini Padove in nato na otok Rab, kjer je dočakal kapitulacijo Italije in osvoboditev otoka. Tako je postal upravnik tamkajšnje bolnišnice.

Po osvoboditvi Slovenije se je vrnil v Ljubljano, kjer se je v zadnjem življenskem obdobju ukvarjal s prevajanjem, zlasti bolgarskega pesništva. Oblasti Svobodnega tržaškega ozemlja mu niso dovolile obiska rojstnega kraja Nabrežine.

Koproducent filma je ob slovenskih sporedih Rai tudi Arsmedia Francija Zajca.

Ponovitev filma bo jutri ob 17. uri. Ogledati pa si ga bo mogoče tudi po slovenskem sporedu Rai, prav tako jutri, ob 20.50 in v četrtek, 4. decembra, ob isti uri. (Iga)

MEDITERANSKA OKNA - Gai Saber v Kulturnem domu

Prijetno prepletanje ljudskih in sodobnih zvokov

Mederansko, glasbeno, okno se je tokrat odprlo v okcitanski svet: iz okolice Cunea je namreč v tržaški Kulturni dom prišla skupina Gai Saber, predstavnica tamkajšnje okcitanske skupnosti. Gre za izredno radoživo glasbeno skupino, ki na odru tudi rada zapleše, in se ne da motiti, če npr. v dvorani sedi peščica gledalcev. Koncert, ki ga je prejšnjo soboto gostilo Slovensko stalno gledališče, namreč ni prikljal številnega občinstva.

Škoda, kajti šestčlanski ansambel je dokazal, kako se da ljudsko glasba »okužiti« s sodobnimi primesmi, tako da je za današnjega poslušalca nadvse dopadljiva. Organizator, Mediteraneo Folk Club, je ob podpori tržaške pokrajine in Dežeje FJK, poskrbel za zanimivo glasbeno potovanje med ljudsko tradicijo in sodobnimi ritmi. Kdor je zamudil koncert, si lahko poskrbi zgoščenke, saj jih je skupina posnela kar nekaj.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 29. novembra 2008

CECILJIA

Sonce vzide ob 7.23 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 9.00 - Luna vzide ob 9.16 in zatone ob 17.21.

Jutri, NEDELJA, 30. novembra 2008

KLEMEN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,6 stopinje C, zračni tlak 1015,5 mb ustavljen, veter 9 km na uro vzhodnik, vla-ga 45-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. novembra 2008

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma (040 364330), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia (040 274998). Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5 (040 368647).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicih in o otroški bolnišnici Burlo Gajrolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.00, 17.00, 19.05, 21.15 »Twilight«.

ARISTON - 18.30, 20.15 »Il papà di Giovanna«; 22.00 »Od goroba do groba«.

CINECITY - 14.40, 15.20, 16.35, 18.30, 20.25, 22.20 »Bold 3D* - Un eroe a quattro zampe«; 15.15, 17.30, 20.00, 22.00 »Max Payne«; 14.50, 16.45, 17.30, 19.10, 20.00, 21.30, 22.15 »Nessuna verità«; 17.10, 19.45, 22.15 »Changeling«; 15.10, 20.00 »La fidanzata di papà«; 17.20, 22.00 »007 - Quantum of Solace«; 14.30 »High School Musical 3 - Senior year«.

EXCELSIOR - 16.15, 20.00, 21.40 »Solo un padre«; 18.00 »Rumore Bianco«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.35, 21.10 »Changeling«.

FELLINI - 15.30 »Wall-E«; 18.45, 22.15 »Giù al Nord«; 17.00, 20.30 »Si puo' fare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 18.20, 22.20 »Death Race«; 16.30, 20.30 »Mamma mia!«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Nessuna verità«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 19.15, 21.30 »Qualcuno con cui correre«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.20, 21.20, 23.20 »Karantena - Quarantine«; 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 »Čeljusti - Rogue«; 14.30, 16.30, 18.30 »Hišna zajčica«; 20.30, 22.40 »Zadetki: Ananas ekspresso«; 15.30, 17.20 »Muhice osvajajo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight«; Dvorana 2: 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Bolt«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Never Back down«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Max Payne«.

SUPER - 16.00 »High School Musical 3«; 17.45 »Il papà di Giovanna«; 21.15 »Quantum of Solace«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Twilight«; Dvorana 2:

17.00, 18.45, 20.15, 22.00 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.00 »Max Payne«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »Nessuna verità«; Dvorana 5: 18.45, 21.30 »Changeling«; 17.00 »La fidanzata di papà«.

Izleti

KRUT prireja v soboto, 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

IZLET SPDT V BRKINE SPDT vabi člane in prijatelje na izlet v Brkine, ki bo v nedeljo, 30. novembra. Zbirališče bo ob 8. uri pri cerkvi v Bazovici. Vodi Slavko Slavec. Z osebnimi avtomobili se bomo podali v Tatre, Rjavče, do mlina Bizaj, obiskali bomo kraj nekdane Partizanske bolnice in se vrnili v Tatre. Predvidene so štiri ure hodoje. Vse dodatne informacije Vam nudita Slavko tel. 040/228118 ali Vojka 040/2176855.

ZDROŽENJE STARŠEV OŠ V BARKOVLJAH organizira izlet po kraških poteh od Proseka do pristana pri Čupah. Zbirališče v nedeljo, 30. novembra, ob 9. uri pri prosekem spomeniku padlim. Priporočena primerna obutev in malica. V primeru slabega vremena izlet odpade. Info: 328-9190089.

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za dvodnevni izlet, 7. in 8. decembra, »Med jaslicami in božičnimi sejmi« z ogledom Verone, svetovne razstave jaslic ter sejmov v Trentu in v Levico Terme. Vse dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR organizirajo v petek, 12. decembra, izlet v Ljubljano, ki se ga lahko udeležijo ostareli občani (nad 65. letom starosti). Za vpisovanja in morebitne informacije se lahko obrnete na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 (Selšjan), od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040 - 2017389).

SKD BARKOVLJE prireja v nedeljo, 14. decembra praznik 50-letnikov. Povezan bo z avtobusnim izletom v Ljubljano: ogled mesta z vodičem, kosi-lo, ogled predprazničnega sejma. Vsak se lahko vpisi. Informacije nudimo na tel. št. 040-411635 ali 040-415797.

Čestitke

V Lonjerski vrtači LIDIJA živi in okrogla leta slavi. Veliko zdravja, vesela in srečnih dni ti želi... ugani samata!

Danes praznuje v Lonjerju naša draga LIDIJA mladostnih 80 let. Naj jo spremljata zdravje in dobra volja, še na mnoga, mnoga leta ji iz srca želi Ljuba Škava z družino.

Naša draga

Lidija
iz Lonjerja

slavi danes pomemben življenjski jubilej.

Še veliko zdravja, sreče in pristne zabave
ji iskreno želijo

Ervin, Bijanka, Lino,

Valter s Sonjo, Boris z Majdo,
Vojko s Heleno, Ugo z Laro

in vsi, ki jo imajo radi

Prireditve

KD FRAN VENTURINI vabi danes, 29. novembra, ob 20.30 v gledališče France Prešeren v Boljuncu na osrednjo proslavo ob 40-letnici društvenega delovanja »Prizori društvenega vsakdanja«. Toplo vabljeni.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske posvete vabi v sredo, 3. decembra, na predstavitev knjige »KRASKA HIŠA IN ARHITEKTURA KRASA« (dr. Stanislav Renčelj in dr. Ljubo Lah). To-plo vabljeni!

ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV
vabi na tradicionalno revijo odraslih zborov

Pesem jeseni 2008

v Športnem centru Zarja v Bazovici - danes, 29. novembra, ob 20. uri

vembra od 10. do 13. ure; ponedeljek, 1. decembra od 15. ure do 18.30; v torek, 2. decembra od 15.30 do 18.30; v sredo, 3. decembra od 15. do 19. ure; v četrtek, 4. decembra od 15. ure do 18.30; v petek, 5. decembra od 15.30 do 18.30; v soboto, 6., v nedeljo 7. in ponedeljek, 8. od 10. do 13. ure.

SKD GRAD - BANI vabi na razstavo poslikanih panjskih končnic, ki bo danes, 29. novembra, v društvenih prostorih. Razstava bo odprta vsak dan od 17. do 19. ure do 5. decembra.

SKD IGO GRUDE v sodelovanju z RAI-Slovenski programi, RTV SLO in ARSMEDIO, vabi na predstavitev dokumentarnega filma »Glasnik slovenske brežine« (režija J. Gruden, scenarij J. Gruden in T. Rojc) ob 60. obletnici smrti pesnika Iga Grudna, ki bo danes, 29. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Ob tej priliki bomo otvorili prenovljeno dvorano v društvenih prostorih. Informacije: Vera Tuta (339-5281729).

ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV prireja tradicionalno zborovsko revijo Pesem jeseni, ki bo danes, 29. novembra, v Športnem centru Zarja v Bazovici ob 20. uri. Toplo vabljeni!

OBČINA REPENTABOR pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine, vabi v nedeljo, 30. novembra, ob 17.30 v Kulturni dom na Colu na ogled gledališke predstave v tržaškem narečju »Ultima casa de Scala Santa«. Na-stopajo gledališka skupina Quei dei Scala Santa - FITA, besedilo in režija Silvia Grezzi.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske posvete prireja v ponedeljek, 1. decembra, v sklopu božičnega sejma, popoldan za otroke s čarodejem Viki-em. Začetek ob 15. uri.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske posvete vabi v sredo, 3. decembra, na nastop gojencev Glasbene matice - Trst Gorica iz razredov profesorice T. Ražem, B. Zonta in V. Zuppin. Začetek ob 19. uri.

SKD IGO GRUDE prireja, v okviru razstave GOVORICA KAMNA, predvajanje dokumentarnega filma TV Koper/Capodistria »PESEM KAMNA«, po zamisli Danjela Božiča in Stanislava Renčelja, ki bo v sredo, 3. decembra, ob 20. uri v društvenih prostorih. V soboto, 6. decembra, ob 20. uri pa vabi na predstavitev knjige »KRASKA HIŠA IN ARHITEKTURA KRASA« (dr. Stanislav Renčelj in dr. Ljubo Lah). To-plo vabljeni!

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske posvete vabi v četrtek, 4. decembra, na predstavitev knjige ob pravljici »Muc Felix, učiteljica Tončka in stršilo Zverina«, avtorica Anamarija Volk Zlobec, ilustratorka Magda Starec Tavčar. Začetek ob 15. uri.

SKD FRANCE PREŠEREN BOLJUNEC - Skupina 35-55 vabita v četrtek, 4. decembra, ob 20.30, v društvene prostore v gledališču F. Prešeren, kjer bo Biserka Cesar govorila o svojih izkušnjah na črni celini s potopisnim predavanjem »Uganda, moj afriški biser...«. Vabljeni.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCIV vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca, 5. decembra, ob 20.30, na-stopajo MePz Jacobus Gallus, MePz Rdeča zvezda, Oktet Odmevi, OPZ iz Zgonika; Zgonik, Cerkev sv. Mihaela, 6. januarja 2009, ob 18. uri, na-stopajo MePz Jacobus Gallus, MePz Rdeča zvezda, Oktet Odmevi, OPZ iz

17.00, 18.45, 20.15, 22.00 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.00 »Max Payne«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »Nessuna verità«; Dvorana 5: 18.45, 21.30 »Changeling«; 17.00 »La fidanzata di papà«.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
V SODELOVANJU 08/09
DRUŠTVO RAZ/SELJENI
ASSOCIAZIONE S/PAESATI

Laila Wadia

NAJBOLJŠE PRIJATELJICE

(Amiche per la pelle)

Pronicljiva in ironična freska o odnosih med priseljenci in domačini

Nedelja, 30. novembra ob 18.00
v Slovenskem stalnem gledališču,
vstop prost

KD Fran Venturini

PRIZORI
DRUŠTVENEGA VSAKDANA
Osrednja proslava ob 40. obletnici društva

Danes, 29. novembra 2008, ob 20.30
v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Provincia di Trieste
Tržaška pokrajina

Občina Dolina

Zveza slovenskih kulturnih društev

GOVORICA KAMNA
RAZSTAVA KAMNITIH IZDELKOV IN SKULPTUR
28.11. - 8.12.2008
Kulturni dom Igo Gruden
Nabrežina 89
urnik:
delavni 17.00 - 20.00
prazniki 10.00 - 12.00/ 15.00-20.00

CORONA D'OLIO ALESSANDRA GÖTTSCHE LOWE
CDAAA
ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6
pod pokroviteljstvom
ZSKD in Slovenske prosvete
vabi
danes, 29. novembra, ob 20. uri
na otvoritev
BOŽIČNEGA SEJMA
Svoje izdelke razstavlja 19 oseb
Večer bosta popestrili kitaristi
Veronika Carli in *Janja Savi*,
gojenki Glasbene matice
iz razreda prof. M. Ferria.
SEJEM BO ODPRT DO 8. DECEMBRA

nes, 29. novembra, v naselju Sv. Maura 124 v Sesljanu, odpade. **DRUŠTVOTOAO** prireja danes, 29., in v nedeljo, 30. novembra, tečaj reiki 1. stopnje. Za informacije poklicite na tel. št.: 340-1607908 (Donatella). **KROŽEK AUSER** za Kraško območje vabi svoje člane na družabno po-poldne danes, 29. novembra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferriovario« v Nabrežini. Za ples bo poskrbel »Duo Melody«. **TPP PINKO TOMAŽIČ** sporoča, da bo danes, 29. novembra, ob 5. uri odhod avtobusov za gostovanje v Jaju. **ANDREJEV TEDEN** - Vabimo vas na praznovanje zavetnika župnije v Trebičah, danes, 29. novembra, ob 19. uri blagoslovitev prenovljenega tabernaklja s sv. mašo z gospodom škofov msgr. Evgenom Ravignani, ljudsko petje ob orgelski spremljavi Samuela; v nedeljo, 30. novembra, ob 10. uri sv. maša sodeluje CPZ sv. Jerneja z Opčin ter srečanje skavtov. Ob 18.uri v Ljudskem domu prireditev: »Smeh in greh« nastop skupine iz Škofije. Sledi loteria. Toplo vabljeni.

DIDAKTIČNI NARAVOSLOVNI CENTER dejelne gozdne straže v Bazovici prireja v nedeljo, 30. novembra, delavnico za osnovnošolske otroke. Skupaj z gozdnimi čuvaji se bodo učili risanja narave. Urniki delavnice so slediči: zjutraj ob 10. in 11. uri, popoldne pa ob 14. in 15. uri. Otroci naj si s sabo prinesajo barvice. Center bo ob tej priložnosti odprt do 10. do 16. ure. Vstop prost. Info.: 040-3773617.

RASTI S PRAVLJICAMI: Studijski center Melanie Klein, dejelna zbornica kliničnih pedagogov ANPEC in dobrodelno društvo Tutela vabi do nedelje, 30. novembra, na trg Sv. Antona na dobrodelno pobudo »Rasti s pravljicami« (Crescere con le favole). V dopoldanskih urah bo do 9.30 do 12. ure božične ustvarjalne delavnice za otroke in starše, od 15.30 do 18.30 pa bo vsake pol ure na sporednu pravljico. **SDD JAKA ŠTOKA** prireja MIKLAVŽEV KNJIŽNI SEJEM novih in starejših knjig v nedeljo, 30. novembra, v Soščevi hiši (urnik: 10.00-12.30, 15.00-18.00). Ob 16.30 bo na sporednu PRAVLJIČNA URICA za otroke iz vrtca in prvih razredov osnovne šole (prioveduje Irena Rusta) in izdelava pisemc za sv. Miklavža. Izkupiček bo namenjen pravilu Kulturnega doma Prosek Kontovel.

SKD VIGRED, otroški vrtec Šempolaj v OŠ Stanko Gruden vabi na pobude »Veseli december 2008« v Šempolaju, v sredo, 3. in v četrtek 4. decembra, od 15.30 do 18.30, v petek, 5. decembra, od 15.30 do 17. ure. Miklavžev prodajni sejem: knjig in ročnih del, koledarjev, voščilnic, ter Lectarjevih izdelkov (muzej Lectar Radovljica) ter razstava panjskih končnic (Nadje in

Reneja Čopija iz Čezsoče). V petek, 5. decembra, ob 17.30 na OŠ Stanko Gruden Miklavževanje. Sodelujejo: otroška pevska in mladinska glasbena skupina Vigred, ter dramski odsek Jaka Štoka z igrico Igrče imajo rade otroke.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v šolskem letu 2008/2009 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Za informacije se lahko zainteresirane družine obrnejo na urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina - Nabrežina 102 (tel. 040-2017371).

SKD PRIMORSKO IZ MAČKOLJ vladljivo vabi na slavnostno prireditve ob 110-letnici ustanovitve društva. Slavnostni govornik bo dr. Ciril Zlobec, nastopali bodo tudi Nočni Primorsko, otroški pevski zbor, plesna skupina društva MOSP in solisti z glasbo Adija Daneva. Predstavo je režiral Gregor Geč, vodila pa jo bo Aleksandra Pertot. Prireditve bo v nedeljo, 7. decembra, v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu ob 19. uri. Toplo vabljeni.

OBČINA DOLINA - ODBORNIŠTVO ZA KULTURO v sodelovanju z domačimi društvimi in organizacijami prireja Božični sejem na trgu v Boljuncu od 5. do 9. decembra: sejem predmetov za prosti čas, ročna dela, božični okraski in krajevni proizvodi. Vsak dan od 16.30 dalje predelite na trgu (glasba, ples, animacija za otroke). V petek, 5. decembra, ob 17. uri, otvoritev s prihodom Miklavža, mažoretki in godbe iz Občine Kočevje. Prižig luči s strani županov občine Dolina in po-bratenec občine Kočevje, ob prisotnosti županov kraških občin. Predsednica Pokrajine Trst bo prisotna na raznih prireditvah. V okviru Božičnega sejma, vsak dan, od 10 do 21. ure, organizira Uprava Občine Dolina, s sodelovanjem občinske skupine civilne zaščite in občinskega združenja prostovoljnih gasilcev, »dobrodeleno zbiralno akcijo«, namenjeno skladu »Luccetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin« in združenju »Non bombe ma solo carmelle - ONLUS«.

ODBORNIŠTVO ZA SOCIALNO SLUŽBO OBČINE DOLINA, v sodelovanju s Kulturnim Društvom »Fran Venturini« ob Domja, organizira v soboto, 13. decembra, ob 17. uri, v Kulturnem Centru »A. Ukmari-Miro« pri Domju, »Božično družabnost za starejše občane«. Po krajšem kulturnem programu bo sledila pogostitev ob glasbi in družabnih igrah. Vpisovanje in dvig valbil bo na županstvu v torek, 9., v sredo, 10. in v četrtek, 11. novembra, od 8.30 do 12.15. V sredo popoldne tudi od 14.30 do 16.45.

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v četrtek, 18. decembra, v restavraciji Hotela Greif Maria Theresia v Barkovljah. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Za prijave in informacije kličite na št. 333-4219540.

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencev v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@slimedia.it. Najboljši izdelki bodo nagrajeni.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) prireja Silvestrovanje z glasbo v živo večerjo in družabnimi igrami. Informacije nudimo na št. 040-411635 ali 040-415797.

Prispevki

Ob svojem 80. rojstnem dnevu daruje Lidija 20,00 evrov za Mladinski pevski zbor iz Lonjerja. Namesto cvetja na grog Dušana Purica daruje družina Milič (Slivno) 30,00 evrov za cvetje v slivenski cerkvi.

SKD LONJER - KATINARA
SLOVENOST OB POIMENOVANJU DRUŠTVENEGA PEVSKEGA ZBORA
PO TONČKI ČOK
Jutri, 30. novembra
ob 17. uri v ŠKC v Lonjerju
Vabljeni

AŠD-SK BRDINA prireja
danes, 29. novembra, v Prosvetnem domu na Opčinah ob 18. uri
osrednjo prireditev ob 20-letnici delovanja
Vljudno vabljeni!

ZIGE ZOISA vabi na dneve odprtih vrat, ki bodo od 1. do 6. decembra, od 17. do 20. ure na podružnici (Castrinjini ploščad 7). **ZDruženje STARŠEV O.Š. FRAN MILČINSKI S KATINARE** tudi letos organizira silvestersko družinsko zimovanje SNEŽINKA v počitniškem domu VILA v Kranjski Gori. Zimovanje bo potekalo od 30. decembra do 4. januarja, namenjeno pa je vsem družinam, ki imajo otroke (od vrtca do višje). Organizirali bomo smočarski tečaj, nočne sprehode, ogled razsvetljenega slapa Peričnika v zimski preobleki. 1. januarja je predviden poskus sankanja s pasjo vprego (sleddog). Možno je še drsanje, krpljanje in nočni spust s sanmi. Če bo snega dovolj, bodo otroci s skupnimi močmi gradili snežene gradove in igloo-je. Za vse dodatne informacije in prijavo lahko pokličete od 24. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali na e-mail: franmilcinski@gmail.com.

Obvestila

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo do sobote, 10. januarja 2009, urad zaprt. Info na tel. št. 328-4559414 »mailto:info@melanieklein.org« info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ZDruženje za Zdravljenje Al Koholne Odvisnosti Astra sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtekih, od 11. do 12. ure.

AŠD - SK BRDINA prireja danes, 29. novembra, v Prosvetnem domu na Opčinah ob 18. uri osrednjo prireditev ob 20-letnici delovanja. Vljudno vabljeni!

BAMBIČEVA GALERIJA - slikarska razstava Fulvia Cazzadorja Immaginaria 2008. Razstava bo na ogled do 5. decembra na Opčinah, Proseča ul. 131., od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure, danes, 29. novembra pa od 10. do 12. ure.

DELAVNICA V IGRALNEM KOTIČKU PALČEK, ki je bila v programu da-

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

OMV: Proseča postaja 35

AGIP: Furlanska cesta 5, Istrska ul. 155

SHELL: Ul. Locchi 3, Trg Duca degli Abruzzi 4

ESSO: Ul. Flavia 120/1, Sesljan center, Ul. Carnaro - državna cesta 202 - km 3+0,67

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETTS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severa 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5, Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseča postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetići

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Več za manj

Izgradnja kontejnerske hiše je lahko igra. Preprosto sestavljanje in dodajanje enot, ko želimo večjo bivalno površino ali odvezanje enot, ko ugotovimo, da se je število prebivalcev v našem stanovanju dokončno zmanjšalo, nista edini prednosti modularnega sistema gradnje. Racionalnost sistema, vključno s serijsko proizvodnjo enot, se odraža tudi v ceni. Za manj denarja dobite enako prostora, kot če bi se odločili za klasično gradnjo. S sestavom posebnih modulov vaša nova hiša ne more biti dolgočasna. Ne gre za kontejnerje, gre za to, kako so ti uporabljeni, meni arhitekt Jure Kotnik, ki je leta 2006 prejel Trimo raziskovalno nagrado za projekt KONHIŠ in univerzitetno Prešernovo nagrado za diplomsko nalogo. Te dni bo v mednarodnem prostoru izšla njegova knjiga o kontejnerski arhitekturi.

Dvonadstropna hiša zgrajena z mešanim sistemom; kombinacija kontejnerjev ter klasičnih materialov

Zakaj bi se odločili za kontejnersko hišo?

Kontejnerske hiše so vrsta montažnih hiš in le dopolnjujejo ponudbo tega hitro rastočega dela nepremičninskega trga. Razlogi za nakup so lahko povsem praktične narave zaradi konkurenčne cene in predvsem hitre gradnje. Kontejnerska hiša je lahko tudi odraz osebne filozofije kupca, ki prisega na trendovske in okolju prijazne izdelke. Celoten proces tovarniške izdelave je nadzorovan, na gradbišču pa ni hrupa ali odpadkov. Kontejnerje se da tudi reciklirati in predelati v stanovanja. Tega je veliko posebej v Združenih državah Amerike, kjer imajo presežek transportnih kontejnerjev zaradi trgovinskih presežkov s Kitajsko in stroškov z dragim vračanjem praznih kontejnerjev.

Kaj so, poleg cene, bistvene prednosti tovrstnih enot za bivanje?

Poleg cene in prednosti, ki jih imajo tudi ostale montažne hiše, je pomembna prednost preprosto sestavljanje in odvezanje enot. Hiši se preprosto dodajajo novi kontejnerji, če se pokaže potreba po povečanju prostora. Podobno je z zmanjševanjem. Možnost premikanja in ponovne uporabe pa tudi stopnja reciklaže in ponovne uporabe, ki je višja kot pri klasični gradnji govori v prid kontejnerjem. Pomembna je tudi možnost nakupa hiš manjših kvadratur, kar je posebej pomembno pri reševanju prvega stanovanjskega problema. Tudi sicer se prostorske potrebe posameznika spremnijo skozi življenje, kontejnerski sistem pa dovolj fleksibilen, da jim lahko sledi.

Ali je kakovost bivanja v posebej za bivanje prilagojenem kontejnerju primerljiva z bivanjem v klasično grajeni hiši?

Primereno predelan kontejner lahko nudi kakovosten bivalni prostor. Če pogledamo sestavo bivalnega kontejnerja ugotovimo, da je ta sestavljen iz železne konstrukcije in ognjevarnih fasadnih panelov. Po sestavi je torej povsem enak kot mnoga nakupovalna središča, industrijske stavbe ali poslovni objekti, ki jih v Sloveniji videvamo na vsakem koraku. Z vgraditvijo mavčnih sten ter zunanjih pokrivenih fasad iz luhkih materialov je lahko kontejner povsem zakrit, takšna gradnja pa se tudi navzven ne loči od običajne hiše.

Kakšni so trendi v Evropi? Gre za poseben slog bivanja?

Kontejnerska gradnja pokriva celoten spekter arhitekture, zato trendi niso enoznačni. Pri stanovanjski gradnji

Primer živahnogobarvanega stanovanja. Sestava tega je kot igra

Večnadstropno kontejnersko stanovanje; estetsko se ne razlikuje od klasično grajenega

je opazen prehod na mešane sisteme - na kombinacije kontejnerjev in ostalih gradbenih sistemov. Takšne hiše so tudi na videz bolj klasične in zato tržno bolj zanimive za širši krog ljudi. Vse zanimivejši projekti nastajajo pri študentskih domovih, hotelih ali drugih javnih objektih. Pri slednjih so v zadnjem času še posebej aktualni kontejnerski vrtci, saj se lahko na ta način ustrezno reši problem pomanjkanja prostora v vrtcih.

Kako kot arhitekt ocenujete te ti. "drugačne bivalne enote" s funkcionalnega, estetskega in drugih gledeš?

Vedno moramo gledati celostno na vse dejavnike, ki določajo posamezen projekt. V nekaterih primerih je kontejnerska arhitektura nedvomno najboljša rešitev, v drugih primerih so

lahko primernejši drugi tipi gradnje. Mnogi kontejnerski projekti so bili zaradi svoje kvalitetne arhitekture nagrani z najvišimi mednarodnimi priznanji, gradnje s kontejnerji pa se lotujejo tudi zvezdniški arhitekti kot Shigeru Ban, Will Alsop ali MVRDV, kar samo dokazuje, da ne gre toliko za kontejnerje, kot za to, kako so ti uporabljeni.

Na kaj ne smemo pozabiti, ko kontejner urejamo za bivanje in ne le kot pisarno ali drug industrijski objekt?

Kot pri vsej drugi gradnji je treba posvetiti dovolj pozornosti dobrni izolaciji in s tem energetski varčnosti objekta. S primera osvetlitvijo in primernim izborom materialov v notranjosti zagotovimo kakovostno in udobno bivalno okolje.

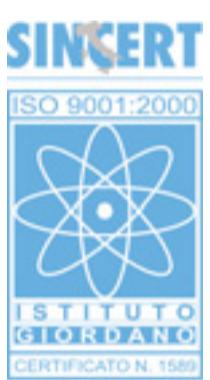

EDIL CARSO snc.

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB
Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

Prenovitev fasade Devinškega gradu
Dela

Certificirani po standardih ISO in članji konzorcija KARST

DOIMO CITYLINE
www.doomocityline.com

POHŠTVO
KRALJ
UL. CARSIA, 45 NA OPČINAH
(NASPROTI GASILSKE POSTAJE)
Tel. 040/213579 - Fax 040/2159742
info@kralj.it

PROJEKTIRANJE IN OPREMLJANJE NOTRANJIH PROSTOROV

POHŠTVO VRATA STOPNIŠČA POHŠTVENI DODATKI MIZARSTVO

vo in Pohištvo

stran pripravila
oglaševalska agencija
Tmedia
www.tmedia.it

za vašo reklamo
na Primorskem dnevniku
brezplačna št. 800.129.452

Spanec je počitek, ne premetavanje

Od jamskega človeka, ki je spal na mrzlih, kamnitih tleh, do sodobnega potrošnika, ki si ne želi zgolj toplega in udobnega ležišča, ampak izpostavlja tudi nujnost kakovostnega nočnega počitka, je dolga pot. Postelja je v različnih kulturnah skozi stolnico pomenila pomemben kos pohištva in statusni simbol.

Prednosti spanja na vodi so že tri tisoč let pred našim štetjem odkrili Perzijci. Kozje kože, napolnjene z vodo so čez dan greli na soncu, da so jim ponoči služile za udobno in toplo zavetje. Z vodnimi posteljami so se uresničile tudi sanje po brezčnem in toplem ležišču, kot smo ga imeli pred rojstvom – v materini »vodni postelji«.

Prvotno so se vodne postelje uporabljale v medicini. Zdravniksi so jih in jih še danes priporočajo predvsem za zdravljenje in preprečevanje preležanin, omiljenje težav s hrbenično, artritisom, revmo, dihalni, za zdravljenje opeklina, za večjo možnost preživetja nedonošenčkov. Priporočajo jih tudi vsem, ki si želijo kakovostnega spanca.

Danes na vodni postelji spi več kot 150 milijonov ljudi po celem svetu. V Sloveniji številka uporabnikov iz leta v leta narašča, na vodni postelji spi že več kot 11.000 uporabnikov, ugotavljajo v, na primer, podjetju Meremico d.o.o., katerih postelje iz izjemo dveh komponent izdelujejo izključno slovenski proizvajalci. Njihov model vodne postelje je na Biotehniški fakulteti univerze v Ljubljani pridobil certifikat o skladnosti, pri čemer se obremenitve, predpisane po standardih, povečajo za 10 krat.

Ključno vprašanje, s katerimi se ukvarjajo potrošniki, ko izbirajo posteljo, je zakaj bi se odločili za vodo in ne za klasično. Zadostna količina kakovostnega spanja je predpogoj za zdravo življenje, vodna postelja pa zaradi idealnega prilaganja, prijetne topote in preprostega čiščenja zagotavlja kakovosten počitek. Spanje v vodni postelji pa ni le zdravo, ampak tudi udobno in prijetno.

Pri klasičnih ležiščih, ki se ne prilagajajo telesni strukturi, se hrbenica namreč ukrivi tako, da nastaja tudi ponorični pritisk na medvretene ploščice-diskuse. Pri vodni postelji pa hidravlični princip omogoča prilaganje posameznim

ku, njegovim telesnim posebnostim in različnim spalnim položajem, zato diskusi niso obremenjeni. Na vodni postelji, kjer je pritisk enakomeren, spimo veliko mirnejše in globlje, zato se zjutraj zbudimo bolj sveži in spocitljivi.

Ko se v vodno posteljo uležemo, je ta že topla. Toplota ne deluje le pomirjujoče, ampak prispeva tudi k boljši prekravativi in sprošča mišice, kar pospešuje njihovo generacijo. Prijetna toplota pozitivno vpliva tudi na bolečinete v križu in revmatična obolenja.

Danes je skoraj tretjina ljudi (pre)občutljivih na različne alergene iz okolja. Med njimi jih je veliko alergičnih na pršico, ki jih je v klasičnih ležiščih na milijone. V vodnih posteljah zaradi nastavljivega ogrevanja, ki zmanjšuje vlažnost ležišča, posebnih materialov in antialergijsko obdelane prevleke, nadležnih pršic skorajda ni. Zato alergologi vodne postelje priporočajo ljudem z alergijo na hišne pršice, pri tistim, ki bi se pred nadlogom želeli obavarovati.

Vodna postelja je sestavljena iz perastega okvirja visoke gostote, varnostne folije, vodnih jeder, grelnih sistemov ter zgornje prevleke. V omenjenem podjetju priporočajo okvir z ravno stranico, ki uporabniku zagotavlja udobno leganje in vstajanje ter podaljšuje življenjsko dobo postelje.

Pri modelih za dve osebi se vedno vgradita dve jedri, dva grelca in dva termostata. Pri modernih vodnih posteljah je pod vodnimi jedri debelejše izolativno dno okvirja, ki zmanjšuje porabo energije in nepotrebo težo vodne postelje. Za popolno udobje je zadostna višina vodnega jedra 15 cm. Higieno v postelji omogoča snemljiva in pralna preobleka.

Ce kupujete vodno posteljo za dve osebi, strokovnjaki priporočajo, da se odločite za ležišče, ki je sestavljeno iz dveh ločenih vodnih jedrov. Tako partnerja med spanjem ne boste motili. Pod vsakim vodnim jedrom je vgrajen grelec z elektronskim termostatom za nastavitev temperature ležišča, kar pomeni, da si partner lahko prilagodi temperaturo po lastnih željah.

Poznavalci priporočajo popolnoma dušena vodna jedra s 100% dušenjem valovanja. Le takšna vodna postelja je namreč popolnoma mirna. To pomeni, da postelja sledi vašim gibom in da se pri spremembah ležalnega položaja voda umi-

ri v istem trenutku kot vaše telo. Gre za ergonomično najbolj optimalno različico, ki se v praksi tudi najpogosteje uporablja.

Če se odločate med več ponudniki vodnih postelj, vam v omenjenem podjetju svetujejo, da najprej izmerite velikost svoje spalnice in ugotovite, kako veliko posteljo si lahko privoščite. Priporočajo posteljo, ki bo najmanj 10 % oz. 20 cm daljša od telesne višine večjega partnerja. Postelja naj bo dovolj široka, da boste na svoji polovici spali udobnejše, poleg tega pa bo dovolj velika še za kakšnega družinskega člena. Otroci namreč obožujejo vodne postelje.

Standardna in obenem priporočljiva višina vodne postelje je 48 cm, kar je povprečna višina goleni odraslega človeka. Vendar bo vsak dober trgovec upošteval individualne potrebe in višino prilagodil vašim željam. Starejši ljudje se ob

nakupu vodne postelje navadno odločijo za povisan podstavek, ki omogoča lažje leganje in predvsem vstajanje.

Obvezen sestavni del vsake vodne postelje je nosilni podstavek. Trgovci ponujajo možnost izbire med različnimi vrstami lesa, s katerimi boste podstavek barvno uskladili s celotno podobo spalnice.

Moderno opremljena spalna soba z vodno posteljo v sredini

atrio

LC3
Le Corbusier,
Pierre Jeanneret,
Charlotte Perriand
Kolekcija "Cassina i maestri"

ZA VAS IŠČEMO VEDNO NAJBOLJŠE.
DANES NUDIMO TUDI VRHUNSKO POHIŠTVO

Cassina

TRŽIČ, ul. C.A. Colombo 14, Tel. 0481.40540 • Faks 0481.40929 • e-mail: atride01@atriosrl.191.it

La Fagagnese
VEČ KOT 60 LET IZKUŠENJ
V GRADNJI ŠTEDILNIKOV
DI DANIELE FURLANO

**KUHINJE IN
ŠTEDILNIKI S KOTLOM
ZA OGREVANJE**
TRADICIONALNI,
VGRADNI, STOLPNI
V INOX JEKLU,
EMAJLIRANI IN ZIDANI

PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA

PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHINJE,
KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, HLADILNIK,
POMIVALNO KORITO, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA, RAZNI DODATKI

ULICA 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD) - TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452

LESENI PODI

NOTRANJA VRATA

OKNA IN OKVIRJI IZ PVC-JA

BLINDIRANA VHODNA VRATA

NISMA
ARREDO

Trgovina z laminati
in gotovimi paketi

Beltram Marjan s.p., / PE Ajdovščina, Goriška c.66 (ob avtocesti Gorica-Ajdovščina)
tel.+386 (0)5 3689 151 fax 00386 (0)5 3689 152 e-mail: belpod@siol.net

PREDSTAVNIŠTVO z italijanskim pohištvom
za stanovanja, hiše in poslovne prostore
SVETOVANJE arhitektov
DOSTAVA in montaža pohištva

TRGOVINA z laminati in gotovimi parketi
DOSTAVA in polaganje le teh
SVETOVANJE in izmera prostorov

URNIK: PON.-PET. 8.30/12.30, 14.00/18.00; SOB. 8.30 - 13.00

GIOMA
*Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata*

33050 S. VITO AL TORRE (UD)
IND. CONA NOGAREDO AL TORRE
TEL. in FAKS 0432 997154
www.giomapavimenti.it - info@giomapavimenti.it

PROIZVODNJA, DOBAVA IN MONTAŽA

GORICA - Zaključki mešane komisije za vzdrževanje slovensko-italijanske državne meje

Na nekdanjih mejnih prehodih namesto zapornic črta čez cesto

Cosma: Omogočala bo ugotovitev ozemeljske pristojnosti - Odstranili bodo ograjo, ki jo je občan postavil med mejnikoma

Evropski uniji in Schengenu navkljub se bo na nekdanjih mejnih prehodih na Goriškem pojavila mejna črta. Med Italijo in Slovenijo sicer ni in ne bo več zapornic, ki so jih odstranili ob lanski schengenski širitvi, pač pa oznake na cestiču. Njihov videz bo prihodnje leto določila italijansko-slovenska skupina izvedencev. Tako je sklenila mešana komisija za vzdrževanje slovensko-italijanske meje, ki je v sredo in četrtek zasedala na goriški prefekturi.

Sestanka, ki na podlagi konvencije o vzdrževanju državne meje iz leta 1980 poteka enkrat letno, so se udeležili predstavniki italijanskega zunanjega ministrstva, italijanskega vojaškega geografskega inštituta, goriške prefekture, obmjerne policije, goriške občine, geodetske uprave Republike Slovenije ter slovenskega zunanjega in notranjega ministrstva. Naloga mešane komisije je preverjanje stanja mejnikov vzdolž celotne meje med Italijo in Slovenijo: skupno gre za 223 kilometrov mejne črte, ki jo označuje 3.527 mejnih kamnov, samo na Goriškem pa je le-teh 1.271.

»Med glavnimi točkami, ki smo jih obravnavali in sprejeli, je bil predlog slovenske delegacije, da se na bolj pogosto uporabljenih čezmejnih cestnih povezavah

oznaci mejno črto na cestiču. Na Goriškem bo poseg, katerega obliko bo v prihodnjem letu določila strokovna komisija, zadeval bivše mejne prehode pri Mirnu, Štandrežu, Šempetu, Rdeči hiši, na Rafutu, na Škabrijelovi in v Solkanu. Slovenska delegacija je to predlagala ob upoštevanju dejstva, da se je od vstopa Slovenije v schengensko območje na razpolago manj osebja za nadzor meje,« je povedal goriški odbornik Sergio Cosma in pojasnil: »Oznacenost mejnih črt bo služila pri ugotavljanju pristojnosti in aplikaciji zakonodaj. Ob dogodkih v bližini meje, kot so na primer prometne nesreče, bi označenost meje med državama omogočila takojšnjo ugotovitev ozemeljske pristojnosti. To utemeljitev smo na moj predlog vključili v zapisnik.«

Komisija je obravnavala tudi problem 430 metrov dolge ograje, ki jo je občan samovoljno postavil med mejnikoma 57/43 in 57/44 na odseku meje, ki se nahaja med Rafutom in Rdečo hišo. »Ta občan je namreč lastnik dveh zemljišč, v sredini katerih teče mejna črta. Pred nekaj leti je zemljišči zgradil z ograjo, pri čemer je kršil 5. člen konvencije, ki sta jo septembra 1980 podpisali Italija in Jugoslavija. Ograja ovira tudi dostop organom za nadzor meje,«

je povedal Cosma in nadaljeval: »Vprašanje se vleče že več let, naposled pa je prefekturna naslovila na našo občino pisno zahitevo, da posežemo za odstranitev ograje. Problem bo rešen že v prvem tednu decembra, ko bo vodja pristojnega občinskega oddelka v zvezi s tem izdala odločbo.« Komisija se je prek zapisnika zadnjega sestanka mešane strokovne skupine, ki neposredno preverja potrebo po vzdrževalnih delih na državni meji, seznanila tudi s problemom naraslih voda rek in potokov, ki v obdobjih obilnih padavin pogosto izrivajo mejnike. »Tak primer se je zgodil med Števerjanom in Cerovom, kjer je potok Prvačina premaknil kar nekaj mejnikov. Slovenska stran, ki je pristojna za vzdrževanje tega odseka meje, bo poskrbela za izvedbo del leta 2010,« je dejal Cosma.

Občinski odbornik je priložnost novinarske konference izrabil tudi zato, da je javno odgovoril na poziv slovenskega predsednika vlade Boruta Pahorja o potrebi po sodelovanju med Gorico in Novo Goricico. »V imenu stranke Fiamma Tricolore odgovarjam Pahorju, pa tudi vsem predstavnikom večine in opozicije, da je Goriča ena sama, in da je italijansko mesto,« je bil odločen Cosma. (Ale)

Ograja med mejnikoma na zasebnem zemljišču, ki jo bodo odstranili

BUMBACA

GORICA - Na seji občinskega sveta o varnostnih pogojih v šoli Župančič

Za večjo varnost šole

Zidek, ki obdaja dvorišče osnovne šole Oton Župančič v Gorici, ne zagotavlja varnosti otrok. Čimprejšnji poseg mestne uprave je med četrtekovo sejo občinskega sveta zahteval svetnik Foruma Marko Marinčič, ki je imel interpelacijo na temo varnosti v šolah. »Zunanji zidek šole v ulici Brolo je brez ograje. Ponoči vstopajo na dvorišče neznanici s psi in puščajo tam iztrebke, nizki zid pa omogoča tudi otrokom, da ga preskočijo in gredo na cesto. Na zasedanju razrednega sveta je prišla na dan tudi vest, da so se neznane odrasle osebe pred nedavnim približale šoli in nagovarjale otroke,« je povedal Marinčič, ki je odbornico Silvano Romano pozval, naj občina poskrbi za postavitev mreže in popravilo zunanjih vhodnih

vrat, ki so rjasta in nevarna. Romanova je odgovorila, da bo uprava za to poskrbela v okviru gradbenih del za ureditev pritlične hale šole Župančič. Marinčič z odgovorom ni bil zadovoljen in je ocenil, da bi morali za minimalne posege poskrbeti takoj. »Veselim pa se zagotovila, da bodo pristojni uradni v kratkem poskrbeli za popravilo premične stene in veči šole Župančič,« je dodal.

Sodelovanje med Gorico in Novo Goricico pa je bilo v središču svetniškega vprašanja, ki ga je v četrtek postavil Silvan Primosig. »Ali je bil potreben poseg slovenskega predsednika vlade, da se goriška občina končno premakne in razume, da so vse njen razvojne možnosti v sodelovanju z Novo Goricico?« je bil kritičen svetnik SSK, ki je od

Romolija zahteval, naj mu navede konkretnie projekte uprave na področju čezmejnih povezav. Občinski svet je odobril tudi rebalans občinskega proračuna, toda brez glasov opozicije. »Denarja, s katerim bi krili višje stroške za ureditev Travnika, ni, primanjkuje pa tudi sredstev za socialne storitve. Prevideni ni niti prispevek za izgradnjo cestne povezave, ki bi morala olajšati dostop do nove goriške bolnišnice,« je povedal načelnik Oljke Federico Portelli. Primošig je opozoril, da v rebalansu primanjkuje tudi 28.000 evrov, ki so bili predvideni v zakonu 482 za ureditev dvojezičnih prometnih napisov ob vhodih v mesto. »Pristojni funkcionar je krivdo pripisal deželi, ki ni nakazala denarja,« je zaključil Primosig. (Ale)

GORICA - Občina Azbest v novi bolnišnici?

Občinski svetnik SKP Livio Bianchini zahteva preverjanje prisotnosti azbesta v novi bolnišnici Janeza od Boga. S svetniškim vprašanjem je zahteval naslovil na župana Ettore Romolija in pristojnega občinskega odbornika.

Bianchini se v utemeljitvji svoje zahteve sklicuje na okoliščino, da je bil poslopje, v katerga se bo v kratkem vselila goriška splošna bolnišnica, zgrajeno v 70. letih minulega stoletja. Znano je - ugotavlja komunistični prenovitelj iz Gorice -, da je tedanja gradbena tehnika redno uporabljala azbest v strukturah vrat in oken ter pri topotni in protipožarni izolaciji. O tem priča tudi azbest, ki so ga našli v strukturi deželnega avtoritorija v ulici Roma; njegova odstranitev in sanacija sta trajala več let. Bianchini navaja, da italijanska zakonodaja od leta 1991 dalje določa obvezno preverjanje prisotnosti azbesta v vseh nepremičninah, ki so bile zgrajene pred tem letom, in ustrezno sanacijo v primeru, da se porast prošenj po izredni dopolnilni blagajni nanaša predvsem na eno podjetje, ki je bilo v krizi,« je povedal direktor goriške zveze industrijev Fabio Flamio. Po njegovih besedah je so občuteni porasti prošenj po dopolnilni blagajni CIG zabeležili predvsem v zadnjih petih mesecih (170.000 ur proti 28.000 uram, ki jih je zavod INPS izplačal v istem obdobju leta 2007), podatek pa ni realen. »Število prošenj namreč vedno krepko presega število izplačanih ur,« je povedal Flamio, ki pa je kljub temu priznal, da je do porasta prošenj prišlo v vseh sektorjih. (Ale)

Goriška federacija Demokratične levice (DL) prireja danes med 10. in 13. uro javni posvet na temo varnosti, pravne države in demokracije, ki bo potekal v središču Casa del Popolo v Gradišču. Uvedel bo pokrajinski koordinator DL Ennio Pironi, sledili bodo posegi Francesca Di Fioreja, Cristiane Morsolin, Andrea Bellaviteja in Loredane Panariti, univerzitetne docentke in člana državnega vodstva DL.

Lazareviča čaka proces

Srbskemu državljanu Milovanu Lazareviču bodo sodili zaradi suma umora v obtežilih okoliščinah. 44-letni Srb je namreč osumljen, da je v noči med 7. in 8. februarjem z enajstimi sunki noža do smrti zabodel 60-letnega gradaškega natakarja Itala Fellugo na njegovem domu. Sodna obravnavava pred tržaškim porotnim sodiščem se bo začela 16. januarja prihodnjega leta. Goriški sodnik za predhodne preiskave Andrea Odardo Comez je namreč zavrnjal zahtevo sojenja po skrajšanem postopku, ki sta ga Lazarevičeva odvetnika Stefano Benetti in Mario Corbolo pogojevala s ponovitvijo eksperimente, ki je opravil karabinjerski oddelek RIS iz Parme. Sinovi in žena umorjenega Felluge so vložili civilno tožbo zoper Lazareviča, ki je od februarja zaprt v goriški kaznilnici in ves čas proglaša svojo nedolžnost.

Prijeli mladeniča z drogo

Novogoriški policisti so v četrtek 31-letnemu moškemu iz okolice Šempetra zasegli injekcijsko iglo. Ker so posumili, da je v njej heroin, so vse skupaj poslali v analizo. Če se bo izkazalo, da je v njej res mašilo, bodo zoper moškega, ki so ga ustavili na Prvomajski ulici v Novi Gorici, v hitrem postopku izdali odločbo. (km)

V Gradišču o varnosti

Goriška federacija Demokratične levice (DL) prireja danes med 10. in 13. uro javni posvet na temo varnosti, pravne države in demokracije, ki bo potekal v središču Casa del Popolo v Gradišču. Uvedel bo pokrajinski koordinator DL Ennio Pironi, sledili bodo posegi Francesca Di Fioreja, Cristiane Morsolin, Andrea Bellaviteja in Loredane Panariti, univerzitetne docentke in člana državnega vodstva DL.

Spomenik Romunom

Ob 90. obletnici konca prve svetovne vojne bo romunsko veleposlanstvo v spomin na padle avstro-ogrške vojake na pokopališču v Braniku odkrilo spomenik, posvečen Romunom, padlim na slovenski zemlji v prvi svetovni vojni. Avstro-ogrška vojska je bila sestavljena iz vojakov različnih narodnosti, manj znano pa je, da so se z njimi bojevali tudi vojaki romunskega rodu. Slovesnost bo potekala v pondeljek, 1. decembra, na romunski državni praznik, ob 12. uri v Braniku. (km)

GORICA - Industrijci pozivajo uprave k ukrepom proti krizi

Pomoč mladim parom

Di Bert: Odpirati je treba gradbišča - V zadnjih petih mesecih porast prošenj po izredni dopolnilni blagajni

Pomoč mladim parom, ki jim bankni zavodi zaradi finančne krize težje dodeljujejo posojila za nakup stanovanja. To je eden izmed predlogov, ki jih je goriška zveza industrijev naslovila na javne upravitelje goriškega območja za spodbujanje gradbenega sektorja v trenutku krize, ki jo doživljata goriško gospodarstvo in svetovna ekonomija naploho. »V boju zoper težave, v katerih se bodo znašla goriška podjetja, je potreben koordiniran poseg vseh subjektov, ki lahko odigravajo aktivno vlogo. Naša zveza že nudi podporo podjetjem in se z bankami dogovarja o pobudah, s katerimi bi lahko premoččali pomanjkanje likvidnosti. Vse to pa ne zadošča: nujen je takojšen premik javnih uprav, predvsem tistih, ki lahko vlagajo v javna dela,« je poudaril predsednik zveze industrijev Gianfranco Di Bert.

Le-ta je na vse javne upravitelje goriške pokrajine naslovil pismo, v katerem spodbuja razpisovanje licitacij in odpiranje gradbišč. »Sektor javnih del lahko

odigra v teh negativnih okoliščinah izredno pomembno vlogo. Treba je odpirati nova gradbišča, ki bodo lahko spodbudila povpraševanje dobrin in storitev, industrijsko proizvodnjo in dohodke družin. Javne uprave vabimo, da čim prej razpišo javne dražbe in dodelijo dela gradbenim podjetjem. V primeru, da je to mogoče, jih vabimo, naj čim prej odprejo tisti gradbišča, ki so načrtovana v prihodnjih letih, da pomirijo in vrnejo zaupanje podjetnikom,« je povedal Di Bert in podčrtal: »V spoštovanju zakonodaje vabimo javne uprave, naj bodo pri dodeljevanju del pozorne predvsem do podjetij iz našega območja.«

Goriška zveza industrijev je predstavila tudi razpoložljive podatke o dodeljevanju dopolnilne blagajne CIG, s katero nudi zavod INPS pomoč podjetjem, ki maju težave in ne morejo zagotavljati plače zaposlenim. Med januarjem in julijem 2008 je zavod INPS izdal avtorizacijo za izplačilo 73.000 delovnih ur, v istem obdobju lani pa je pa je odobril

GORICA - Z današnjim dnem v mestnem središču 280 stojnic in okrog sto zabavišč

Andrejev sejem z večstoletno tradicijo uvod v praznični čas

Vrhunec do ponedeljka, 3. decembra, vrtljaki pa še do vključno ponedeljka, 8. decembra

Andrejev sejem je uvod v praznični čas. In kot se za večstoletno tradicijo spodbija, je pričakovanje nanj veliko. Vse je pripravljeno za današnje odprtje sejma. Tako obiskovalci - ki jih za to priložnost prihaja v Gorico na tisoče - kot seveda tudi kramarji ter lastniki vrtljakov in zabavišč upajo, da jim bo vreme klub neprizajznim napovedim naklonjeno. Tudi letos bo sejem doživel vrhunec prve tri dni, do ponedeljka, 3. decembra, vrtljaki pa bodo v mestu ostali še do vključno ponedeljka, 8. decembra. Občinska uprava bo med šolarji Gorice, Nove Gorice in Šempetra razdelila skupno 16.200 brezplačnih listkov za obisk zabavišč; uporabni bodo v četrtek, 4. decembra, ko pričakujejo spet naval.

Od nekdaj je Andrejev sejem privabljal v mesto ljudi drugog. Tako je tudi danes, morda nekoliko manj kot v preteklosti, vendar se v gostem toku obiskovalcev sejma prepletajo različni jezik, ob italijanskem predvsem seveda slovenščina. Dokumentirano pripoved o pomenu sejma za Gorico najdemo v lepi knjigi Zdenka Vogriča z naslovom Drobintice iz goriških šeg in navad. »V Gorici je že stoletja stara tradicija - je zapisal Vogrič -, da so se na ponedeljek po sv. Andreju zgrinjale iz obsežnega zaledja v mestu množice kmetov s celimi družinami. Prihajali so na sejem prodajat svoje pridelke, ko je bilo delo na poljih končano in preden bi jim sneg, led in burja onemogočili potovanja v mesto po tedanjih slabih cestah in klovozih. Z iztrženim denarjem so si nakupili soli, živeža in zalogo hrane za zimo - ozimnico, pa tudi oblačil, kmetijskega orodja in drugih potrebuščin, da bi bili preskrbljeni za zimo. Gorjani so pritovorili les, drva za kurjavko, krompir, fižol, seno. Vipaci, Kraševci in Brici so pripeljali novo vino, zelenjavno, repo, sveže in suho sadje, perutnino, Furlani pa žitarice, pšenično in koruzno moko, prašiče. Še pred zoro so vozovi priopotali v mesto in vsak voznik je vedel, kam naj zapelje. Vinski trg je bil na Kornu (danes trg De Amicis), kjer so že čakali vinski trgovci celo iz Koroške in Notranje Avstrije. Preden so uredili živinski trg za gradom pod Pristavo na današnji ulici Giustiniani blizu državne meje, so vozili konje na Kataričev trg (danes trg Medaglie d'oro, po naše Gorišček), prašiče na Placuto, drugo živino pa na trg pred kapucinskim samostanom. Suhorbarji so se zbirali na Placuti, kjer so prodajali tudi razne potrebuščine za vinogradnike (brente, škafe, sede, pipe). Žitarice, sadje in zelenjava so prodajali na Ribjem trgu (na "peškarji" - ljudski izraz za Ribji trg) na vogalu ulice sv. Klare; onstran omenjene ulice se je razprostiral seneni trg. Stavbni les in drva za kurjavko so vozili na trg sv. Antona ali Stari trg. Pod steberjem nekdanjega samostana so mirenski čevaljarji razstavljali svoje izdelke. Tam je bil tudi zabaviščni del sejma, kjer so potujoči komedijanti postavljali šotor za cirkus, "ringšpil" (ljudski izraz za vrtljak, ki izhaja iz nemščine Ringelsspiel) in druge atrakcije ali "komedijske", kot se še danes tem pravi.«

Vogrič tudi navaja: »Med letom je bilo v Gorici več sejmov. Spomladi je bil Hilarjev sejem ob prazniku mestnih zavetnikov svetega Hilarja in Tacijana (16. marca). Takrat so prekupevali z raznim semeni in semenskim krompircem iz Gor. Konec avgusta ob sv. Jerneju (24. avgusta) je bil ptičji sejem, nato še sejem sv. Mihaela 29. septembra, ko so v glavnem prodajali prašičke za rejo. Najpomembnejši pa je nedvomno bil Andrejev sejem, ki je nekoč trajal kar štirinajst dni. Glavni sejmski prostor je bil vedno na Travniku. Kot znak odprtja sejma so pritrili na stebre sv. Ignacija, ki je stal na južni strani trga, rdečo zastavico. Kramarji, potujoči zdravnik in "zoboderci" (ljudsko začnljivo za zobarja, v italijansčini "cavadenți"), mesarji, čudodelci, lončarji, slaćičarji so ponujali svoje usluge in razstavljeno blago... Tako Simon Gregorčič v pesmi Na semnju: »Žid si na trgu je šotor postavil, / lišč raznoter je na prodaj postavil: / zlate verižice, krasne uhane, / prstane, igle umetno kovane. / To se ti bliska, oj to se leskeče / meče po izbici iskre žarec! / Tropa gledalek krog žida se zbira, / željno v zlato in srebro se ozira. / Lišpa kupavajo vsakrsne vrste, v lase in uha, na vrat in na prste...« Otroci pa so ob-

SEJEM Središče zaprto za promet

Letošnji Andrejev sejem se začenja danes in bo trajal do vključno 8. decembra. Prve tri dni bo v ulicah Oberdan, Roma, Boccaccio in Crispin, na korzh Verdi in Italia ter na očirkh XXVII Marzo in Donatori del Sangue skupno 280 stojnic z raznoraznim blagom, hrano in toplimi jedmi. Zabavišč bo letos 96 in bodo nameščena v ljudskem vrtu, vzdolž korza Verdi, v ulici Petrarca, na trgu Battisti in v ulici Cadorna. Napovedanih je nekaj novosti, nostalgiki pa tudi letos ne bodo dočakali vrnite lepega vrtljaka s konjički, ki je dolga leta stal ob vhodu v ljudski vrt. Travnik bo popolnoma izvzet iz sejemskega dogajanja, vendar še zadnjič, saj bo obnovljeni trg lahko prihodnje leto spet postal središče sejma. Na dlani je, da bo promet v mestnem središču močno oviran, parkiranje pa pravi podvig.

Včerajšnje
mrzlične priprave
na današnje
odprtje
Andrejevega sejma

BUMBACA

čudovali sladkarje, bonbone in kolače, ter strmeli v vabljive lesene igrače.

Popravljenih kupčijah so moški spravili vozove na velika gostilniška dvorišča. Tam so bile tudi prostorne štale za vprežno živino.... Po okrepčilu so še enkrat presteli prislužene krone in krajevje, po vojni lire in čentezme, jih dobro stisnili v mošnjičke in se napotili v staro mestno središče, v Raštel in na Travnik. V trgovinah in pri stojnicah z želesnino so si izkušenim očesom ogledovali, izbirali in nato kupovali osle (kamen za brušenje kos, srpov in nožev), kose, vile in drugo orodje. Treba je bilo tudi k čevljaju zase in za družino; za oblačila so skrbele žene. Lakota, žeba in trudnost so končno spravile družino v gostilno na obed pred odhodom proti domu. Krčmarji so si tiste dni zadovoljno meli roke in bili še posebno vladuni in nasmejani, čeprav so bili prepopljni dela od zore do pozne noči. Gorjani, Vipaci, Kraševci in Brici so posebno počastili dan. Denarcev je še ostalo, družina je bila preskrbljena za zimo, v mesto se bodo vrnili še čez nekaj mesecev.« Svojo pripoved o sejmu Vogrič tako zaključuje: »Gorica se spremeni v prav Babilon. Promet se zatika, mestni redarji norijo, ni kam parkirati avta. Pri stojnicah se ljudje prerivajo, kupujejo raznovrstno blago, ropotijo, čudežne kuhinjske pripomočke, predmete, ki jih pogosto preplačajo in jih končno ne bodo nikoli uporabljali. Vsepovsod vlada neka čudna kupovalna mrzllica. Staro in mlado kupuje in hlasta po dišečih fancelinjih, sladkem "mandorlatu", pečenih oreških in drugih dobrotah. Vse krči, se smeje, preriva, hiti in hiti.« Tako bo tudi danes.

GORICA - Predstavili program decembrskih pobud v mestu

Silvestrovo na trgu Battisti Trgovci napovedujejo popuste

Andrejev sejem je prižig svetlobnih okraskov po ulicah mestnega središča bosta danes uvedla v niz decembrskih pobud, ki ga občinska uprava prireja pod naslovom Podari si Gorico in s podporo Trgovinske zbornice, Fundacije Goriške hranilnice, deželne agencije za turizem, številnih društev in zveze ASCOM. Gost program, ki vključuje glasbo, gledališče, razstave, božične tržnice in še marsikaj, bo dosegel vrhunc 31. decembra, ko bo na Battistijevem trgu silvestrovjanje z glasbo v živo, obveznim ognjenjem in glasbo znanih dj-jev.

»Čeprav je gospodarstvo v težki stiski, smo pripravili bogat program prazničnih pobud, ki so najboljše zdravilo proti krizi,« je povedal župan Ettore Romoli; ob njem so praznični december predstavili predsednik Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata, odbornika Antonio Devetagi in Stefano Ceretta ter generalni tajnik Fundacije Goriške hranilnice Giuseppe Bragaglia. »Posebno pozornost, tudi finančno, smo namenili novoletnemu praznovanju, ki ga lani nismo priredili. Upali smo, da ga bomo letos lahko organizirali na Travniku, ki pa žal še ne

bo uporaben,« je dodal Romoli.

»V koledar smo vključili najrazličnejše pobude, ki bodo decembra potekale v mestu. V vseh gledališčih bodo na voljo igre in koncerti, kar nekaj pa bo zanimivih razstav,« je povedal Devetag in oponzoril na novost novoletne tržnice v ljudskem vrtu, ki bo potekala med 28. in 31. decembrom. Verdijev korzo in ljudski vrt bo med 13. in 24. decembrom - tako kot že v minih letih - zasedala tržnica združenja ADO, rajonski svet za mestno središče pa bo 21. in 22. decembra priredil svojo tržnico na korzu Italia. Dne 7. decembra bo tržnica tudi na Placuti, 14. decembra bo čezmerna tržnica na trgu ob teh Goric ter še tržnica starin v Raštelu in na trgu Sv. Antona.

Program novoletnega praznovanja »CaPOP'd'anno« je orisal Ceretta, ki je poudaril, da bo razveselil tako mlade kot družine. »Začeli bomo 29. in 30. decembra, ko bodo ob 18. ure dalje na Battistijevem trgu potekali aperitivi. Ponujajo jih bodo stojnice goriških lokalov ob glasbi dj-a Stafana Munarija,« je povedal odbornik in nadaljeval: »31. decembra bo ob 18. uri najprej zapel zbor iz

Podturna, po aperitu pa se bo okrog 22. ure začel večerni program. Na oder, ki ga bomo namestili na trgu Battisti, bo zapela skupina Magenta, ki si utira pot na mednarodnem glasbenem prizorišču, po pirotehničnem spektaklu, ki bo opolnoči, po mladino razveselil dji Tokyo z Radia 105. Silvestrovjanje se bo zaključilo z nastopom v-j-a televizijske mreže MTV Carla Pastoreja.« Program je odborništvo za mlade priredilo v sodelovanju z mladinskimi organizacijami ter Andreu Sergom - pevcem skupine Magenta - in Andreu Buttignonom.

K uspehu silvestrovjanja želijo prispevati tudi goriška pokrajina, podjetje APT in goriško zdravstveno podjetje, ki bodo dali na razpolago brezplačne avtobuse za mladino iz Tržiča, Ronk, Foljana, Gradišča, Vileša, Romansa, Krmin, Koprivnega, Moša in Ločnika. Predsednik zveze ASCOM Pio Traini pa je opozoril, da si za uspeh goriškega decembra prizadevajo tudi trgovci, ki napovedujejo, da bodo še pred koncem leta ponovno skušali priklicati ljudi s popusti, saj se je pobuda »Jesenki shopping days« po njihovem prepričanju obnesla. (Ale)

GORICA - Sinoči so se zaključile še finalne selekcije pianističnega tekmovanja

Nocoj koncert najboljših

Letos so izstopali srbski klavirski talenti - Slovesnost s podeljevanjem nagrad bo v mestnem gledališču Verdi

Finalist med včerajšnjo preizkušnjo

BUMBACA

Sinoči se je zaključil finalni del tekmovanja za nagrado Giuliano Pecar. Ravnato včeraj so se pred ocenjevalno komisijo zvrstili še zadnji pianisti, stari pod 18. letom, ki se potegujejo za nagrado mesta Gorica. Njihovi rezultati so bili znani sinoči, vendar jih bodo razglasili nocoj v mestnem gledališču Verdi, kjer bosta z začetkom ob 20.30 podeljevanje nagrad in koncert najboljših. Program bo na održ povezoval Tjaša Dornik, vstop pa bo prost in brezplačen. Ne gre torej zamuditi priložnosti, saj bodo svoj klavirski talent izkazovali mladi, a že izkušeni virtuozi z različnih koncev sveta. Nastopili bodo prvi trije uvrščeni na tekmovanje za nagrado Pecar in zmago-

valec v vsaki starostni skupini za nagrado mesta Gorica. Ker v skupini D (pod 18. letom) niso podelili prvega mesta, bodo predvidoma nastopili le zmagovalci v skupinah A, B in C. Naj zabeležimo, da je v skupini C (pod 15. letom) izstopala srbska pianistična šola, saj je prvo mesto osvojil Aleksandar Pavlović, kar trije srbski pianisti pa so dosegli točkovanje za drugo nagrado. En srbski pianist je pristal na drugo mesto v kategoriji D, dva pa na tretje mesto. Prvega, kot rečeno, niso podelili.

Mednarodno klavirsko tekmovanje je letos že osmič priredilo združenje Florestan v sodelovanju s centrom Lojze Bratuž in glasbeno šolo Emil Komel.

NOVA GORICA - Oljkarji prvič združeno predstavili delovanje in težave

Blagovno znamko briškega olja bodo zaščitili in tržili

V okviru srednje kmetijske in živilske šole v Šempetu nameravajo postaviti oljarno

GORIŠKO
OLJČNO OLJE

FOTO K.M.

Zveza društev oljkarjev Slovenije (ZDOS) združuje štiri oljkarska društva: gorisko, briško, društvo Štorta iz Pirana in Društvo oljkarjev slovenske Istre. Včeraj so prvič združeno predstavili svoje delovanje in izpostavili težave, ki jih tarejo. Obenem so predstavili še lico izdelan koloč Oljka 2009, ki so ga natisnili v 2.500 izvodih. V njem je predstavljen dvanajst glavnih oljčnih sort, dodani so nasveti za njihovo gojenje. Dobili ga bodo vsi člani omenjenih društev, razdeljevali ga bodo tudi v reprezentančne name. »Oljkarji plačujemo visok davek v primerjavi s pridelovalci bučnega olja, ki ga nimajo. Težave imamo tudi s pravicami za pridobivanje subvencij, politika, povezana z razpisimi, ki se nanašajo na opremo za oljkarje, pa se nam zdi nesprejemljiva,« je povedal Miha Lipušček, predsednik Zveze društev oljkarjev Slovenije, ki je obenem tudi predsednik novogorškega Oljkarskega društva.

V Sloveniji je okoli 1.600 hektarjev zemljišč, zasadenih z oljkami, največ - kar 1.400 - jih je v slovenski Istri, okoli 120 hektarjev nasadov je v Goriskih Brdih, ostalo se nahaja v Vipavski dolini. Prav Društvo oljkarjev slovenske Istre steje največ članov - okrog 450 jih je -, prvi so tudi dobili evropski certifikat za zaščito porekla svojega oljčnega olja. Elizej Prinčič, predsednik briškega oljkarskega društva, pa napoveduje, da že pripravljajo drugi del projekta Uelije, v katerega ravno tako vstopajo z italijanskimi partnerji. Če so v lani iztekle se triletnem čezmejnem projektu Uelije 1 uspeli zgraditi oljarno na Dobrovem in uvesti skupno blagovno znamko briškega oljčnega olja, bi le-to v nadaljevanju projekta radi predvsem zaščitili in obenem pridobili potrebne izkušnje za njeno trženje. Poleg tega načrtujejo dodatna izobraževanja tako za oljkarje kot za potrošnike in gostince; uredili bi radi tudi degustacijski prostor. »Zasnova projekta Uelije 2 predvideva, da ta ne bi zanj le Brd in bližnje Furlanije, ampak tudi Gorisko, Kras in Vipavsko dolino,« pojasnjuje Prinčič. V okviru srednje kmetijske in živilske šole v Šempetu pa nameravajo postaviti še eno oljarno.

Katja Munih

ŠTANDREŽ - Jutri podelitev na trgu

»Klas« za otrokom priljubljeno Ivanko

Praznovanje župnijskega zavetnika sv. Andreja v Štandrežu bo jutri doživel enega od svojih vsakoletnih vrhuncev. Po maši bo na vaškem trgu ob 10.50 podelitev šestega priznanja »klas«, ki ga bodo izročili Ivanka Zavadlav roj. Jermol. Zaslužna domačinka in nagrajenka se je rodila leta 1924 v Anhovem, kjer je obiskovala osnovno šolo. Do leta 1943 se je ukvarjala s šivilstvom, nato se je zaposnila kot trgovska pomočnica v Delavskih zadruhogah in kasneje kot knjigovodkinja v cementarni v Anhovem. Po poroki leta 1953 se je preselila v Štandrež. Že v mladih letih je začela pisati in uprizorjati kraješke igre, predvsem za otroke. Njeno delo z mladino se je nadaljevalo, ko je prišla v Štandrež, kjer je sodelovala z župnikom Jožetom Žoržem. Ko so leta 1965 zgradili župnijsko dvorano Anton Gregorčič, primerno za gledališke predstave, je Ivanka Zavadlav z otroki uresničila lepo število uprizoritev. Prva dela so tako navdušila mlade sodelujoče, da so takoj po uprizorit-

vah začeli vaje za nove nastope. Več let je Ivanka Zavadlav pripravljala mlade z igrami na božično tematiko. Rada je s prizori sodelovala pri misijonskih prireditvah, ob obisku sv. Miklavža in na materinskih praznikih. Plemeniti pa jo tudi pesniška žilica. Veliko je njenih pesmi za otroke, ki pripovedujejo o lepoti narave in kmečkega življenja. V njih izpoveduje svojo navezanost na domači kraj. Pogoste so tudi nabožne pesmi, ki jih je objavljala v Pastirčku in drugih otroških listih. Večkrat je prispevala tudi za Štandreški zvon, ko je ta izhajal v letih 1970-1974. Pesmi je zbrala, jih razmnžila na ciklostil in izdala pod naslovom To usoda je hotela. Leta 1999 je pri Pastirčku izšla njena zbirka otroških pesmi Tonček z lune. Ob jutrišnjem izročitvi »klas« se ji bodo štandreški otroci zahvalili s pesmijo.

Zaključna prireditve v okviru vseh praznovanj bo v torek, 2. decembra, ob 20.30 v župnijski cerkvi. Zbor Štandrež bo pel Jeričeve Stabat Mater.

GORIŠKI PROSTOR

EX BORDER - Princis

»Poezija naj se piše na kožo mesta«

ALBERTO PRINCIS

BUMBACA

Združenje Ex Border je že tretje leto dalo državni in mednarodni odmev goriški kulturni sceni. Večdnevni praznik kulture je leta 2006 potekal pod naslovom »Nudo_cosmo«, lani »Dis_Orienti«, letos pa »Care_Cassandra«, in sicer na temo mitologije in prirodnosti. Publike iz leta v leto naša, privabljajo jo tema, predvsem pa zvezneča imena gostov. Tako je bilo tudi na letošnji prireditvi, ki se pred kratkim zaključila in ki jo je za nas ocenil umetniški vodja Ex Borderja Alberto Princis.

Lik Kasandre je povezan s pogledom v prihodnost. V grški mitologiji je bila namreč Kasandra vedeževalka, ki pa ji ni hči ni verjel. Zakaj ste se torej odločili za to temo?

Nedvonomo zato, ker gre za zelo fleksibilni argument. Želeli smo ustvariti jezikovno podobo z definirano referenco, ki bi dosegla srednje in dobro izobraženo občinstvo. Kultura je že v tem, da se vzpostavlja stiki in vezi med različnimi argumenti, ki navidezno ne sodijo skupaj.

Kaj je posebej izstopalo iz letošnjega programa?

Srečanje je bilo mnogo. Nedvonomo gre izpostaviti tista z novinarjem Marcellom Venezianijem, liderjem študentskega gibanja iz leta 1968 Mariom Cappino in psihologom Luigijem De Marchijem. Zelo odmevno je bilo tudi srečanje s pisateljem Maurom Coronom in astrologom Marcom Pesatorijem. Mednarodni pridihi pa sta dogajanja vtišnili predvsem srečanja s Slavojem Žižkom in Maram al Masri, sirsko pesnico, ki živi v Parizu in je občinstvo očarala z branjem svojih poezij.

Kako vam je uspelo dobiti tako ugledne goste?

V svoji profesionalni karieri sem vzpostavil številne stike, ki jih vzdržujem. Nekateri druge pa je prepričal posebni pristop naše prireditve. Ni bilo enostavno. Vsaka stvar ima svojo ceno. Na koncu lahko le ugotovljam, da se je izplačalo. K sodelovanju sem pritegnil trideset gostov in avtorjev, če pa jim prijetjem še igralce in koordinatorje srečanj, je bilo vsega skupaj 50 nastopajočih oseb.

Bi morda izrazili tudi kakšno kritiko?

Mislim, da smo bili letos zelo uspešni. Zato sem hvaležen vsem, ki so mi pomagali izpeljati ta podvig. Bilo pa nas je res malo. Žal mi je bilo edino to, da treh zanimivih razstav, ki smo jih ponudili na ogled, si ni ogledalo veliko ljudi. Posebno sem pa vesel okoliščine, da je narasla prisotnost mladih, ki so se udeleževali naših pobud. Obenem sem prepričan, da je potencialnega občinstva še veliko, saj ima Gorica neko posebnost: veliko Goricanov se zanima za kulturo in se z njo ukvarja, a se kulturnimi dogodki udeležujejo le, če se jih pobliže dotikajo, drugače raje posedajo po kavarnah in jarmajo, da mesto ne nudi ničesar. Goriska ponudba je v resnicu velika, treba jo je le izkoristiti.

Ste že izbrali temo prireditve prihodnjega leta?

Idejo sicer imam, a je ne bom še razkril. Lahko le povem, da bo vse skupaj še veliko bolj spektakularno.

Pokazali ste, kaj zmorete in da dosegate rezultate. Kam torej ciljate?

Želel bi, da bi naša prireditve postala del mestnega utripa in kulturno premoženja vseh nas. Če gre za nekaj mojega, osebnega, to še ni zanimivo. Rad bi, da bi se v projekt vključevalo kvalificirane osebe, ki jih je v naših krajih veliko, in da bi ga vsi čutili kot nekaj svojega in izboljšljivega. Rad bi v prireditve vključil tudi podjetnike. Zaključil bi z nekoliko bolj poetično mislio: Civilna poezija naj se piše na kožo mesta in ne samo na zapršene knjige na policah mestne knjižnice.

Tjaša Dornik

MIREN - Osnovna šola in društvo Stanko Vuk S kostumi in biblije skok v Trubarjev čas

Ogledovanje dragocene Dalmatinove biblije (desno) in domačin v kostumu (spodaj)

FOTO K.M.

Trubarjevo 500-bletnico rojstva so proslavili tudi na mirenski osnovni šoli. Začetnik slovenskega knjižnega jezika so se poklonili z dovršenim programom, ki ga je pripravila osnovna šola in mirensko društvo Stanko Vuk. Obiskovalci so prisluhnili recitacijam, pesmim, pregovorom in celo praktičnim napotkom za učence, ki jih je spisal Primož Trubar. S pomočjo kostumov, predmetov, glasbe, stenskih panojev in razstave so organizatorji pripravili pravo popotovanje v preteklost pred 500 leti, ko so knjige najprej natisnili na ročnih tiskalnicah, nato pa čez mejo tihotapili v leseni sodih. Vse dogajanje so z razlagami o Trubarjevem življenju in delu pospremili člani društva Stanko Vuk, oblečeni v kostume iz njegovega obdobja, sodelovali pa so tudi učenci s pesmimi in glasbo. Tudi likovna dela in stenske panoje so prispevali mirenski osnovnošolci.

Dogodek je zaokrožil ogled ohranjenega izvoda Dalmatinove biblije iz leta 1584, last Romana Gergoleta iz Doberdoba, ki jo je odstopil za to priložnost. Knjiga, razstavljena pod stekleno vitrino, je pritegnila veliko pozornosti, marsikdo jo je imel priložnost videti prvič v življenju. (km)

GORICA - Uvod v goriško sezono SSG-ja

Mogočna Hči zraka

Na vrsti Raztrganci 9. decembra in Mladoporočenca iz ulice Rossetti 26. januarja

Z zahtevno in mogočno tragedijo Hči zraka se je v osrednjem goriškem gledališču uradno začela abonmajska sezona SSG v Gorici.

Poštavitev uspešne predstave je zahvaljuje velik oder in od tod izbira teatra Verdi, katerega prostranost in prazni prostori so odrskemu nasilju dolili dodatnega patosa. Ansamblu SSG-ja so se za to priložnost pridružili še odlična Silva Čurin v dvojnih vlogih babilonske kraljice Semiramide in njenega sina Niniasa ter Ivo Baričič kot nizinski kralj Ninos in Aleš Valič v vlogah vojskovodij Menona in Likasa. Predstavo je v sedemnajstem stoletju verziral Calderon de la Barca, ki je zgodbu in mit tragičnega ter z nasiljem prezetege življenja Semiramide razdelil na predigo in igro v dveh delih za večurno predstavo. Uprizoritev SSG-ja je nastala po besedilu Hansa Magnusa Enzensbergerja in v režiji Poljaka Janusza Kice, ki je Hči zraka pripravil za letošnji Mittelfest.

Predstava o moči, nasilju in pohlepnu po oblasti je bil vznešljiv uvod v goriško gledališko sezono. Ta se bo nadaljevala v dveh slovenskih mestnih dvoranah, in sicer 9. decembra z igro Raztrganci v centru Lojze Bratuž, 26. januarja pa v Kulturnem domu z Mladoporočencema iz ulice Rossetti. Sledile bodo še tri predstave. (aw)

Hči zraka

FOTO SSG/AGNESE DIVO

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

PD STANDREŽ prireja niz predstav ljubiteljskih gledaliških skupin: v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri bo gostovalo KUD Polzela z Linhartovo komedio Ta veseli dan ali Matiček se ženi; predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Standrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Twilight«.
Dvorana 2: 17.00 - 18.45 - 20.15 - 22.00 »Bolt«.
Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Max Payne«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.
Dvorana 5: 17.00, »La fidanzata di papà«; 18.45 - 21.30 »Changeling«.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
Q8 - Ul. Trieste 22
AGIP - Ul. Don Bosco 108
AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ
SHELL - Ul. Matteotti 23
ESSO - Ul. I Maggio 59
IP - Ul. Boito 57
OMV - Ul. Terme Romane 5

KRMIN
API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK
AGIP - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 31

FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia 42

ROMANS
API - Ul. XXV Maggio 3/A

20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Twilight«.
Dvorana 2: 17.00 - 18.45 - 20.15 - 22.00 »Bolt«.
Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Max Payne«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Nessuna verità«.
Dvorana 5: 17.00, »La fidanzata di papà«; 18.45 - 21.30 »Changeling«.

Razstave

KD BRIŠKI GRČ IN FOTOKLUB SKUPINA 75 vabita na gled fotografiske razstave Silvana Pittolija z naslovom Števerjan v zrcalu Brd na sedežu društva Briški grč v Števerjanu; do 15. decembra samo ob sobotah med 10.30 in 11.30 ter med 15. in 17. uro.

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb ruskega akademika umetnika Nikolaja Mašukova; do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE iz Gorice v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji vabi na ogled slikarskega ciklusa Marcella Fogolina na svojem sedežu v ul. Carducci, 2 v Gorici; do 15. januarja s prostim vstopom od torka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro.

OB 27-LETNICI KULTURNEGA DOMA GORICA je v Galeriji Kulturnega doma na ogled skupinska razstava društva za umetnost KONS; do 5. decembra od ponedeljka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 18. uro in med večernimi prireditvami.

RAZSTAVA UNKNOW bo do 15. decembra na ogled v ateljeju Marco Bernot v ul. Italico Brass 5 v Gorici. Razstavlajo dela Giovannija Assirellija, Luce Capizzija, Federice Carta, Alberta Carusa, Nicole Gaggoli, Alessandra Gaierja, Giorgia Gerometta, Franca Manzonija, Valeria Nicolaia in Giade Princi.

V MUZEJU KMEČKE KULTURE Brincelj v Števerjanu je ogled zbirke predmetov briške kmečke kulture možen po predhodnem dogovoru (tel. 334-2294517).

V PILONOVİ GALERIJI v Ajdovščini je na ogled razstava fotografij, ki so nastale na letosnjem fotografiskem srečanju Castrum foto 08; do 5. decembra od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.

V VEĆNAMENSKEM CENTRU v ul. Baiamonti 22 v Gorici bo še danes odprta prodajna razstava okrasnih predmetov realiziranih v centrih CISI iz Gorice.

Koncerti

ODDELEK ZA JAZZ IN ZABAVNO GLASBO GLASBENE MATICE iz Gorice vabi v nedeljo, 30. novembra, ob 18. uri v Tumovo dvorano v KB centru v Gorici na koncert udeležencev delavnice za inštrumentaliste in pevce jazz glasbe.

SOVOČENJA 2008 - Koncert zborov s tematskimi sporedi bo v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri na gradu Dobrovo v Goriških Brdih.

V CENTRU MOSTOVNA v Solkanu bo danes, 29. novembra, ob 22. uri koncert punk-rock benda Not The Same.

ZBOROVSKO ZDRUŽENJE VOX JELIA in zbor Angelo Capello vabi na koncert »Nativitas« v nedeljo, 30. novembra, ob 18.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah.

V SPOMIN NA MIRKA ŠPACAPANA bo v sovodenjski cerkvi v sredo, 3. decembra, ob 20. uri pevski večer. Naslopa DPZ Bodeča neža, ženska vokalna skupina Sovodenjska dekleta in moška pevska skupina Akord.

Šolske vesti

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za Trubarjevo obeležje na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v ulici Puccini v Gorici. Pobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprt posebna tekoča računa, in sicer pri Zadružni banki Doberdob in Sovodnj (št. 20191) in Čedadski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089).

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo sta avtobusa št. 1 in št. 2 odpeljala 5. decembra na izlet na Štajersko ob 6. uri iz Štandreža, nato s postanki v Sovodnjah, Doberdobu, na avtocesti blizu črpalke Agip pri Devinu in pri mejin prehodu Fernetiči na italijanski strani. Za izlet je še nekaj prostih mest, vpisujeta Saverij Rožič (tel. 0481-390688) in Ana Kuzmin (tel. 0481-78061).

KRUT prireja v soboto, 17. januarja 2009, ogled razstave Van Gogh - Risbe in slike v muzeju Santa Giulia v Bresci; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

SPDG prireja v nedeljo, 30. novembra, izlet v neznamo. Odhod z osebnimi prevozni sredstvi (40 min. vožnje) s parkirišča pri Rdeči hiši ob 7. uri. Izlet ni zahteven vendar bomo hodili po

snegu (priporoča se primerna obutev), približno 4-5 ur do koče; tel. 0481-81965 ali boris@kinoatelje.it

Obvestila

KNJIGA KRAJEVNA IMENA IN PRIMKI NA DOBERDOBSKEM KRASU

je na razpolago na glavnem sedežu in pri podružnicah Zadružne banke Doberdob in Sovodnje.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na drevoredu 20. septembra v Gorici bodo v ponedeljek, 8. decembra, poimenovali po Mirku Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadružni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN 821O853212401000000740248) in pri odbornikih ŽŠ Olympia.

OTROŠKA SKRINJICA: likovna, pevska, glasbena dejavnost, igranje, zabava, sprostitev. Dejavnost je namenjena otrokom od tretjega do sedmeta leta starosti. Otroška skrinjica se odpira vsako soboto od 15. do 17. ure na sedežu kulturnega društva Briški grč v Števerjanu (informacije na tel. 334-28258583).

GLEDALIŠKA DELAVNICA: odkrivanje gledaliških prvin, zabava, priprava igrice. Dejavnost je namenjena otrokom od tretjega do sedmeta leta starosti. Otroške voditelje Petra Miklus in Aleksandra Maraž. Gledališka šola poteka ob sobotah med 10.30 in 11.30 na sedežu kulturnega društva Briški grč v Števerjanu (informacije na tel. 334-28258583).

DRUŠTVO TRŽIČ obvešča, da je v teku tečaj pogovorne slovenščine ob četrtekih med 16. in 18. uro; informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

JAVNI RAZPIS - PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR: ZSKP, KC Lojze Bratuž in ZCPZ podeljujejo priznanje društvom in organizacijam ali posameznikom, ki delujejo v goriškem prostoru za ustvarjalne dosežke. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica, drevored 20. septembra, 85 s pripisom na ovojnico Predlog za priznanje.

KMEČKA ZVEZA in občina Sovodnje prirejata v četrtek, 4. decembra, ob 20. uri v dvorani Beregas in ob 18. uri srečanje s pisateljem Mihailem Mircejem Butkovom in ob 20.30 prireditve »HIJOS. Storie di viaggi« z Candelario Romeo.

GORICA SE SPOMINJA je naslov niza razstav in prireditve ob 90-letnici konca prve svetovne vojne: èStoriabus bo po poteh prve svetovne vojne v nedeljo, 30. novembra, vozil skozi Gorico, Redipuljo, Oslavje in Kalvarijo. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

KROŽEK ANTON GREGORČIČ v sodelovanju s stranko Slovenske skupnosti prireja predstavitev publikacije Mirko Špacapan - Politična biografija 1977-2007. Gre za 48. priročnik Krožka za družbenega vprašanja Virgil Šček, ki sta ga sestavila Erika Jazbar in Miloš Čotar. Ob njiju bosta spregovorila Ivo Jevnikar, urednik priročnikov Krožka Šček, in deželnki tajnik SSK Damijan Terpin. Predstavitev bo v torek, 2. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

NA GRADU KROMBERK bo v organizaciji Goriškega muzeja Nova Gorica v torek, 2. decembra, ob 20. uri predavanje Branka Marušiča ob 90. obletnici konca prve svetovne vojne na Primorskem.

je za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliku spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, posliti do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@solmedia.it. Najboljši izdelki bodo nagrjeni.

Prireditve

MIKLAVŽ in zgodba o hudobni kapici bosta razvesila otroke v četrtek, 4. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah v petek, 5. decembra, ob 18. uri. Ob tej priložnosti bo na programu kratka predstava mladinskega odseka in nastop otroškega pevskega zbora KD Sovodnje.

KD SOVODNJE vabi vse otroke sovodenjskega vrtca in šole ter njihove vaške prijatelje, da se udeležijo obiski sv. Miklavža v Kulturnem domu v Sovodnjah v petek, 5. decembra, ob 18. uri. Ob tej priložnosti bo na programu kratka predstava mladinskega odseka in nastop otroškega pevskega zbora KD Sovodnje.

KD DANICA vabi na miklavževanje v četrtek, 4. decembra, ob 19. uri v ŠKD Danica na Vrhu. Na programu je nastop OPZ Vrh sv. Mihaela in gledališka igra Prince in princesa proti hudobni kraljici; informacije uro pred predstavo.

OB PRAZNOVANJU ZAVETNIKA SV. ANDREJA v organizaciji župnije v Štandrežu: danes, 29. novembra, ob 9. uri bodo v župniškem domu izdelovali adventne vence; v ned

SEŽANA - Pod šotori

Krasovanje desetič

Letos so se organizatorji odločili za poseben labirint, v katerem bodo na svoj račun prav vsi

Mladi se radi pritožujejo, da je v Trstu in bližnji okolici malo priložnosti za zabavo. Od danes pa vse do sobote, 3. januarja, pa taki izgovori ne bodo več sprejemljivi. Ta konec tedna se bo namreč začela 10. izvedba tradicionalne Krasovanja.

Popoln naslov letošnje sežanske zabave pa je Krasovanje 2009 - Labirint zabave. V velikih ogrevanih šotorih tik pred vhodom in Sežano bodo namreč organizatorji letos uredili pravi labirint, v katerem bodo prišli na svoj račun res vsi ljubitelji glasbe.

Po novem bo namreč levo od vhoda, v t.i. koncertni dvorani, koncert značne oziroma znanih glasbenih skupin, a letošnje Krasovanje se ne bo omejilo le na to. Na razpolago bo še Rock bar, kjer se bo vrtelo izključno rock uspešnice (z raznimi dži-jji). V latino baru se bomo lahko gibali v ritmu latino glasbe in karibskih uspešnic, v Moulin Rouge cocktail baru pa bo vsak večer različen program. Od nastopov plesnih skupin, do čarownij, orientalskih plesov in še marsičev. Na razpolago bodo tudi luna park z zabavnimi igrami in nagradami, seveda pa ne mora biti Krasovanja brez vinoteka in okrepečevalnice z raznimi kulinaričnimi specialitetami. A poglejmo nekoliko bolj podrobno letošnji program Krasovanja.

1. večer (sobota, 29. novembra od 22. ure dalje): v koncertni dvorani bo predskupini Nik Mars nastopila slovenska rock skupina Big Foot Mama. V Rock pubu bo dj vrtel rock glasbo, v Moulin rouge cocktail baru bodo nastopili plesna skupina Obsession, Wal-

karound s čaroviškim programom, glasbo pa bo vrtel dj Matteo. V Luna parku zabavne igre z nagradami.

2. večer (sobota 6. decembra od 22. ure dalje): v Koncertni dvorani bo najprej prisotne ogrela predskupina I.C.E., za osrednji koncert pa bo poskrbela še ena slovita slovenska glasbena zasedba, Šank rock. V Rock pubu bo za glasbo poskrbel dj, ravno tako v Latino baru, z dž-jem Mr. Borutom. V Moulin rouge cocktail baru bo večer osredotočen na orientalske plesne, glasbo dj-a Mattea in čaroviškim programom.

3. večer (sobota, 13. decembra od 22. ure dalje): tokrat bo v koncertni dvorani nastopil kar trojček skupin. Kingstoni vedno poskrbijo za zabavno vzdružje, večer pa bosta izobilovali še skupini Ultra in The Oldies. Običajna rock glasba bo kratkočasila obiskovalce Rock pubu, Mr. Borut obiskovalce Latino bara. Plesna skupina Obsession, magija in koktejl za vse okuse v Moulin rouge cocktail baru, zabavne igre in nagrade v Luna parku pa bodo zadovoljili ostale prisotne.

4. večer (sobota, 20. decembra od 22. ure dalje): četrti večer bo zaznamoval kralj vseh slovenskih kantavtorjev. V koncertni dvorani bo nastopal namreč Vlado Kreslin ob spremljavi Mahil bogov, a to še ni vse, saj bo na istem prizorišču prisotne nato kratkočasila skupina Plava jabuka. Ob običajni rock glasbi v Rock pubu, latino glasbi (dj Mr. Borut) v Latino baru, plesni skupini Obsession in čaravnijam ter glasbi dj-a Mattea v Moulin rouge cocktail baru, bodo znova na razpolago zabavne igre in bo-

gate nagrade ter vinoteka in kulinarične specialitete.

5. večer (četrtek, 25. decembra 2008 od 22. ure dalje): v koncertni dvorani bodo nastopile skupine Rock Partyzani, Outsider in Vino for Olga. Na ostalih prizoriščih je program običajen (rock glasba, latino glasba, plesna skupina Obsession, čaravnije, koktejlji, nagradne in zabavne igre, vinoteka in kulinarične ponudbe).

6. večer (sobota, 27. decembra od 22. ure dalje): ob običajnih ponudbah v manjših prostorih pravega glasbenega mesta, ki ga bodo organizatorji postavili v Sežani, bo tokrat v osrednji koncertni dvorani nastopila najprej skupina Mercury band, nato bo sledil nastop vedno iznajdljivih članov skupine Double trouble. Kakovostna glasba in smeh zagotovljena!

7. večer (sreda, 31. decembra od 21. ure dalje): organizatorji bodo poskrbili tudi za tiste, ki bodo želeli prizakati prvi dan leta 2009 kar v Sežani. Novoletni program Krasovanja 2009 bo osredotočen na nastop v živo skupine Dan ponjer, a seveda bodo tudi zadnji večer v letu možne alternativne zabave (latino in rock glasba idr.).

8. večer (sobota, 3. januarja od 22. ure dalje): zaključni večer Krasovanja 2009 bo prvo soboto prihajajočega leta. Zelo pestro bo v koncertni dvorani z dvema autotoma. Skupina Karma je običajen gost takih zabav, večer pa bo nadgradila še skupina Crush Bon Jovi tribute band. Vse informacije dobite na spletni strani www.krasovanje.si.

Iztok Furlanič

in ob 21.45 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 29. novembra, ob 20.30 / Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. (Red T z italijanskimi nadnapisi).

Jutri, 30. novembra, ob 18.00 / Razseljeni - najboljše prijateljice. Predstava izven abonmaja, vstop prost.

V sredo, 10. decembra, ob 21.00 / Fabrizio De Giovanni, Maria Chiara Di Marco: »H2Oro - Voda, pravica človeštva« - produkcija gledališča Comagnia Teatrale Itineraria.

V petek, 12. decembra, ob 20.30 / Jacques Brel, Branko Završan: »Senca tvojega psa«. Predstava izven abonmaja.

Gledališče Rossetti

Dvorana Bartoli

Renata Ciaravino: »Alexandria«. Režija: Franco Però. Nastopajo: Elisabetta Pozzi, Laura Bussani, Michela Mocchietti in Marzia Postogna. Urnik: danes, 29. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 30. novembra ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada

Luigi Pirandello: »Sei personaggi in cerca d'autore«. / Nastopa Compagnia del Teatro Carcano, v režiji Giulia Botti. Nastopajo: Giulio Bosetti, Antonio Salines, Silvia Ferretti, Nora Fusser in Marina Bonfigli. Urnik: do jutri, 30. novembra, ob 20.30.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

V torek, 9. decembra, ob 20.30 / Matjaž Bor: »Raztrganci«. Producija Mestnega gledališča Ptuj.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V petek, 5. decembra, ob 21.00 / v okviru festivala Mediterraneo Folk Club bo koncert in balkanski plesi skupine The Town Ensemble iz Požarevca.

V soboto, 5. decembra, ob 19.00 / Box Two - otvoritvena predstava Festivala Danceproject.

V petek, 12. decembra, ob 20.30 / koncert Iztoka Mlakarja.

Gledališče Verdi

G. Puccini: »Tosca« / danes, 29. novembra ob 16.00.

Giuseppe Verdi: »La Traviata« / petek, 19. decembra, ob 20.30 in v soboto, 20. decembra, ob 17.00. Nastopa Metropolitan Opera Company iz Seula.

Dvorana de Banfield-Tripovich

Giampaolo Coral: »Mr. Hyde?« / v okviru festivala Trieste Prima 2008) v torek, 2. in v sredo, 3. decembra, ob 20.30. Nastopajo solisti, zbor in orke-

dah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprt.

Galleria Il Coriandolo (Ul. Udine 55): do 6. decembra, razstavljalna slike Maria in Eugenio Pancrazi. Urnik: od ponedeljka do sobote od 16.00 do 19.30, ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131) - slikarska razstava Fulvia Cazzadorja »Immaginaria 2008«. Na ogled do 5. decembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, danes, 29. novembra, od 10.00 do 12.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odperto vsak dan, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info: 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruden).

Sedež društva Igo Gruden:

do 8. decembra, bo na ogled razstava kamnitih izdelkov in skulptur »Govorica kamna«. Urniki: ob delavnikih od 17.00 do 20.00 in ob praznikih od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do 20.00. Za info: Mariza Skerk 335-6551510

ŠTEVERJAN

Sedež društva Briški grič: na ogled je fotografksa razstava Silvana Pittolija »Števerjan v zrcalu Brd«.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2):

do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odperto od torka do petka od 10.00 do 13.00 ter ob 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.

Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

»Gorica« je naslov niza razstav in prireditov ob 90-letnici vrtnitev mesta iz Italij in konca prve svetovne vojne: na goriškem gradu je v dvorani deželnih stanov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), v grajskih zaporih razstava o goriskem gradu v prvi svetovni vojni in v grofih dvoran razstava o Italiku Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih zaprt. V razstavnih prostorih **Pokrajinskih muzejev** v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. V veži **goriske občinske palače** bodo do jutri, 30. novembra, na ogled fotografije o ozemlju prve svetovne vojne. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 18. januarja 2009, bo razstavljal slikar Sergio Altieri. Odperto od torka do nedelje od 9.00 do 18.00.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V petek, 5. decembra, ob 21.00 / v okviru festivala Mediterraneo Folk Club bo koncert in balkanski plesi skupine The Town Ensemble iz Požarevca.

V soboto, 5. decembra, ob 19.00 / Box Two - otvoritvena predstava Festivala Danceproject.

V petek, 12. decembra, ob 20.30 / koncert Iztoka Mlakarja.

Gledališče Verdi

G. Puccini: »Tosca« / danes, 29. novembra ob 16.00.

Giuseppe Verdi: »La Traviata« / petek, 19. decembra, ob 20.30 in v soboto, 20. decembra, ob 17.00. Nastopa Metropolitan Opera Company iz Seula.

Dvorana de Banfield-Tripovich

Giampaolo Coral: »Mr. Hyde?« / (v okviru festivala Trieste Prima 2008) v torek, 2. in v sredo, 3. decembra, ob 20.30. Nastopajo solisti, zbor in orke-

dah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprt.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

INDIJA - V sklopu terorističnih napadov, ki so se pričeli v sredo

V Mumbaju okrog 150 žrtev, prebivalci vse bolj prestrašeni

Indijski zunanjji minister Pranab Mukherjee je izjavil, da so za napade odgovorni "elementi v Pakistanu"

MUMBAY - Število žrtev v Mumbaju (Bombaju), ki ga je v sredo pretresel val terorističnih napadov, se je v četrtek povzelo na 148, med žrtvami pa je tudi več tujcev. Indijske oblasti medtem odgovornost za napade pripisujejo "elementom v Pakistanu", razmere v mestu pa so bo besedah tam živeče Slovenke vse bolj napete, saj so prebivalci vse bolj prestrašeni.

Tudi dva dni po vrsti napadov v indijski finančni prestolnici so napadalci včeraj dopoldne še vedno zadrževali neznano število talcev. Pripadniki posebnih policijskih enot so se v včeraj zjutraj najprej lotili reševanja talcev v judovskem centru Nariman na jugu Mumbaja. Na streho objekta se je s helikopterja spustilo najmanj 17 pripadnikov posebnih enot, v objekt pa so poskušali vdreti tudi na tleh. Pri tem je bilo slišati eksplozije in strele, napadalci pa naj bi na varnostne sile metali granate.

Ob uspešnem zavzetju judovskega centra so pripadniki varnostnih enot v zgradbi popoldne našli trupla petih izraelskih talcev, kar so že potrdili tudi na izraelskem veleposlaništvu v New Delhi. Indijski mediji so ob tem poročali, da naj bi napadalci talce ubili med včerajšnjim jutranjim akcijo indijskih varnostnih sil.

Reševalne akcije so se v petek zjutraj nadaljevale tudi v hotelih, ki so jih zavzeli oboroženi napadalci. Po reševalni akciji, v kateri naj bi bila ubita dva terorista, je hotel Trident/Oberoi dopoldne zapustilo 93 ljudi, med njimi večina tujcev. Goste hotela, ki ga je skupina napadalcev zajela v sredo zvečer, so po prihodu iz hotela hitro odpeljali s kraja prizorišča. Hotel Trident/Oberoi so napadalci sicer zajeli skupaj z bližnjim hotelom Taj Mahal, od koder so večino gostov in osebja varnostne sile rešile že v četrtek zvečer.

Kljub temu je Indijska vojska po akciji v Trident/Oberou napadla še hotel Taj Mahal, saj naj bi se v njem skrivali še najmanj en oboroženi napadalec. Ta je na napade odgovoril s streljanjem, hotel pa naj bi kmalu zatem znova zajeli plameni, s katerimi so se že spopadli mumbaijski gasilci. Oboroženi napadalci naj sicer v hotelu ne bi zadrževali talcev.

Razmere v Mumbaju so bile včeraj po besedah Slovenke Marije Srež, ki tam živi že deset let, še bolj napete kot v četrtek. Kot je povedala v telefonskem pogovoru za STA, mobilni telefoni v Mumbaju ne delujejo, televizijske in radijske kanale pa so ukinili. Zaprte so tudi vse šole, univerze in nakupovalna središča, zaradi česar je ljudi še bolj strah kot v četrtek, dan po začetku tragičnih dogodkov, ki so pretresli Indijo, je dejala.

Sreževa sicer živi približno deset ki-

Včeraj je bilo poleg drugih osvojencev vseh sedem italijanskih talcev, ki so v četrtek bili še v rokah teroristov, med njimi tudi šestmesečna Clarice Lattanzi, ki je bila s svojo mamo zaprta v sobi hotela Oberoi. Na televizijskem posnetku jo vidimo v naročju očeta Emanueleja Lattanzija, kuhanja v omenjenem hotelu. Med žrtvami napadov pa je tudi 63-letni italijanski podjetnik Antonio Di Lorenzo iz Livorna.

lometrov od prizorišč napadov v južnem delu mesta in je včeraj za kratki čas odšla od doma, vendar ji, kot je dejala, vsi svetujejo, naj ostane doma, ker je belka. Teroristi naj bi namreč napadali predvsem Američane, Britance in Izraelce, "meni pa na celu ne piše, da sem Slovenka", je dejala.

Včeraj popoldne je v indijsko finančno prestolnico med drugim prispevali tudi francosko letalo Airbus A310 z več francoskimi konzularnimi predstavniki in zdravstvenimi delavci. Kot so pojasnili na francoskem zunanjem ministrstvu, naj bi se z letalom v domovino vrnili vsi v Mumbaju "ujeti".

Francozi, poleg tega pa naj bi bilo dovolj prostora tudi za ostale državljane EU. Po zadnjih po-

datkih naj bi bilo v mestu okoli 20 poslancev Evropskega parlamenta in drugih predstavnikov EU, vendar pa naj nihče med njimi ne bi bil ranjen.

Indijski zunanjji minister Pranab Mukherjee je medtem izjavil, da so za napade v Mumbaju odgovorni "elementi v Pakistanu". Mukherjee je sicer prvi predstavnik indijske vlade, ki je v zvezi z napadi v Mumbaju neposredno omenil Pakistan. Indijski predstavniki so pred tem govorili le, da skrajneži prihajajo iz tujine.

Pakistanski premier Jusuf Raza Gilani je medtem v telefonskem pogovoru z indijskim premierom Manmohanom Singhom obsohl napade in dejal, da je tudi njegova država žrtev terorizma. Gilani je Indiji ponudil vso podporo svoje vlade v boju proti ekstremizmu in terorizmu. Indijski

premier je sicer v že četrkovem televizijskem nagovoru narodu izjavil, da se načrtovaci napadov nahajajo "zunaj države" in posvaril "sosede", ki jim nudijo zatočišče, v čemer so mnogi videli prikrito obtožbo Pakistanu. Pakistan je včeraj sporočil, da bo Indijo poslal vodjo obveščevalne službe, ki bo pomagal pri preiskavi napadov v Mumbaju. Pakistanski premier Gilani se je za napotitev vodje obveščevalne službe v sosednjo državo odločil na prošnjo indijskega komega.

Indijska vlada se je medtem znašla pod plazom kritik zaradi domnevnih spodrljajev obveščevalnih služb v zvezi z napadi v Mumbaju. Časnik Mail Today je v petek poročal, da obveščevalne službe niso imele pojma o grozecem napadu kljub ogromnim stroškom za protiteroristične ukrepe.

Indijske obveščevalne službe domnevajo, da za napadi stoji skrajna islamska skupina Laškar-i-Taiba, ki napade izvaja iz Pakistana. Skupina je zanikal vsakršno vplettenost v dogodek v Mumbaju in jih obsoledila.

Število žrtev napadov se je medtem povzelo na 148, med njimi pa je tudi 13 tujcev. V napadih je bilo ubitih tudi devet skrajnežev. Med 370 ranjenimi je 22 tujcev, in sicer trije Nemci, Kitajec, dva Američana, pet Britancev, Norvežan, Španec, Kanadčan, Finec, Avstralec, Italijan, dva državljanov Omana in Filipinov. Državljanstva dveh ranjenih tujcev pa še niso ugotovili.

Darjan Lapanje (STA)

KUBA - Ruski predsednik Medvedjev na obisku

Rusija in Kuba znova oživili dobre odnose iz preteklosti

HAVANA - Predsednika Kube in Rusije, Raúla Castro in Dmitrij Medvedjev, sta v četrtek v Havani potrdila, da bosta državi ponovno vzpostavili dobre odnose iz preteklosti. Ob začetku obiska ruskega predsednika na Kubi sta se voditevja v pogovoru zadržala več ur.

Raúl Castro je gost na Moskvi tudi pospremil k ogledu nedavno posvečene ruske pravoslavne cerkve v kubanski prestolnici. Kot je v četrtek še povedal ruski predsednik, si Moskva želi s Kubo, podobno kot z Venezuelo, izboljšati sodelovanje na področju jedrske energije ter projektov pri iskanju ter izrabi naft in plina v Mehikiškem zalivu. Rusija si tudi prizadeva za prodajo orožja, tovornjakov, avtomobilov in drugih industrijskih izdelkov Kubi in Latinsko Ameriko širše.

Kuba je zadnja država v okviru velike turneje po Latinski Ameriki ruskega predsednika Medvedjeva. Predtem je bil ruski predsednik na vrhu Azijско-pacifičkega foruma o gospodarskem sodelovanju (Apec) v perujski prestolnici Lima, na to pa je obiskal še Brazilijo in Venezuelo.

Raul Castro in Dmitrij Medvedjev v pravoslavni cerkvi v Havani

ANSA

GRUZIJA - Predsednik tarča vse več kritik

Sakašvili branil odločitev o vdoru v Južno Osetijo

TBILISI - Gruzijski predsednik Mihail Sakašvili je včeraj zavrnjal kritike zaradi avgustovskega napada na gruzijsko pokrajinijo Južna Osetija in pojasnil, da je bil napad nujen za zagotavljanje varnosti Gruzije. Kot je dejal ruski veleposlanik pri zvezni državi Dmitrij Rogozin, pa so nad Sakašvilijem razočarani tudi v ZDA in se že pripravljajo na njegovo zamenjanjo.

Gruzija je odločitev o napadu na Južno Osetijo po besedah Sakašvilija sprejela, potem ko so iz omenjene pokrajine in iz okolice, kjer so bile nameščene ruske mirovne sile, "močno bombardirali" gruzijske vasi v bližini. Kot je dejal Sakašvili, je bilo na meji z Gruzijo "več sto (ruskih) tankov in drugih vojaških vozil", imeli pa naj bi tudi jasne dokaze, da so se ruske sile v noči, ko je Tbilisi izvedel napad na Južno Osetijo, že začele premikati v Gruzijo.

Namestnik načelnika general-

Tajski protestniki pristali na pogovore

BANGKOK - Namestnik regionalnega načelnika tajске policije, generalmajor Piya Sorintrakon je za francosko tiskovno agencijo AFP potrdil, da so tajski protestniki, ki zasedajo mednarodno letališče Suvarnabhumi v Bangkoku, pristali, da v soboto začnejo pogovore s tajskimi oblastmi. "Ljudska zaveznjava za demokracijo (PAD) je privolilo v pogovore v soboto," je povedal Piya. Na pogovorih naj bi sodelovali tudi guverner province Samut Prakan, pod katero spada letališče, predstavniki letališča, predsednik tajске komisije za človekove pravice in mediji.

Tajski premier Somchai Wongsawat je sicer včeraj v luč protestov zamenjal načelnika policije, generala Patcharawata Wongsuwana. Razloga za odstavitev niso sporočili, so pa iz kabineta predsednika tajске vlade sporočili, da so prvega moža policije premestili v premierov kabinet. Novi načelnik tajске policije je postal generalmajor Parateep Tanprasert.

EU potrdila kazni za rasizem in terorizem

BRUSELJ - EU je včeraj dokončno potrdila okvirni sklep o rasizmu in ksenofobiji, ki predvideva uvedbo enotnih kazni za rasno nasilje in sovraštvo - od najmanj enega do treh let zapora. Okvirni sklep je za države članice zavezujoč glede cilja, vendar lahko same izberejo način, kako ga bodo dosegle. Za uvedbo pravil imajo na voljo dve leti.

Okvirni sklep o rasizmu in ksenofobiji so včeraj dokončno potrdili pravosodni ministri EU na zadnjem zasedanju pod francoskim predsedstvom, medtem ko je bil dogovor po dolgotrajnih pogajanjih dosegel aprila lani pod nemškim predsedstvom. Ministri so prav tako potrdili tri nova kazniva dejanja v boju proti terorizmu, in sicer javno spodbujanje k terorističnim dejanjem, na primer spletna navodila za izdelavo bombe, novačenje in usposabljanje za terorizem.

Ne bo preiskave o žrtvah Francovega režima

MADRID - Špansko sodišče je včeraj odločilo, da sodnik Baltasar Garzon ni bil pristojen za sojenje o zločinu proti človečnosti nekdajnega španskega diktatorja Franca Francha. Sodišče je s tem stopilo na stran španskega tožilstva, ki se je pritožilo zoper preiskavo o 114.000 ubitih med španskim državljanščkom vojno, preiskavo pa je sprožil prav Garzon.

štaba ruske vojske Anatolij Nogovičin je medtem zanikal Sakašvilijev

odločitev o vdoru v Južno Osetijo, da so bile ruske sile v času napada Tbilisija že na gruzijskemu ozemlju. "To je še en poskus, da bi ubežal odgovornosti za njegovo odločitev o začetku vojaške operacije proti Južni Osetiji," je po poročanju AFP dejal Nogovicin.

Nekdanji gruzijski veleposlanik v Moskvi Erosi Kicmarishvili je Tbilisi v sredo sicer obtožil, da je že mesec pred izbruhom sovražnosti z Rusijo zaradi Južne Osetije v avgustu pripravljal vojno proti obema separatističnima pokrajinama, tudi Abhaziji.

Rogozin pa je medtem dejal, da so ZDA razočarane nad Sakašvilijem in da ga nameravajo zamenjati z bolj zanesljivim voditeljem. Nova vodiljica Gruzije naj bi po vsej verjetnosti postala nekdanja predsednica parlamenta in sovodenjica revolucije vrtnic Nino Burdžanadze, po poročanju AFP meni Rogozin. (STA)

NOGOMET - V A-ligi v ospredju tekma Inter - Napoli

Latinskoameriški derbi na milanskem San Siru

V primeru poraza bi se Napoli pridružil odpadnikom v boju za naslov Udineseju, Fiorentini in Lazu.

A-LIGA

DANES: ob 18.00 Catania - Lecce, ob 20.30 Juventus - Reggina.

JUTRI: ob 15.00 Atalanta - Lazio, Cagliari - Sampdoria, Genoa - Bologna, Inter - Napoli, Roma - Fiorentina, Siena - Torino, Udinese - Chievo, ob 20.30 Palermo - Milan.

VRSTNI RED: Inter 30, Milan 27, Napoli in Juventus 24, Lazio in Fiorentina 23, Udinese, Genoa in Catania 21, Atalanta in Palermo 17, Siena in Sampdoria 16, Roma in Cagliari 14, Torino in Lecce 12, Reggina 11, Bologna 9, Chievo 6. (Sampdoria in Roma s tekmo manj).

NAJBOLJŠI STRELCI: 11 - Milito (Genoa); 9 - Gilardino (Fiorentina); 7 - Di Vaio (Bologna), Mascara (Catania), Ibrahimović (Inter), Zarate (Lazio).

B-LIGA

SINOČI: Salernitana - Parma 1:2

DANES: ob 16.00 Ascoli - Sassuolo, Avellino - Rimini, Bari - AlbinoLeffe, Cittadella - Ancona, Empoli - Piacenza, Mantova - Brescia, Modena - Livorno, Pisa - Frosinone, Vicenza - Grosseto.

V PONEDELJEK: ob 20.45 Triestina - Treviso.

VRSTNI RED: Grosseto 28, Sassuolo 27, Parma 26, Empoli in Bari 25, Livorno 24, Brescia in Triestina 23, Mantova in AlbinoLeffe 22, Vicenza 20, Salernitana, Frosinone in Ancona 19, Pisa in Piacenza 17, Avellino in Rimini 16, Cittadella 15, Treviso 12, Ascoli 11, Modena 10.

NAJBOLJŠI STRELCI: 9 - Mazzarri (Ancona); 8 - Vantaggiato (Rimini); 7 - Barreto (Bari), Lodi (Empoli), Sansovini (Grosseto), Tavano (Livorno), Lucarelli (Parma).

V zadnjih krogih se je število kandidatov za naslov vidno zredčilo. Verjetno prva ekipa, ki se je odpovedala temu boju, je bil ravno Udinese, ki je v zadnjih treh krogih nanizal tri zaporedne poraze. Jutri bodo Furlani goсти Chievo, ki vse bolj sameva na dnu razpredelnice. Predsednik moštva iz Verone Campedelli se zgraža nad sojenjem, kar pa res postaja vse bolj dolgočasna in tipično italijska navada. V vidnih težavah sta tudi Fiorentina in Lazio, ki imata preveč nihanj v igri, da bi se lahko borila za mesta tik pod vrhom. V dometu Prandellijevega oziroma Rossijevega moštva je kvečjemu četrto mesto na lestvici, ki zagotavlja igranje dodatnih tekem za ligo prvakov. Fiorentina bo tokrat pred zahteveno nalogo, saj bo igrala v Rimu proti prejšnjem Romi, medtem ko bo Lazio gostoval pri Atalanti. Seznamu »odpadnikov« bi se lahko jutri pridružil še Napoli, ki od vodilnega Interja zaostaja že šest točk, a bo prav jutri preizkusil na San Siru kakovost Mourinhovega moštva. Teden prej je tu padel Juventus, v sredo pa se je na istem štadionu grški Panathinaikos velil zmage. Bomo videli, če bo tudi Rejevemu moštvu uspelo zaustaviti črnomore. Gre vsekakor za zelo latinskoameriško obarvanovo tekmo, z Garganom, Lavezijem, Zalayeto in Denisom na eni in Zanettijem, Adri-

Lavezzi je eden od mladih latinskoameriških igralcev Napolija, ki jih jutri čaka dvoboj z bolj prekaljenimi Interjevimi rojaki

ANS

nom, Cambiassom in Julio Cesarjem na drugi strani.

Prvi zasledovalec, ki bi želel izkoristiti spodrsljaj Interja, je Ancelotti Milan. Kaka (tokrat ga ne bo, ker je diskvalificiran) in soigralci so s težavo prebavili sporno enajstmetrovko, ki jim je preprečila slaviti v Turinu, jutri večereno gostovanje v Palermu pa je prav tako, če ne celo bolj zahteveno.

Drugi zasledovalec Juventus bo igral že drevi proti Reggini. Po ne ra-

vno prepričljivem začetku, ko je bilo tudi mesto trenerja Orlandija pod vprašajem, so se v mestu ob ozini prebudili. Boj za obstanek bo še trd in dolg, a nedvomno je Reggina v tem trenutku nevarnejši tekme kot je bila pred enim mesecem. V Juventusovem taboru so že v torem v ligi prvakov do kazali, da so preboleli pekoč (in zaslužen) poraz proti Interju, že delni spodrsljaj pa bi lahko Del Piera in soigralce dokončno oddaljil od prvega mesta. (I.F.)

PRAGA - Izročila mu bo masko iz Pekinga

Granbassijeva jutri pri dalajlami

KOŠARKARSKA B2-LIGA

Aegas in NPG na domačih tleh

V 9. krogu bo pred najlažjo nalogo tržaški AegasAps (12 točpk), ki se bo jutri ob 18.00 doma pomeril z Varesejem (8), res pa je, da imajo v tržaških vrstah težave s poškodbami. Doma bo igral tudi NPG (4) in sicer ob isti urki proti Rivi del Garda (10). Zmaga je potrebna, ne bo pa je lahko doseči. Tržaški Falconstar (8) bo igral v Castellanzi (8), rožanski Calligaris (8) pa se bo doma pomeril z Moncalierjem (8).

ALPSKO SMUČANJE

Vonnova lahko tekmuje Danes tudi moški smuk

ASPN - Ameriška alpska smučarka, 24-letna Lindsay Vonn, ki si je prejšnji teden na treningu superveleslalomu v Coloradu poškodovala koleno, bo lahko nastopila na današnjem superveleslalomu v Aspnu (18.00 po Slo2, 20.30 po TV Kopar). Očitno poškodba na srčo Vonnove le ni bila prehuda. Vonnova je lani ob velikem kristalem globusu osvojila tudi mali smučarski kristalni globus, v novembri pa je na tekmi v Leviju prvič v kategoriji zmagala tudi na slalom ter napovedal nov boj za skupno zmago.

Danes bodo v kanadskem Lake Louisu (19.30 po Slo2) tekmovali tudi moški. Čaka jih smuk. Med favoriti sta tudi »azzurro« Werner Heel (četri na treningu) in Slovenec Andrej German (šesti).

SMUČARSKI SKOKI

Tekma odpovedana

KUUSAMO - Žirija tekmovanja je deset nastopov pred koncem zaradi premočnega in spremenljivega vetra odpovedala uvodno moštveno tekmo svetovnega pokala v smučarskih skokih v Kuusamu.

NAŠ POGOVOR - Vezist Cagliarija Andrea Parola

Za igranje v moji vlogi moraš biti profesionalec 7 dni na 7

Ena izmed tipičnih navad med navijači Triestine je razmišljati o tem, kako kvalitetno ekipo bi lahko sestavili z igralci, ki so v preteklosti oblekli dres tržaške enašterice in so potem na redili kakovostni skok. Med igralci, ki so izbrali Trst kot odskočno desko za nastopanje v A-ligi, je tudi »garač« vezne vrste Andrea Parola (na sliki v desu Triestine). V Trstu je igral dve sezoni (2003/04 in 2004/05) in tu spoznal tudi dekle, ki je potem postala njegova žena (morda je torej res, da imajo Tržačanke poseben čar?); med poletjem 2005 je prestopil v vrste takratnega A-ligaša Ascoli, nato je igral še za Sampdoria in Cagliari. Za sardinskog ekipo igra tudi v tej sezoni in jutri bo zanj posebna tekma, saj bo igral ravno proti nekdanjim soigralcem. Najprej smo ga vprašali za splošno oceno o letošnji A-ligi, če je res tako nezanimivo prvenstvo, kot se je o njem izrazil Interjev trener Mourinho:

»Vsak lahko ima svoje mnenje, a zame je italijska A-liga zelo privlačna. Mislim, da si vsak italijski nogometničar postavlja kot cilj nastopanje v tem prvenstvu in zame je velika čast, da lahko v njem že več let nastopam. Je zelo zahtevno in dolgo prvenstvo, ki je v številnih pogledih zelo zanimivo.«

Je Inter edini favorit za naslov?

»Verjetno je še prezgaj, da bi lahko govorili o odločilnem begu, a na papirju je Inter res najboljša ekipa prvenstva. Morda bo slika jasnejša na koncu prvega dela sezone, a nedvomno ima Inter na najboljši možen način krite vse položaje s številnimi menjavami, ki so res kakovostne. Milan in Juventus sta edina Interjeva nasprotnika, saj je Roma že predaleč. Vendar sem prepričan, da bo Roma na koncu prvenstva tik pod vrhom.«

Ligabue je v svoj pesmi prepe-

val o »življenju vezista« (una vita da mediano). Kakšno je to življenje?

»Nedvomno je za to vlogo potrebovno žrtvovanje in garanč. Nisi namreč na isti ravni kot nekateri drugi igralci, tako da se moraš med tednom še bolj truditi in med tekmo stalno imeti koncentracijo na višku. Zlasti je potrebno, da si potem v nedeljo s fizičnega vidika najboljše pripravljen. Večkrat mi to uspe, a so tudi tekme, ko me določene težave omejujejo, kar pride takoj na dan. Ne moreš se skraviti kot kak napadalec. Skratka moraš živeti kot pravi profesionalec 7 dni na 7, saj je vsaka podrobnost lahko odločilna.«

Pravi se, da so igralci s svojimi značilnostmi tehnično slabši, a v modernem nogometu prepotrebni. Se tem strinjas?

»S tehničnega vidika je zadeva zelo subjektivna. Nisem tako prepričan, da so vsi vezni igralci tehnično slabše podkovani, morda će jih primerjam z napadalci ali polšpicami. Ampak so nedvomno bistvenega pomena v vsa-

ki ekipi. Vsak trener gleda na zadevo različno, a težko je igrati bez garačev na sredini igrišča.«

Kdo pa je najboljši v tvoj vlogi? Po kom si se zgledoval?

»Sam sem se zgledoval po Fernandu Redondu, saj sva oba levica in, ko je on igral za Real Madrid, je briljantno združeval kvantitet in kvalitet. Sicer se mu ne bom z nogometnega vidika nikoli niti približal, a vsaj sposkušam...«

Lani ste se rešili po neverjetni seriji uspešnih nastopov v drugem delu prvenstva. Kateri so bili razlogi za preporod? Je tudi letos vaš cilj zgodlj obstanek?

»Težko je ugotoviti, kateri je bil odločilen razlog za lanski obstanek. Morda so nas številne težave zedinile, tako da smo uspeli premagovati tudi najvišje ovire. Moram priznati, da je bilo obdoje, ko skorajda nismo več verjeli v obstanek, a nazadnje nam je uspelo. Morda ni smiselnogovoriti o čudežu, a polčudež je le bil... Tudi letos seveda ostaja cilj isti, to se pravi obstanek. Po možnosti brez lanskega trpljenja.«

Slediš nastopom Tristine? Si morda še v stiku s katerim izmed svojih takratnih soigralcev?

»Staloji ji sledim. Zadovoljen sem, da so v zgornji polovici lestvice. V zadnjih letih pa se je igralski kader tako spremenil, da ni več ostal nihče od tistih, ki smo igrali takrat. A na Trst me bo vedno vezala neka nit, saj sem tam spoznal svojo ženo, Tržačanko.«

Parolova napoved: Catania –

Lecce X, Juventus – Reggina 1, Atalanta – Lazio X, Cagliari – Sampdoria 1, Genoa – Bologna 1, Inter – Napoli 1, Roma – Fiorentina 1, Siena – Torino X, Udinese – Chievo 1, Palermo – Milan X; Triestina – Treviso 1. (I.F.)

ŽENSKI ROKOMET
Slovenija boljša od Italije

PLEVLJA - Slovenska ženska rokometna reprezentanca je v tretji tekmi predkvalifikacijskega turnirja za nastop na svetovnem prvenstvu na Kitajskem leta 2009 v črniogorski Plevlji premagala Italijo z 29:24 (15:12). Slovenija se bo danes pomerila s Finsko.

ODBOJKA

FIVB ostreje proti dopingu

LOZANA - Mednarodna odbojkarska zveza (FIVB) bo z začetkom prihodnjega leta sprejela strožje ukrepe za čim večjo učinkovitost v boju proti dopingu. FIVB navaja, da v tem športu beležijo malo primerov kršenja antidopingške pravilnika. V letu 2007 je bil ta odstotek vsega 0,36, a obenem poudarja, da je bilo v tem letu testirano vsega 3.816 odbojkarjev s celega sveta. V prihodnje naj bi bilo več testov opravljeno predvsem brez predhodne napovedi in izven tekmovanja.

KOŠARKA - Državna C-liga

Neugodna deželna derbija za Bor in Jadran

Radenska danes v San Danieleju, Mark jutri v Pordenonu - Obe ekipi pestijo poškodbe

Tako borovce kot jadranovce čaka v enajstem krogu prvega dela državne C-lige zelo težka naloga na gostovanju. Oboji bodo igrali deželni derbi: Bor Radenska že drevi v San Danieleju, Jadran Mark pa jutri v Pordenonu.

Borovi košarkarji imajo za sabo dve zaporedni zmagi, posebej dober vtis so zapustili zlasti v preteklem krogu doma proti Spilimbergu. Tokrat pa bo v gosteh najbrž pella povsem drugačna pesem, saj je nasprotnik, s katerim delijo šesto mesto pri desetih točkah, vrhunsko motiviran. Od dolžiti se namreč mora za okrogel in pekoč poraz (88:58) prejšnjo nedeljo v Caorlalu. San Daniele ima sicer zelo kakovostno ekipo in je sploh stari znanec borovcev, proti katerim je igral že več let za časa C2 lige. Na državno raven se je bil povzpel samo eno sezono pred Radensko. Glavni stebri moštva so play-makerja De Clara (odličen šuter) in Pellarini, branilca Berti in Silvestri (specialist za trojke), pod košema pa se kretata bivši jadranovec Max Rossi in izkušeni Rovere, prva violina ekipe. Zelo konkreten doprinos nudijo tudi mladi Colutta, Ellero in Vazzolerotto.

Varovanci trenerja Mure so preživele dokaj težaven teden. Marzio Krizman in Davide Monticolo zaradi mišičnih poškodb nista trenirala, trener pa upa, da bo imel drevi v deseterici vsaj enega od dveh. Mladi Martin Devčič, ki je v zadnjem krogu prijetno presenetil, pa bo moral mirovati vse do novega leta zaradi hujše poškodbe gležnja. Prvič bo dres članski ekipe tako oblek pri zadnjem mladinec Andro Pertot, letnik 1991. Predvidoma zadnjo tekmo

Alen Semec je na prijateljski tekmi dobil močan udarec v hrbot

KROMA

pred potovanjem v Avstralijo pa bo danes odigral Ivan Kralj, na katerega v Borovem taboru ne bodo mogli računati vse do marca, torej najmanj petnajst tekem. Srečanje v San Danieleju se bo pričelo že ob 19.30, sodnika bosta Marton iz Conegliana in Brocca iz Benetk.

Jadran se bo jutri (začetek ob 18. uri, sodnika Chiodi iz Padove in Carraro iz Benetk) podal na gostovanje v Pordenon k ugledni ekipi, ki jo trenira slovenski strokovnjak in bivši Jadranov trener (pred pol-drugim desetletjem) Janez Drvarič. Glavna vrlina močne domače ekipe je obramba, daleč najbolj čvrsta v C skupini C lige. Pordenončani niti ne skrivajo dokaj visokih ambicij, ki so glede na širok izbor kvalitetnih mož menda tudi upravičene. Play-ma-

ker ekipe je mladi Piazza, branilci so Cipolla, Serrao in Ferraro, krila Gonzo, Grion in mladinski reprezentant Muner, centra pa veteran Colladon in mladi dolgin Bozzetto.

Tudi jadranovci, ki so izgubili zadnje tri tekme, imajo za sabo dokaj razburkan teden zaradi poškodb. Dean Oberden zarači vnetja Ahilove teticte že dalj časa miruje in jutri ne bo igral, na sredini prijateljski tekmi v Cornu proti tamkajšnjemu B2-ligašu pa si je Francesco Coco zvil gleženj, Alen Semec pa dobil močan udarec v hrbot. Oba bi mogoče jutri lahko vseeno stopila na igrišče, tako kot Saša Ferfoglia, ki ga poškoda zapestja na zadnjih treningih ni posebej oviral.

Trener Pordenona Drvarič dobro ve,

da stopajo v boj kot izraziti favoriti, a je zelo previden. »Jadranovci zaslužijo veliko spoštovanje, v gosteh so že zmagali trikrat, tako da jih niti slučajno ne bomo podcenjevali. Šest točk Jadrana na lestvici ni realna slika, saj je nekaj domačih tekem izgubil čisto tesno. Mi smo kompletni, na tem smo se temeljito pripravili, ključ za uspeh pa mora biti ponovno na naši uspešni obrambi.«

UNDER 21 MOŠKI
Roraigrande – Kontovel 74:78 (19:17, 35:41, 63:60)

KONTOVEL: Guštin 8, Lisjak 18, Malalan 30, Starc, Bufon, Sossi 18, Gaggi/Slokar, Bergagna 2, trener Claudio Starc. TRI TOČKE: Sossi 2, Guštin 1.

Klub številnim pomembnim odsotnostim je Kontovel v gosteh osvojil dragoceno zmago. Predstava je bila sicer povprečna, saj so gostje zgrešili ogromno enostavnih košev in dejansko sami držali v igri borbene nasprotnike. Najzaslužnejši za zmago so bili odlični Saša Malalan (tudi osem skokov in devet pridobljenih žog), požrtvovalni Peter Lisjak, nad katerim so nasprotniki storili veliko prekrškov, in mladi Niko Sossi, ki je nadve uspešno debital z mladinsko ekipo pod 21. letom.

Ostali izidi 7. kroga: Virtus – CBU 82:64, Intermuggia – Dinamo 20:0 brez boja, San Vendemiano – Don Bosco 90:69, NPG – Alba 66:74. **Vrstni red:** Alba Cormons in San Vendemiano 14, Virtus Udine 12, Kontovel 10, NPG 6, Dinamo, Don Bosco in Intermuggia 4, Roraigrande 2, CBU 0.

DANES OB 18.00 Proslava ob 20-letnici delovanja SK Brdina

Smučarski klub Brdina bo danes v Prosvetnem domu na Općinah, s pričetkom ob 18. uri, praznoval 20-letnico svojega delovanja. Obljubljajo dinamično proslavo, v katero je vodstvo kluba vpletlo domala vse svoje člane, od najmlajših do najstarejših. Na sporedu bosta tako med drugim tudi dva skeča o društvenem delovanju in smučanju ter tri glasbene točke, izvajalci pa bodo člani kluba sami.

Prireditev bo popestilo tudi predvajanje DVD-ja, ki obsegajo 535 fotografij in 5 posnetkov in ponuja gledalcem bogat pregled 20-letnega delovanja društva.

Seveda bo predvidoma eno uro trajajoča prireditev vsebovala tudi bolj slovesen del z govorom predsednika Rada Suberja in pozdravi gostov iz vrst CONI-ja, smučarske zveze FISI in ZSŠD-ja ter drugih. Poleg tega bodo najzaslužnejšim članom podelili priznanja. Ob koncu uradnega dela bo na vrsti zakuska z družabnostjo in glasbo. Med udeležencimi bodo tudi delili brošuro, na razpolago pa bo tudi že omenjeni DVD.

V društvenem odboru so še posebej ponosni nad dejstvom, da so celotno prireditev pripravili sami, zato vabijo člane in prijatelje, da se srečanja zanesljivo udeležijo.

TRST - Acquamarina 2001 Team za športnike s posebnimi potrebami

Na več frontah

Stefano Pistan in Slovenka Jasmin Frandoli sta se že uveljavila na državni ravni

V plavalnem centru Acquamarine v Trstu se je včeraj javnosti predstavili Acquamarina 2001 team, to je društvena plavala ekipa športnikov s posebnimi potrebami. Posebnost delovanja kluba na tem področju je v tem, da skupaj vadijo športniki s fizičnimi in umskimi težavami, zato pa tekmujejo bodisi na ravni specialne olimpiade kot tudi v okviru tekmovanj italijanskega paraolimpijskega komiteja, v katerega so se vpisali pred tremi leti. Na prvih nastopajo samo tekmovalci z umskimi težavami, na drugih pa lahko tekmujejo oboji. Gre za pravo ekipo, ki šteje kakih 30 članov.

Pod organizacijskim vodstvom predsednika Davida Barbiera in tajnika Massimiliana Leporeja in na podlagi strokovnega dela inštruktorjev Rosanne Brunetti, Marine Antonini in Michele Mersi redno trenirajo v centru Acquamarina ali bazenu Bianchi. Redno se tudi udeležujejo srečanj v naši deželi in Venetu, tekmovanja pa so na vrsti spomladi. S podporo Fundacije Casali se je del ekipe junija letos udeležil tudi priprav v Lignanu.

Z leti so se ambicije ekipe povečale, nekateri izmed njenih članov pa

so se tudi že uveljavili na državni ravni. Tako sta bila na včerajnjem srečanju posebnega priznanja deležna Stefano Pistan, ki je na državnem prvenstvu specialne olimpiade zasedel 2. mesto na 50 metrov hrbtno in pa Slovenka Jasmin Frandoli, ki je bila v isti disciplini in na enaki razdalji 3. na paraolimpijski trofeji dežel. Triindvajsetletna uradnica iz Sesljana je sicer na vozičku in plava skoraj izključno samo z levo roko in brez opore nog, kako je to zahtevno pa si lahko samo predstavljamo. Tudi sicer je v ekipi kar nekaj slovenskih tekmovalcev in tekmovalk, med pokrovitelji pa so tudi Zadružna kraška banka in slovenska podjetja Neonseven in Edil Carso. Prav pomanjkanje sredstev je za društvo velik problem, saj je tovrstno delovanje zelo dragoo, še posebej težavno je vprašanje prevozov na tekme in treninge (en sam občinski kombi je premalo), velik delež stroškov pa je na ramenih staršev.

Ni treba posebej poudariti, da ima ekipa poleg tekmovalne tudi veliko socialno valenco, kljub temu pa se še vedno spopada z določenim nerazumevanjem javnosti in nadvse omejeno podporo inštitucij. (ak)

HOKEJ IN LINE Polet ZKB proti nepremaganim levom iz Arezza

V 3. krogu hokejske na rollerjih A1-lige se bo openski Polet ZKB Kwins nocoj pomeril z ekipo Lions Arezzo, ki je doslej še nepremagana. Trener openski konjev Aci Ferjančič danes ne bo imel na razpolago poškodovanega Corazze (odsoten bo približno dva tedna) in Polonini (službene obveznosti). V Poletovem taboru bodo morali paziti na Arezzine Slovence. To sta brata Rok in Štefan Nahtigal ter Igor Hribaršek. »V prvih dveh krogih smo med strelnice vpisali kar pet naših hokejistov. To je zelo pozitivno,« meni športni vodja Matteo Deiacono, ki je optimist na nočojšnji nastop. »Tudi oba vratarja Galessi in Petronijevič sta v dobrni formi. Lahko presenetimo.«

Člani Acquamarine 2001 Team tekmujejo tudi v okviru italijanskega paraolimpijskega komiteja

ŠOLSKI ŠPORT - Kros na Goriškem

Dobre uvrstitve slovenskih dijakov

Martin Novak (Trink) na 2. mestu med kadeti

Na goriški pokrajinski fazi Dijaškega prvenstva v krosu je nastopilo tudi več dijakov naših nižjih in višjih srednjih šol. Med njimi je najboljši izid med kadeti (2. in 3. razred) dosegel dijak nižje srednje šole Trinko Martin Novak iz Sovodenj, ki je v konkurenči 69 tekmovalcev osvojil drugo mesto. Novak, ki sicer redno tekmuje za atletski klub Atletica Gorizia, je 1.800 metrov dolgo progno pretekel v 7 minutah in 9 sekundah. V njegovih kategorijih je bil soliden še Nikolas Semic (Trink) z 21. mestom in časom 8:10,9.

Zelo dobro se je med naraščajniki (1. in 2. razred višjih srednjih šol) odrezal dijak zavoda Cankar Kevin Kobal iz Jamelj, sicer nogometni Pomladci. Med 64 tekmovalci je bil na 2.400 m dolgi proggi 6. z rezultatom 8:28. Omeniti velja še 17. mesto Tadeja Pahorja (Gregorčič, 9:01) in 24. mesto Simoneja Peressinija (Cankar, 9:14).

Med mladinci (zadnji trije razredi višjih srednjih šol) je med 28 tekmovalci dobro 9. mesto zasedel talentirani Saša Perkon (Gregorčič). Razdaljo 3.000 m je pretekel v 11 minutah in 15 sekundah. Velja omeniti spet izreden nastop perspektivnega atleta Mohameda Mouaouia, ki je bil s časom 9:18 za dobro minuto hitrejši od najboljših zasedovalcev.

Med dečki (prvi razred nižje srednje šole, 1.200 m) je bil najboljši Benedikt Cernic (Trink) z 11. mestom (5:32), v prvi polovici lestvice pa na 15. mestu najdemo Gregorja Terpina (Doberdob) s časom 5:34, na 31. mestu pa Simona Komjanca (Trink) s časom 5:51,6. Seveda so tekmovala tudi dekleta. Med deklicami (1.200 m) je bila Kaja Pahor (Trink) 18. z rezultatom 6:02, v prvo polovico lestvice pa sta se uvrstili tudi Ilaria Bresciani (Doberdob, 21. s časom 6:06) in Lara Cej (Trink) 29. s časom 6:26. Med kadetinjami (1.400 m) je bila Alice Pecorari 18. (6:25), Tamara Lupin (obe Trink) pa 29. (6:33). Nastopilo je 67 dijakinj.

Med 40 naraščajnicami (1.800 m) je najboljši rezultat dosegla Brigita Geroglet (Gregorčič) a 13. mestom (9:29), Katja Križan (Gregorčič) pa je bila 16. (9:40).

Ekipno so glede na število vpisanih moštov najboljši rezultat dosegli kadeti šole Trinko in naraščajniki pola Cankar/Zois/Vega. Oboji so bili šesti.

ODOBJKA - V ospredju moška deželna C-liga

Goriški derbi in važen preizkus za Slogo Tabor

V Gorici Olympia - Soča, slogaši pa v Repnu gostijo 2. na lestvici - Mestni derbi za Bor Breg

NAŠA NAPOVED - Lara Legovich (Bor Breg)

Lahko igra v treh vlogah

Za združeno ekipo Bora in Brega igra že od njenega nastanka tudi Lara Legovich, ki se je v vseh teh letih preizkušala kot podajalka, tolkač ali libero. Letošnjo sezono je začela v vlogi libera, pred dvema tednoma pa je bila kot tolkačica med najbolj zaslužnimi za prvo domačo zmago svoje ekipe.

V kateri od svojih treh vlog bi igrala najrajši?

Pravzaprav ne vem. Glavno je, da igram dobro. Ko mi to uspe, sem zadovoljna ne glede na to, v kateri vlogi igram. Sicer je zelo lepo igrati kot tolkač, ker si stalno vključen v igro in počneš v bistvu vse. Ko napadam in dosežem točko, je zadoščenje zelo veliko. Najbolj uspešna pa sem po mojem, seveda če igram dobro, kot podajalka.

Kaj pričakuješ od letošnje sezone?

Rada bi napredovala v vseh elementih. Mislim, da se lahko še marsikaj naučim.

Kako bi ocenila začetek prvenstva svoje ekipe?

Moram priznati, da sem zelo razočarana. Vem, da smo sposob-

LARA LEGOVICH
KROMA

ne igrati veliko boljše. Tudi sama večkrat nisem igrala, kot znam. Problem je psihoški, saj smo fizično dobro pripravljene, tehnično pa nismo slabši od ekip, ki so nas premagale. Moramo biti bolj odločne, da si želimo igrati boljše in zmagati, pa moramo pokazati tudi na igrišču. Besede niso dovolj. Na mreži bi mogoče pomagalo, če bi poskusili igrati malo hitrejšo igro, izboljšati pa moramo tudi igro v polju. (T.G.)

LARINE NAPOVEDI

Slogo Tabor Televita - San Giovanni 3:2

San Vito - Val Imsa 3:1

Olympia Tmedia - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnjne 1:3

Chions - Sloga List 3:1

Sloga - Fincantieri 2:3

Bor/Breg Kmečka banka - Cus 3:2

Po dveh tržaško-goriških derbijih, bo ta teden v moški C ligi na sporednu prvi letošnji obračun med dvema slovenskima goriškima ekipama. V Slovenskem športnem centru se bosta med sabo pomerila **Olympia Tmedia**, ki je doslej osvojila le točko, in Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnjne, ki jih ima samo dve več.

Že nekaj krogov je jasno, da bodo predvsem tekme med našimi goriškimi ekipami odločilne v boju za obstanek v najvišji deželni ligi, tako da bo prvi derbi gotovo privabil v Gorico veliko število gledalcev. Trener Conz bo lahko tokrat računal tudi na Martina Persoglio, ki ga na zadnji tekmi ni bilo. Za Špacapana pa bi bila lahko to ena zadnjih tekem, ker se bo moral po vsej verjetnosti zaradi službenih obveznosti preseliti v Verono in se bo le občasno vračal v Gorico. Pri Soči so med tednom nekateri zaradi bolezni manj trenerali, trener Battisti pa bo lahko na tekmi računal na iste igralce kot prejšnji teden.

Zahtevna naloga čaka **Val Imsa**, ki bo tokrat gostoval pri trenutno četrtrouvrščenem San Vitu. Domačini so v prvih šestih krogih dokazali, da so tudi letos zelo dobra ekipa. Val Imsa ima torej zelo malo možnosti, da prebije led, za nameček pa spet ne bo igral v popolni postavi, čeprav bo odslej na razpolago tudi Masi.

Kar se tiče višjih mest na lestvici, pa bo tekma krogova v Repnu, kjer bo tretjeuvrščenem **Slogo Tabor Televita** gostila drugouvrsčeni San Giovanni, ki pa ima prav tako 14 točk. Ekipi sta se dvakrat pomerili med sabo tudi v Deželnem pokalu. Prvič je gladko zmagal San Giovanni, le dva dni kasneje pa so slogaši favorizirane nasprotnike v Repnu premagali in s

tem dokazali, da le niso slabši od njih. Tudi današnja tekma bo gotovo zelo zahtevna, Sloga Tabor Televita pa lahko z dobro igro svoj položaj na lestvici še izboljša.

Naš edini predstavnik v ženski C lige, **Sloga List**, bo na igrišče stopil še v nedeljo popoldne, ko se bo pomeril z mladimi igralkami Chionsa. Nasprotnice so prav tako kot slogašice doslej zmagaše dvakrat, imajo pa dve točki več, saj so bile dvakrat poražene po tie-breaku. Zmaga je gotovo v dometu Drasičevih varovank, ki pa bodo verjetno igrale brez Tanje Babudri, ki zaradi poškodovanega glezinja cel teden ni trenirala. Zato se bo na gostovanju ekipi pridružila tudi Gregorijeva.

V moški D ligi se bodo Peterlinovi varovanci **Sloga** na domačih tleh pomerili z izkušenimi obojkariji Fincantieri, ki so letošnji glavni favorit za napredovanje v C ligo. Tržičani so si ta cilj zastavili že lani, a jim je v play-offu spodeljeno, tako da je v višjo ligo napredovala Olympia. Letos se je Fincantieri še okreplil in se med drugim uvrstil celo v finale Deželnega pokala, kar dokazuje, da gre res za dobro ekipo, ki pa ni nepremagljiva. Prvi poraz ji je v D ligi zadala že tržaška Altura, ki je svoje nasprotnike spravila v težave predvsem z dobrim servisom. Na današnji tekmi bi lahko torej mladim slogašem oster začetni udarec močno olajšal nalogu in jim mogče omogočil, da favoriziranega in veliko bolj izkušenega nasprotnika tudi presejetijo.

V ženskem delu tega prvenstva čaka združeno ekipo **Bora in Brega Kmečka banka** že drugi zaporedni mestni derbi. Po porazu v prejšnjem krogu proti drugouvrsčeni ekipi S. Andrea, se bodo plave na domačih tleh pomerile s Cusom, ki je bil letos zaradi odpovedi Virtusa vključen v D ligo. Nasprotnice so doslej zbrali točko več od Smotlakovih varovank, ki so med tednom zaradi bolezni in službenih obveznosti nekoliko slabše trenirale, danes pa bodo dale gotovo vse od sebe, da bi se z zmago približale zgornjemu delu lestvice. Na tekmi verjetno ne bo bolne Roberto Conti, tako da bo kot libero igrala Legovicheva. (T.G.)

ZSŠDI: Jutri minivolley v Repnu

V organizaciji obojkarske komisije ZSŠDI bo jutri v občinski telovadnicu v Repnu poldnevni obojkarski turnir 4:4 za letnik 1997 in mlajše. Namenjen je našim društвom, doslej pa se je prijavilo 5 ekip Kontovela in Sloga (1 moška), dve Bora in ena Sokola, pričakujejo pa tudi nastop kažeke ekip z Goriškega. Pričetek ob 9. uri.

NAŠA NAPOVED - Dimitri Batti (Kras)

Raje na sredini igrišča kot v obrambi

Letošnja sezona je že tretja za Dimitrija Battija pri repenskem Krašu Koimpe. V tretje gre rado, pravijo in tudi 22-letni mladenič iz Repnica upa, da jim bo letos le uspelo napredovati v elitno ligo. Dimitrija smo zaprosili, če nam lahko najde vsaj eno Krasovo hibo oziroma napako v tem prvem delu sezone. »V zadnjih krogih smo malo dvignili ročno zavoro in ne igramo več tako učinkovito kot na prvih tekmah. Ne smemo počivati na osvojenih lovorikih, saj dejansko nismo dosegli še ničesar. Odslej bo treba igrati še bolj odločno,« je dejal Dimitri, ki je v nedeljo znova igral na sredini igrišča. »Lahko igram tako v obrambi kot v zvezni liniji. Vsekakor mi je igra na sredini igrišča bolj pisana na kožo. V zvezni liniji je namreč več teka in borbe. To pa mi je tudi všeče.« Pred prihodom v Repen je Batti nekaj sezoni igral v Križu. Nikoli ne bo pozabil svojega krstnega nastopa v eli-

Domači šport

DANES

Sobota, 29. novembra 2008

KOŠARKA

MOŠKA C-LIGA - 19.30 v San Danieleju: San Daniele - Bor Radenska

MOŠKA D-LIGA - 18.30 v Gorici, Ul. Rismundo: Dinamo - Kontovel; 20.30 v Dolini: Breg - San Vito

UNDER 17 ŽENSKE - 19.15 v Tržiču: Basket Monfalcone - Polet

DRŽAVNI UNDER 15 - 17.00 v Tržiču: Falconstar - Jadran ZKB

UNDER 14 MOŠKI - 16.30 v Gradežu; športna palaca: Grado - Bor ZKB

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 19.00 v San Vito al Tagliamento: San Vito - Val Imsa; 20.30 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia TMedia - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnjne; 20.30 v Repnu: Sloga Tabor Televita - PAV Natisonia

MOŠKA D-LIGA - 17.30 v Repnu: Sloga - Fincantieri

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Breg Kmečka banka - CUS Trieste

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.00 pri Briščikih: Kontovel - OMA

UNDER 16 ŽENSKE - 16.00 v Nabrežini: Sokol - Bruner; 17.30 na Proseku: Kontovel - Breg; 18.00 v Trstu, 1. maj: Bor Kinemax - Virtus

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Gorici, Ul. Capodistria: Pro Gorizia - Juventina

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Žavljah: Zaule - Primorje Interland

DEŽELNA MLADINCI - 17.00 v Dolini: Kras - Trieste Calcio; 17.00 v Križu: Vesna - Torviscosa

ZAČETNIKI 11:11 - 15.00 v Trstu, pri Sv. Sergiju: Trieste Calcio B - Pomlad A

ZAČETNIKI 7:7 - 15.00 v Doberdobu: Mladost - Mossa

HOKEJ NA ROLERJAH

A1-LIGA - 21.00 v Arezu: Lions Arezzo - Polet ZKB Kwins

Jutri

Nedelja, 30. novembra 2008

KOŠARKA

DRŽAVNA MOŠKA C-LIGA - 18.00 v Pordenonu, ul. Flli Rossetti: Pienni PN - Jadran Mark

DEŽELNA ŽENSKA B-LIGA - 17.30 pri Briščikih: Polet - AIBI Fogliano

UNDER 13 MOŠKI - 10.00 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Breg

ODBOJKA

ŽENSKA C-LIGA - 17.30 v Chionsu: Chions - Sloga List

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 15.30 v Trstu, na Alturi: Altura - Breg Bor ZKB

UNDER 18 ŽENSKE - 18.00 v Trstu, Suvich: Libertas - Sloga Dvigala Barich

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 na Sovodnjah: Soča Rast - Il Pozzo; 16.00 na Opčinah: Sloga - Fincantieri

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 na Opčinah: Sloga - Olympia FerStyle

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Koimpex - Santamaria; 14.30 v San Giorgiu di Nogar: Sangiorgina - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Pri Sv. Ivanu: San Giovanni - Primorec; 14.30 v Vilešu: Villesse - Sovodnja

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ferrini: Chiarbola - Breg; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Ruda

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Opčinah, Ul. Alpini: Union - Mladost

ZAČETNIKI 11:11 - 10.30 v Križu: Pomlad B - Muggia

BALINANJE

MOŠKA C-LIGA - 9.30 pri Briščikih, Ervatti: Gaja - Triestina

BALINANJE Jutri pri Briščikih derbi Gaja - Triestina

Balinariji grupajsko-padriške Gaje, ki so doslej zbrali dva neodločena izida in eno zmago, bodo v 4. krogu deželne moške C-lige jutri na baliniščih športnega centra Ervatti pri Briščikih (začetek ob 9.30) gostili tržaško Triestino. Gostitelji so favoriti, čeprav se vsak derbi lahko spremeni v pravo loterijo. Trener Milan Calzi bo tekmo začel kot proti Cusignacu. Kaka spremembu bo možna le pri dvojkah in trojkah.

DIMITRIJEVA NAPOVED:

Pro Gorizia - Juventina X (1:1)

Kras - Santamaria 1 (2:0)

Sangiorgina - Vesna 2 (1:2)

San Giovanni - Primorec 1 (2:1)

Villesse - Sovodnje X (2:2)

Chiarbola - Breg 2 (0:1)

Zarja Gaja - Ruda 1 (2:0)

Zaule - Primorje 1 (1:0)

Union - Mladost 2 (0:1)

Prejšnji teden je Saša Tomšič zbral štiri točke.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA "EDINOST" ZA PRIMORSKO

Edinost je tokrat pisala o uspelem družabnem večeru 'Tržaškega Sokola': »Uvedba družabnih večerov v našem 'Sokolu' je bila - kakor kaže - res srečna in vrlbo dobro uspela misel. O 'drugem družabnem večeru', nam ne preostaja reči družega, nego da je bila to krasna in nadvse animirana prireditev na čemer iz srca čestitamo našemu vrlemu 'Sokolu'!«

Že ob deveti uri je bila Sokolska dvorana natlačena občinstva, tako, da so pozneje došli mornali radi ponajnjenja prostora - žalibog - odhajati. Mej navzočim smo opazili državne in deželne poslance Pogačnika, dr. Rybarja in profesorja Mandiča, deželne poslanke dr. Gregorina in dr. Slavika, odvetnika dr. Pretnerja, dr. Wiltana in mnogo druge naše inteligencije. Razveseljivo je dejstvo, da je bilo to pot mej udeleženci posebno mnogo bratov Hrvatov in Čehov. Brat Joško Cvek je imel mej burnim odobravanjem na zbrano občinstvo

krasen nagovor. Kraljica večera je bila naša prijedljena subretka, gospa Zofka Štularjeva. Njen zvonki in ljubki glas, s katerim je pevala kuplete in lepe pesmice, njena prirojena jež gibčnost v kretanju, njena redka simpatičnost na odru v burki 'Inštrumentar', je občinstvo navdušila, da je z burnim ploskanjem in živio-klici dajalo duška svojim čutilom. Da, gospa Štularjeva je res prava miljenka našega občinstva, zato upamo, da bomo imeli še često priliko slišati jo na naših prireditvah. Od strani Sokola je bil podarjen krasen šopek svežih cvetlic. Poleg gospe Štularjeve gre za krasni vspeh v prvi vrsti zasluga našemu bratu Jaki Štoka. V burki 'Inštrumentar' - ki jo je le nalašč za ta večer napisal - je bil naš Jaka res imeniten humorist. Navajeni smo ga tako, da si naših zabav brez Jake in gospe Štularjeve niti misliti ne moremo. Omeniti nam je tudi gospoda Kudra, ki je prav dobro pogodil gluhega 'inštrumentarja'.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

Te dni je imel odvetnik Giuseppe Pogassi v Ljudskem domu v ulici Madonnina predavanje o vprašanju avtonomne dežele Furlanija Julijske krajine. Predavatelj je v glavnem orisal in primerjal vladni zakonski načrt za deželno avtonomijo z načrtom komunistične stranke, ki so ga njeni parlamentarci ponovno predložili v parlamentu v prejšnjih mesecih. Pri tem je še posebno poudaril, da vladni načrt jemlje bodoči avtonomni deželi vso njeni demokratično vsebino, ki bi jo morala imeti v skladu s členom 116 ustave.

Najprej je odvetnik Pogassi govoril z zgodovinskega stališča o dogodkih, ki so privedli do sklenitve londonskega memoranduma in dejal, da je dejansko dokončno uredil teritorialno vprašanje bivšega Tržaškega ozemlja, s čimer so tudi nastali pogoji za ustanovitev dežele Furlanija Julijska krajina. Komunistična stranka je že pred meseci predložila zakon-

ski načrt za ustanovitev avtonomne dežele, za njo pa sta ga predložili še PSI in KD. Vse te načrte pa je bilo treba ponovno predložiti, ker je bil prejšnji parlament razpuščen. »Med kampanjo za politične volitve je Fanfani obljubil, da se bo zavzel za ustanovitev avtonomne dežele Furlanija Julijska krajina, ni pa nič omenil ustanovitev drugih dežel z normalnim statutom, kar kaže, da niso težnje po avtonomiji v KD iskrene. V vseh enajstih letih odkar so demokristiani na oblasti, niso hoteli uresničiti določila ustave, ki predvideva ustanovitev avtonomnih dežel. Že pred leti je senat odobril zakonski načrt Amadea za ustanovitev avtonomnih dežel, toda ta zakonski načrt je postal mrtva točka. Čeprav ni ta zakonski načrt predvideval dovolj demokratičnih deželnih svetov, so ga komunisti podprtli, da bi se stvar končno premaknila. Toda vladni načrt je med drugim dejal odvetnik Pogassi.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI PRIREDITEV

SESTAVLJAKO	HIBA, NAPAKA	PРЕХОД ИЗ ТРЕГЕ В ТЕКОЧЕ СТАНJE	АТЛЕТИНJE НАЈДАЛЈЕСЕГО ТЕКА	ТУРСКИ СЕЛНА КОНЈУ	СЛОВЕНSKI ХОКЕЈИСТ ЗУПАНЦИ	РУСКА ИГРАЛКА САВИНА	ЈУНАКИНЈА В ПОВЕСТИ ЈАКОБА СКЕТА	ЕЛДА НАНУТ	МАХЕН, СКОДЛЈИВ ГЛОДАВЕЦ		ГОРА В ХИМАЛАЈИ	МЕНИЧНО ЈАМСТВО	ИТАЛИЈАНСКИ НОГOMETНИ ТРЕNER (АЛЬБЕРТО)	АЛОЈЗ РЕБУЛА	
BREZ-РАЗРЕДНА ДРУŽBENA УРЕДITEV									NAJLJUBŠA ОСЕБА						
SOSEDI SLOVENCEV IN FRANCOZOV									ОБЕР ТУРСКИ ВЕЛИКАШ						
PUŠČAVSKI RIS							VOLKU ПОДОБНА ЗВЕР НАСА ВАС НА ГОРИШКЕМ						GLAVNO МЕСТО ИРАКА		
SLOVENSKI GLASBENIK (ЛОЖЕ)			OTON TRABANT	ALES DOKTORIC NAS PISATELJ PAHOR			НАСА СОЛСКА REVИЈА ПЕРНАТА ЗИВАЛ								
	IVAN TAVČAR ONASSISOV VZDEVKE		SIBIRSKI VELETOK		STARА ПЛОШČИНСКА МЕРА TUJE ЖЕН. ИМЕ				SAMUEL ADAMS IT. ПЕСНИК (BIAGIO)						
TRINIDADSKI ATLET BOLDON			NEKD. ITAL. SMUČAR FR. DRAMATIK (EUGENE)					LETOVISČE В HRVASKI ISTRI							
ITALIJANSKI RENESANČNI SUKAR (GUIDO)			REKA V MAKEDONIJI					PRIMORSKI DNEVNIK, ТВОЈ DNEVNIK	АНГЛЕСКИ ВЕZNIK SPORED			IZDELovalka POHISTVA			
HRVASKO LJUBKO-VALNO MOŠKO IME			IBRAHIMOVIC ZA PRIJATELJE RIMSKI BOG SMRTI				TROJANSKI KRALJ DOLG. ПРАЗЕН GOVOR					ZEP BREZ SREDINE DVOJICA			
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	OTOCJE V TIHEM OCEANU, V POLINEZIJI	VOZILO Z ENIM SEDEZEM NEKD. ITAL. SMUČAR					LIHO ŠTEVILIO TOVARNA MOPEDOV V KOPRU		ITALIJANSKI POLITIK (ANTONIO)						
SVETOVNO PRVENSTVO		EDMOND ROSTAND NOETOVA BARKA	KOZMETIČNO SREDSTVO LAVOISIEROV DUSIK						FOTO KROMA	SLAB IZDELEK, IZMEČEK KRAJ ... NA SOCI					
AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA				NEKD. ШВЕДСКИ TENIŠAČ НАŠ PESNIK GRUDEN				GLINA, ILOVICA	HRV. REZISER (ALEKSANDER) FINA LANENA TKANINA				BRUNO RUPEL NEOKUSNI IZDELKI		
NEKDANJI LUKSEMBUR. SMUČAR GIRDARDELLI		ZORMAN IVO LIVIO SEMOLIC		SREDIŠČE ŠTAJERSKE						AM. PISATELJ (CONRAD) ADA NEGORI					
SPECIALIST ZA RAKASTA OBOLENLJA				BELOPOLTA SUŽNJA V HAREMU						JUŽNO-AMERIŠKA DRŽAVA					
PRISTANIŠČE V IZRAELEU		OKROGLO STEVILLO		VERSKA USTANOVNA Z REDOVNIKI							CIGARETNI OGOREK				

FILMI PO TV

Sobota, 29. novembra, Italia 1, ob 14.05

Jerry Maguire

Režija: Cameron Crowe

Igrata: Tom Cruise, Bonnie Hunt, Cuba Gooding Jr

Jerry Maguire je brezobjekten športni agent visokih ambicij. Ko na dramatičen način ostane brez službe in dekleta zdrsneta njegova kariera in osebno življenje proti dnu.

Toda ko v njegovo srce vstopi mati samohranilka, se začne potegovati za največjo pogodbo v svoji karieri - za srce in roko ženske, ki jo ljubi. Prav tako v tej romantični komediji s srcem in dušo blestijo Cuba Gooding Jr. (dobjitnik oskarja za stransko vlogo), Regina King in Bonnie Hunt. Film režiserja in scenarista Camerona Crowa je bil nominiran za pet oskarjev.

Nedelja, 30. novembra, Rai 3 - slovenski sporedi, ob 20.50

Glasnik slovenske Brezine

Režija: Jurij Gruden

Scenarij: Jurij Gruden in Tatjana Rojc

Ob šestdeseti obletnici smrti Iga Grudna, je v produkciji slovenskih sporedov Rai nastal dokumentarec v režiji Jurija Grudna. Zgodba, pri scenariju je sodelovala tudi Tatjana Rojc, pripoveduje o spremembah, do katerih je prišlo v zadnjih šestih desetletjih. Veliko se je spremenilo v njegovi rojstni vasi Nabrežini in tudi v svetu. »Ni se pa spremeni osnovno čutenje slovenskega človeka na tem izpostavljenem koncu narodnega prostra« - kot piše tudi v predstavitvi filma. Zato je Grudnova poezija še vedno nadvse aktualna.

Torek, 2. decembra, Rai 2, ob 23.40

Transamerica

Režija: Duncan Tucker

Igrata: Felicity Huffman in Kevin Zegers

Breeja Osbourne tened dni pred operacijo, s katero bi si dokončno zamenjal spol in postal ženska, iz New Yorka poklicje sedemnajstletni sin, za katerega sploh ni vedel, da ga ima. Zaprt je zaradi prostitucije in posodovanja mamil, tako da Breeju ne preostane drugega, kot da se iz Kalifornije odpravi na drugo stran Amerike, v kinki misijonarke spravi sina iz zapora in ga odpre.

lje proti zahodni obali, kjer mu bo pomagal na poti do lastnega kruha.

Torek, 2. decembra, Rete 4, ob 01.50

The Gospel

Režija: Rob Hardy

Igrajo: Boris Kadjo, Idris Elba in Nona Gaye Mladi pevec po hudi tragediji obrne hrbet veri in cerkvi, v kateri je pastor njegov oče. Odide iz mesta in se vrne šele po nekaj letih. Nekoč bogato župnijo najde povsem propadlo. Njegov starec nasprotnik iz otroštva pa ima za cerkev »novu vizijo«, kar privede do navrženih mnenj in sporov z družino, težav v pevski karieri ter težav z dekletom.

Sreda, 3. decembra, La 7, ob 23.05

Un corpo da reato

Režija: Herald Zwart

Igrajo: Liv Tyler, Michael Douglas in Matt Dillon

Bar McCool je bil tistega večera nabito poln. Randy je stregel, odvetnik Carl je bil v lokal, ko so ga že zaprli, detektiv Dehling pa je prišel v lokal, ko je slednji že postal prizorišče zločina. In kako so bili ti trije moški povezani? Jih je mogoče povezovalo truplo? Tako tesno že, kot prelepa mladenka z imenom Jewel, ki je bila tistega večera prav tako v Mc Coolu. K enemu se je preselila, drugi je zaradi nje pozabil na svojo ženo, tretji pa je pozabil na svojo nekdanjo ženo. Venadar tu zgodbe o Jewel še ni konec...

Četrtek, 4. decembra, La 7, ob 21.10

Balla coi lupi

Režija: Kevin Costner

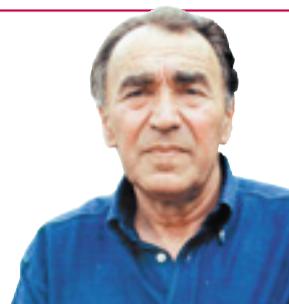
Igrajo: K. Costner, M. McDonnell, G. Green Kevin Costner se je v tem filmu preizkusil kot režiser. Nedvomno mu je stvar uspela, saj si je njegov prvenec prislužil kar sedem oskarjev. Costner posebljiva ameriškega častnika, ki se iz skrajnega severa odpravi do področja kjer živijo Indijanci, zato, da bi se lahko seznanil z njimi, preden izginejo. (Iga)

TOMIZZOV DUH

Škuornje primitivizma

MILAN RAKOVAC

»Velikanja se je diga i reka: 'Prvo me peljate u crikvu, pak da vidimo ča me to vuče vamo'. Skočija se je i zaputila u crikvu. Ubašli su crikvu i došli prid glavnji oltar. Stavija je jenu pištolu na livo i rekla: 'Ova je za unega ki bi me maganjan!' Stavila je drugega na desnu stran i rekla: 'Ta je za unega ki bi stija mene! Pak je potegla dijeti i rekla: 'Ta je za nevirkne, kako ča je bija i za Turke u Bosni! Morebiti je kega i prikla do smrti! Čujte, čujte! Še se mež sobon suvali, ta govoriti NAŠ JEZIK!« (poudaril M.R.)...

Ne, to ni balkanska štorija iz časov Turkov in hajdukov, to je istrska zgodbina. Pa ne iz dobe Histrov in Gotov, temveč tako rekoč od včeraj, iz leta 1870. Duhovnik Josip Velikanja, z idrijskega, oče Slovenec, mati »Jugoslovanka« (Hrvatica), ki ga je škof Dobrila namentil za župnika v južno Istru, sprva v mirni Kavran, potem v hajduške Juršice v Roveriji, se je znašel med revnimi ljudmi, ki so iz stiske pogosto stegnili roko po tujem. Vzeti vola, ovco, konja ni bila kraja, reklo se je: »vzvemi kjer je in daj kjer ni«. Piscev knjige Hajduški župnik je Cvetko Svetlik, prevod iz slovenščine v čakavsko narečje je opravil Miodrag Kalčić.

»Čizma primitivizma i totalitarizma« (rečeno je na nedavnoj dodjeli nagrada Hrvatskog glumišta) gazi i danas Balkanom, kao po Istri u doba Velikanja, pa u doba dva rata, i poslige ratova. Ima li izlaza za Balkan, s Balkana u Evropu, odnosno može li se Balkan isčupati ispod čizme primitivizma, suoje škuornje, iz Balkana?

Jer serije umorstava i atentata po Beogradu koncem 20. stoljeća i po Zagrebu početkom 21. stoljeća podsjećaju nas kako je malo vremena prošlo od vremena kada je pop Velikanja s oltara mahao pištoljem pred nosom vjernika!

I kada je več izgledalo da je pokrenuta pacifikacija i normalizacija Balkana, najprije je samostalna Crna Gora razjarila Srbiju, zatim priznanje nezavisnosti Kosova, zatim postupak Vojvodine za autonomiju, zatim

(prihvaćena) tužbe Hrvatske za genocid protiv Srbije na medunarodnom Sudu pravde u Haagu; a prije svega toga i uz sve to i poslige svega toga – vječna Bosna. Balkan se, jadan, i opire kako zna; sve čestitke Makedoniji, koja je Grčku dala na medunarodni sud, zbog »nominološkog« blokirana njenog prijema u NATO-i EU!

Dodik vs. Silajdžić: dva jaka boksača u ringu Bosne i Hercegovine, meč je neizvještaj, obojica udaraju ispod pojasa Evropske unije, koja već gubi živce, a meč ne može biti prekinut, ne može ga prekinuti niti visoki opredstavnik Miroslav Lajčak, čovjek apsolutne vlasti u »tamnom viljetu«. Jer, za Bosnu i Hercegovinu naprosto izlaza nema.

Predsjednica srpskog Helsinskog odbora Sonja Biserko veli: »Odnos Srbije prema nezavisnosti Kosova i pitanju BiH uvjetuje stanje u regiji. Jer su Kosovo i BiH, odnosno Republika Srpska, dva ključna regionalna problema, a problemi su zbog srpske politike prema tim pitanjima. Od Srbije se očekuje da se okrene Evropi, ali unutra elite nema konzenzusa u pogledu evropskog puta.«

»Žene u crnom« s transparentom »Pamtim« prošetale su beogradskim ulicama na dan pada Vukovara: »Učiniti ćemo sve da istina o zločinu počinjenom tijekom ratova 1991.-1999. u Vukovaru i drugim mjestima dopre do javnosti i da se svim odgovornim za zločine privede pravdi.«

Bosna i Hercegovina, zemlja muke i trpljenja, i danas se nalazi u višestrukem škripcu unutarnjih nacionalnih antagonizama, pri čemu Milorad Dodik hoće samostalnost »Republike Srpske« i eventualno sjedinjenje sa Srbijom, a Haris Silajdžić »gradansku Bosnu i Hercegovinu«, postdjeltonsku, bez etniteta. Između njih je strpljiva ali i impotentna liberalna politička vrhuška, naravno, korumpirana, tri crkve, mafija, i ona »čizma primitivizma« napose.

Sonja Biserko ima pravo, mnogo toga na Balkanu ovisi o Srbiji, ali

i Hrvatska elita se baš ne ističe posve jasnim stavom prema Bosni i Hercegovini, jer deklarativeno Zagreb je za njenu državnost (premda i to jedva da ponetko u vrhu politike procijeni kroz zube!), ali mnogi Hrvatovi – računaju na Dodika! Koji otvorenog zagovara pravo Hrvata da imaju svoj »entitet«, a država Hrvatska i danas izdašno (legitimno, doduše, shodno međudržavnim sporazumima) sufinancira hrvatske institucije diljem Zapadne Hercegovine, manje po Srednjoj Bosni i Posavini.

Posprijedi je, ponajviše, onaj spominjan primitivizam, jer, napokon, totalitarizma (jasnog, otvorenog) na Balkanu ipak više nema, ipak su posvuda kakvi-takvi demokratski sistemi; ali se tradicijski, hajdučki mentalitet održao u kolektivnome pamćenju, i, oboružan oružjem i patriotskim alibijem u potonjim ratovima, i poslige njih, uspostavio se kao prevladjuće stanje duha. Dakako, uz indolenciju i inkompeticiju Zapada (EU naročito), te »trend« sve više »legitimnog« kriminaliteta diljem svijeta.

Že pozabljeni Romano Prodi si je, sicer diskretno, prizadeval za nemara najbolj učinkovit model umirite Balkana: zamišljeni na eno oko in v EU sprejeti vse države ex-Jugoslavije (z Bolgarijo in Romunijo sta tako Nato kot EU mižala na obe očesi). Enkrat v sistemu velike skupnosti bi se te kompleksne državice hitre lahko demokratizirale, je menil. Za to gre: z demokracijo proti primitivizmu. Proces je mučen, dolgo-trajen in boleč. Balkan šanse ima, ko bi le premogel še najpomembnejše: potpreljivost in doslednost! Prav za pomenjanjem slednjega pa boleha že stotečja.

Morda pa Balkan le pričenja razumevati? Vsemu navkljub je le slišati glas »Žensk v črem«, mladina se »anahronistično« (saj nazizm in fašizm »ni več«) združuje v antifašističnu gibanja, združenja, festivala. Težava je seveda v tem, da je škoren primitivizma težko sezuti, tako udoben je in v njem se odlično gazi!

TRIESTE PRIMA

Mr. Hyde? - nova opera Giampaola Coral

Kot zaključno sugestijo festiva Trieste Prima si je tržaško združenje za sodobno glasbo Chromas osmislio, v sodelovanju s tržaškim opernim gledališčem Verdi, predstavitev glasbeno-gledališke predstave Mr. Hyde?, ki jo je, po znani Stevensonovi povesti, napisal Giampaolo Coral.

Sloviti tržaški mojster je sicer prvo verzijo opere - enodejanke v sedmih slikah - že napisal v letih osemdeset. Instrumentalni in vokalni organik je v tem delu zelo razkošen: ob velikem simfoničnem orkestru je tu še devet pevcev, zbor, veliko važnost pa skladatelj polaga tudi na solistične parce v orkestru.

Osrednja tematika libreta, ki je prosto povzeta po znameniti fabuli Roberta Louis Stevenson Doktor Jekyll in Mister Hyde, predstavlja konflikt med dobrim in zlom in prav to je glavni motiv, ki ga skladateljsko razvija Coral: tematika dvojnika se namreč kaže tudi v glasbeni zgradbi posameznih scen, ki so zmeraj nabite z aluzijami in simbolnimi valencami. Dvojnost Jekyllovo nature je razvidna tudi v dvojnosti glasbenega tkiva, saj se že v prvi sliki godalnemu kvartetu zoperstavi celotna godalna masa v orkestru. Kontrast je torej takoj jasno razviden, čeprav se poslušalcu predstavlja postopoma in prav tako postopoma orkester nadvlada kvartet.

Kontrapozicija obeh elementov je razvidna v samem razvijanju partiture, saj se glasovi kvarteta staplajo z zvočnostjo celotnega orkestra - dvojnik torej ni več isti, ampak se staplja v poedinjeno celoto.

Skladatelj nasloni svojo glasbeno pripoved na dve noti, v zelo upočasnjenem tempu pa se zvočni material obogati z vsemi dvanajstimi zvočki hromatične lestvice. Ta glasbeni postopek, ki prevaja Jekyllovo permutacijo in Hyda, je podkrepjen s posegom celotnega orkestra: ta namreč ponuja skoraj timbrično melodijo, ki se oslanja na en sam, nepremičen akord. Tedaj vstopi zbor, ki udejanja po staro-

grškem modelu glas vesti in Jekylla opozarja na dejanje, ki je proti natuiri, a zamen: orkester preglesi zbor in ne odvrne Jekylla od svoje namere. V peti sliki, ko se Jekyll kesa svojega potjetja, vstopi v glasbeno tkivo čembalo, ki prav zaradi svojega renesančnega predznaka simbolizira moralni preobrat in Jekyllu, ampak vse je že prepozno.

Drama se izpeva v igri ogledal, kjer protagonist zadnjikrat vidi svojega dvojnika v zrcalu. Prizor je podkrepjen s posegom dvojice flavt, enakih instrumentov, ki pa igrata različni melodiji in simbolizirata osvoboditev ter poteštev, ki je dosežena v ravnovesju med elementoma, saj se konflikt med dobrim in zlom umiri v trenutku uničenja in smrti.

Napetost in dramatičnost, ki sta prisotni v tem delu, se pojavlja zelo pogosto v opusu Giampaola Coral. Odkrivanje nekega novega »harmoničnega občutka«, akordičnih barv in prenovljenega razvrščanja že znanih harmonij se pa prevaja, v neki dialekтиki med kvantitativnim in kvalitetnim v neko nujno, da vsak dramatični aspekt fabule zadobi svoj zvočni spektor, kot da bi izpovedoval neko skrito nujo: hoče zveneti.

Instrumentalne familije dajejo v taki zasnovi neke bodisi že »normalne« efekte, so pa tudi razširjene na tehniko posloženega impasta, in iskanju ne precizno determiniranega zvoka, ki osmišlja misterij nepoznanega: izgleda, da zvok ni »podcirani«, ampak »se prikaže« kot ideja neke evokacije in teži k nekemu timbričnemu »continuum«, ki se nam ponuja na različnih plasteh vesti v oniričnem svetu. Ta aspekt je v operi zelo poudarjen, kot da bi bila glavna Coralova skrb izložiti iz fabule nek arhetipski začetek, ki dobi svojo razlagu v mitu.

Zanimivi dogodek - pravi praznik za tržaško sodobno glasbeno scene - se bo odvijal 2. in 3. decembra ob 20.30 v dvorani Tripovich v Trstu.

Aleksander Rojc

TRST - Raz/seljeni

Zgodba štirih priseljenk po romanu Laile Wadia

Niz pobud na temo migracije Raz/seljeni bo sklenila v nedeljo ob 18. uri in tržaškem Kulturnem domu gledališka adaptacija romana Laile Wadia Amiche per la pelle (Najboljše prijateljice). Marcela Serli in Sabrina Morena sta avtorici predstave, ki uprizarja zgodbo štirih priseljenk v Trstu, njihove dogodivščine in sanje na poti po stopne integracije. Pisateljica Laila Wadia, doma iz Mumbaira, živi v Trstu, kjer poučuje na Visoki šoli za tolmače in prevajalce. Njen roman pričuje o situacijah, ki jih je neposredno spoznala tudi iz lastne izkušnje:

Zamisel izhaja iz ugotovitve, da v Trstu obstajajo take situacije oz. se vsak dan razpletajo zgodbe priseljencev, kot v tem romanu o štirih družinah različne narodnosti, ki živijo v našem mestu. Namišljena ulica Ungaretti, kjer se zgodba dogaja, simbolizira vse kraje, v katerih priseljenici živijo, navadno v bolj skromnih razmerah. So bivamo v mnogih stanovanjskih blokih, se vozimo z istimi avtobusi, a se med seboj ne poznamo, ne izmenjuemo mnenj. Želela sem pripovedovati o novem Trstu, o želji po večji integraciji.

Komična žilica zaznamuje vaš pristop k aktualni in pekoči družbeni temi.

Pišem o štirih ženskah, ker me-

TRST - Niz Koncertnega društva

Dovršeno muziciranje

Nastopil je klavirski Kvartet Fauré, ki je v programu zaobjel obdobje od poznega klasicizma do romantike

Čeprav literatura za klavirski kvartet ni tako bogata kot tista za godalni, so mnogi skladatelji posvetili sestavu kar nekaj žlahnih partitur; nemški kvartet Fauré, ki se je združil pred trinajstimi leti med študijem na konzervatoriju v Karlsruhe ter izbral ime francoskega skladatelja, je v tržaškem gledališču Rossetti predstavil program, ki je zaobjel relativno kratko obdobje od poznega klasicizma do romantike, klub temu pa je zazvenel z bogatimi odtenki, ki so razdelili različni ustvarjalni navrh treh mojstro. Prvi je bil na sporedu Johann Nepomuk Hummel, znan predvsem kot odličen pianist in pedagog, ki je študiral z mojstri kot Mozart, Clementi, Salieri in Haydn. Kvartet Fauré je Hummlovo dvostavčno kompozicijo v G-duru podal s stilno dovršenim muziciranjem, temperatura pa se je znatno dvignila v Brahmsovem kvartetu v c-molu op.60: nemški mojster je nekatera dela dolgo koval v sebi, preden se je odločil za dokončno obliko: skoraj dvajset let je minilo med zametki in zaključkom prve simfonije, enako obdobje pa je potreboval, preden je dokončal svoj tretji klavirski kvartet. Rezultat je seveda izredno dovršeno delo, ki morda doseže najlepše trenutke v drugem in tretjem stavku. Violinistka Erika Geldsetzer, violist Sascha Frömling, čelist Konstantin Heidrich in pianist Dirk Mommertz so se izkazali kot izredno uravnotežen ansambel, ki je skrbno izdelal svojo interpretativno vizijo; fraziranje je bilo venomer okusno in je dalо vti sproščenega, naravnega poteka, teme so prehajale med instrumenti kot žlahni darovi, pogrešali smo le nekoliko bolj globoko in okroglo zvočnost, verjetno pa je šlo za pretehtano interpretativno izbiro, kajti tako godalci kot pianist so v ključnih trenutkih pokazali mladostno romantičen zanos in zatrepetali v prepletanjih bogatih melodičnih in harmoniskih kombinacij.

Hummel je bil Čeh, čeprav ga je glasbena pot kmalu peljala na tuje, Čeh pa je bil tudi Antonin Dvorak, ki je s svojim Kvartetom št.2 v Es-duru op.87 vtisnil programu nekako simetrično od Hummlovega do Dvorakovega kvarteta je minilo približno devetdeset let, ki so v evropski glasbi pomenila globoke spremembe. Kot Brahms se je tudi Dvorak še vedno spoštljivo držal

klasičnih oblik, vanje pa je zelo lepo vtkal prvine češke ljudske glasbe. Kvartet je nastal vzporedno z osmo simfonijo, a upala bi si trdit, da je njegova umetniška kakovost neprimerljivo višja; izvedba je delo še dodatno ovrednotila: bistrost igre se je pretakala s čustvenim oblikovanjem žlahnih melodij- in tu nas je s krasnim zvokom in občutljivim fraziranjem očaral čelist Konstantin Heidrich, ki je v drugem stavku prevzel vlogo protagonista. Zanos in svežina muziciranja sta navdušila publiko gledališča Rossetti, ki je z dolgimi aplavzi iztržila primerno dolg dodatek, v katerem je kvartet Fauré' dosegel morda najvišjo umetniško raven lepega večera: Brahmsov Rondo alla zingaresca iz kvarteta v g-molu op.25 je zaključil koncert s prešernim, radostnim, skoraj razposajenim muziciranjem.

Katja Kralj

Rossana Paliaga

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Tako Pako
20.30 TV Dnevnik, sledita Utrip evangelijske ter Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10** Nad.: Incantesimo
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica
9.35 Aktualno: Settegiorni
10.25 Aktualno: Aprirai
10.40 Aktualno: Tuttobenessere
11.30 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Aktualno: Easy Driver
14.30 Aktualno: Lineablu
15.55 Aktualno: Speciale Moda & Mondo Arabo
16.25 Dnevnik L.I.S.
16.30 Aktualno: A Sua immagine
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.15 51. Zecchino d'Oro
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.35 Kviz: Affari tuoi
21.30 Variete: Serata d'onore - Cinema
23.55 Aktualno: Applausi
0.35 Nočni dnevnik

Rai Due

- 6.25** Aktualno: L'avvocato risponde
6.35 Aktualno: Inconscio e Magia
6.45 Variete: Mattina in famiglia
10.00 Dnevnik
10.15 Aktualno: Sulla via di Damasco
10.45 Aktualno: Quello che
11.25 Aktualno: Aprirai
11.35 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik
13.25 Šport: Dribbling
14.00 **Scalo 76** (vodita M. Maionchi, F. Facchinetti)

- 17.10** Aktualno: Sereno variabile
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.10 Nan.: The District
18.50 Resničnostni šov: X Factor - I casting
19.30 Nan.: Friends
20.00 Nan.: Piloti
20.25 Žrebanje Lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti
22.40 Šport: Sabato sprint
23.30 Dok: Tg2 - Dossier
0.20 Aktualno: Tg2 Storie
1.05 Tg2 - Mizar

Rai Tre

- 7.00** 8.45 Risanke
8.00 Variete: Il videogiornale del Fantabosco
9.00 Aktualno: Tv talk
10.30 Aktualno: Art News
11.00 Aktualno: I nostri soldi, sledi Esto-vest
11.30 Aktualno: Levante, sledi Italia Agricoltura
12.00 Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved
12.25 Aktualno: Il Settimanale
12.55 Aktualno: Bellitalia
13.20 Aktualno: Mediterraneo
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved v rubrike
14.50 Aktualno: Ambiente Italia
15.50 Dnevnik Flash L.I.S.
15.55 Šport: Sabato sport
16.10 Magazine Champions League, sledi vaterpolo
18.10 Šport: 90° Minuto
19.00 Deželne vesti in vremenska napoved

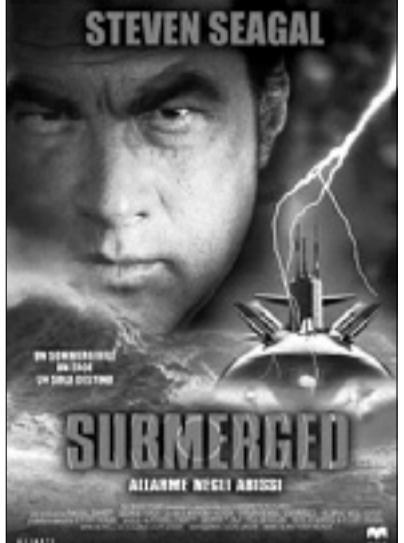
- 20.00** Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo fa
21.30 Dok.: Ulisse: il piacere della scoperta
23.25 Deželni dnevnik
23.45 Dok.: Un giorno in Pretura
0.45 Nočni dnevnik in vremenska napoved

- 7.15** 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
8.50 Klasična glasba
9.30 Talk show: Formato famiglia
10.35 Nan.: **Don Matteo 4**

Rete 4

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
6.15 Nan.: Vita da strega
7.20 Nan: Le stagioni del cuore
9.30 Aktualno: Vivere meglio
11.30 14.50 Dnevnik in prometne vesti
11.40 Aktualno: Cuochi senza frontiere
12.40 Aktualno: Pianeta mare
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Popoldanski Forum
15.00 Film: Perry Mason - Omicidio sull'asfalto (krim. ZDA, '91, i. R. Satloff)
17.00 Nan.: Monk
18.00 Dokumentarec
18.55 22.35 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Walker Texas Ranger
21.30 Film: **Submerged - Allarme negli abissi** (akc., VB/Bulgaria, '05, r. A. Hickox, i. S. Seagal)

- 12.00** Dnevnik
12.45 Inf. odd.: Volley time
13.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
13.50 Snaidero passione basket
14.00 Videomotori
14.15 Aktualno: Qui Cortina
15.10 Aktualno: Hard Trek
15.40 Dokumentarec o naravi
19.10 Aktualno: Musica che passione!
20.05 Aktualno: Campagna amica
20.30 Deželni dnevnik
22.35 Inf. odd.: Eventi in provincia
22.55 Aktualno: Qui Tolmezzo
23.40 Nan.: Centennial

La 7

- 6.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
7.00 Aktualno: Omnibus Week-end
9.20 Aktualno: L'intervista
9.50 Dok.: I segreti dell'archeologia
10.25 Film: Una storia di Natale (kom., ZDA, '83, r. B. Clark, i. M. Dillon)
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: In tribunale con Lynn
14.00 Nan.: Jack Frost
16.00 Film: Un marito quasi perfetto (kom., Zda, '96, r. N. Castle, i. E. DeGeneres)
18.00 Film: Questo e quello (kom., It, '83, r. S. Corbucci, i. N. Manfredi)
20.00 1.15 Dnevnik
20.30 Variete: Cozza Italia Exclusive
21.10 Film: Pacco, doppio pacco e contropacco (kom., It, '93, i. L. Gullotta)
23.25 Variete: La valigia dei sogni
0.05 Nan.: Hustle - I signori della truffa
1.05 Dnevnik

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Loggione
9.30 Aktualno: Amici libri (A. Busi)
10.00 Aktualno: Super Partes
10.40 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nan.: Il supermercato
14.10 Resničnostni show: Amici
15.30 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 1.30 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: C'e' posta per te
0.40 Aktualno: Nonsolomoda - Globish News

Italia 1

- 6.10** Nan: Prima o poi divorzio
6.55 Risanke
10.45 Nan.: Una pupa in libreria
11.20 Nan.: V.I.P.
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Nan.: La vita secondo Jim
14.05 Film: Jerry Maguire (kom., ZDA, '96, r. C. Crowe, i. T. Cruise)
16.50 Film: Il Dottor Dolittle 3 (kom., ZDA, '06, r. R. Thorne, i. K. Pratt)
18.30 0.00 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Film: Il Grinch (fant., ZDA, '00, r. R. Howard, i. J. Carrey)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
21.10 Risanka Star Simpson
23.05 Film: Honk Kong - Colpo su colpo (akc., ZDA/Honk Kong, '98, r. H. Tsui, i. J.-C. Van Damme)
0.00 Dnevnik - Studio sport

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik

- 7.15** 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
8.50 Klasična glasba
9.30 Talk show: Formato famiglia
10.35 Nan.: **Don Matteo 4**

- 14.55** SP v nordijskem smučanju, smučarski skoki (Kuusamo)
16.45 Migaj raje z nami!
17.55 SP v alpskem smučanju, veleslalom (Ž)
19.25 SP v alpskem smučanju, smuk (M)
20.55 SP v alpskem smučanju, veleslalom (Ž)
21.45 Bleščica
22.15 Slovenski magazin
22.40 Sobotno popoldne
22.55 Popolna družina (pon.)
23.00 Nagradna igra (pon.)
23.10 Z Damijanom (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.40 Pogovorimo se o...
15.20 Sredozemlje
15.50 Košarka: NLB Magazin
16.10 23.35 Vsedanes aktualnost
16.40 Arhivski posnetki
17.30 Globus
18.00 Brez meje (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.05 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Šport
19.30 Verska oddaja: Jutri je nedelja
19.45 Vzhod - zahod
20.00 Alter ECO
20.30 SP v alpskem smučanju, slalom, (Ž)
21.45 Avtomobilizem
22.15 Košarka NLB
0.20 Čezmejna TV - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 12.00** 23.30 Videostrani
18.00 Kultura
18.30 Pravljica (pon.)
18.45 Naši prijatelji (pon.)
19.25 Settimana Friuli (pon.)
19.55 EPP
20.00 Duhovna misel
20.15 Tedenski pregled
20.35 Film: Hip hop vročica (i. A. Lear)
22.10 Na obisku ... s Tonetom Fornezziem - Tofom

RADIO

- RADIO TRST A**
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Vse najboljše; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert; 11.10 Sobotni mix; 12.00 Ta razojanski glas; 12.30 Kanalska dolina; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladi izvajalci; 18.00 Radijska igra; 19.35 Zaključek oddaj.

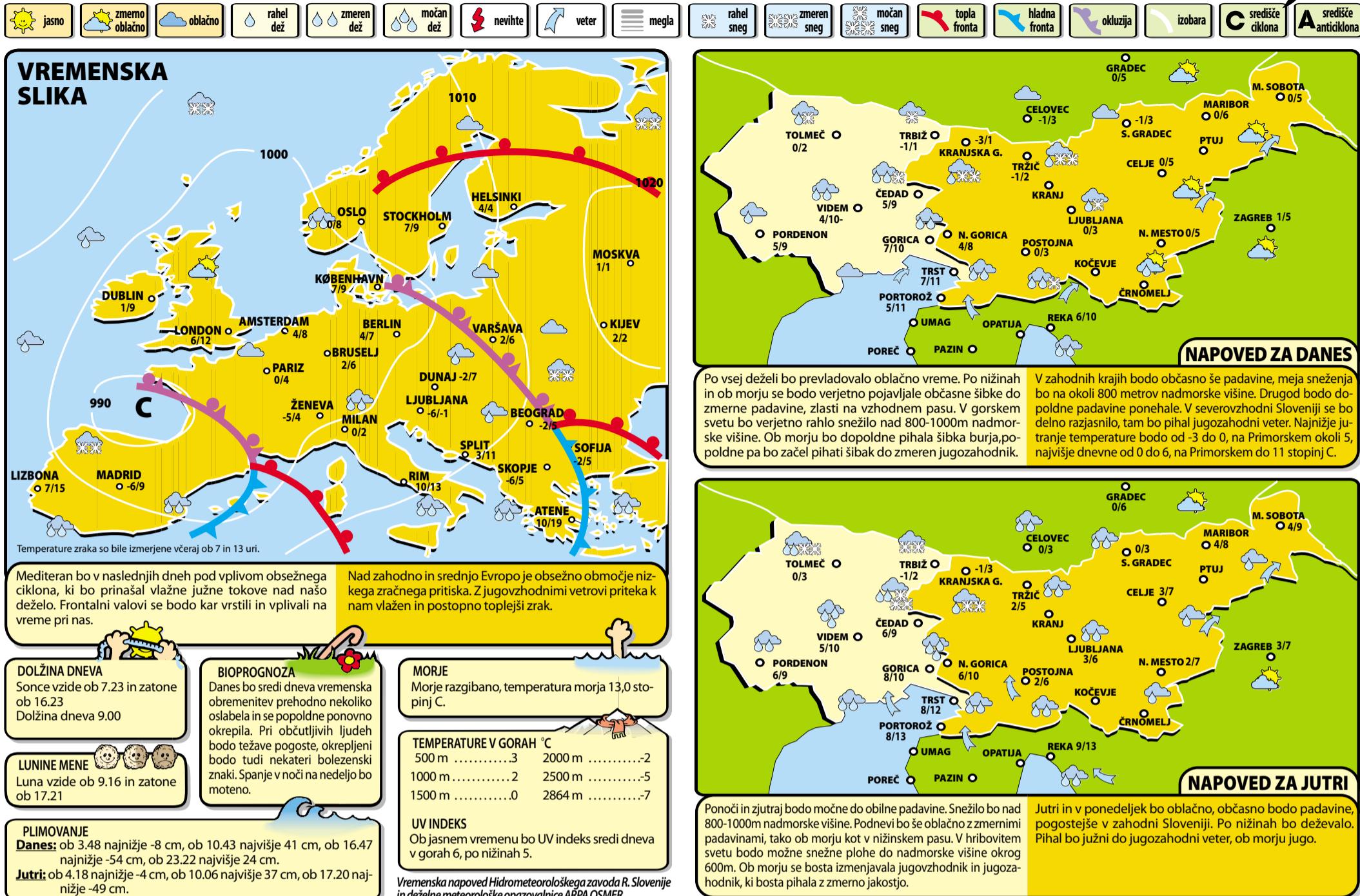
- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjek; 9.00-12.30 Sloboda in pol; 10.45 Namig na nedeljski izlet; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Torkla; 14.45 Du jes?; 16.15 SMS; 17.30 Primorski dnevnik; 20.00 Legende; 21.00 Makaroni s ketchupom; 22.30-0.00 Podzemlje.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Vip mane; 9.33 Sloboda z vami; 10.00 Beatles for ever; 10.35 Prosa; 11.00 Smash, svet mladih; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne informacije, dnevnik; 13.00 Doma pri...; 13.33 Pesem tedna; 14.00 Slot parade - New entry; 14.35 Glasbeni oddaja; 15.00 Sigla single; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling; 18.45 Extra extra extra; 19.28 Vremenska napoved in prometne informacije; 20.00 Smash; 21.00 Radio Capodistria zvečer; 22.00 Sloboda z vami; 22.30 Italio heroes; 23.00 In orbita; 0.00 Pre nos RS.

- SLOVENIJA 1**
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Pregovor je odgovor; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Slobotna raglja; 10.10 Kulturomat; 10.30 Gorri, doli, naokoli; 11.30 Vonj po...; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Slobotno branje; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski mozaik; 18.15 Kolaž sledi; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lah-

ko noč, otroci; 20.00 Koncert Aynee; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.30 Radijska igra.

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30,

FRANCIJA - Za 7 članov posadke ni več upanja preživetja

Airbus A320 pred obalo Francije strmoglavlil v Sredozemsko morje

MARSEILLE - Francoski reševalci so izgubili upanje, da bi našli preživele sredine letalske nesreče potniškega letala tipa airbus A320 letalske družbe Air New Zealand s sedmimi ljudmi na krovu, ki je strmoglabilo pred južno obalo Francije. Reševalci so doslej našli dve trupi, pet ljudi pa pogrešajo.

Letalo, ki je bilo s sedmimi člani posadke na krovu na poskusni letu, je v sredo strmoglabilo v Sredozemsko morje 20 kilometrov vzhodno od mesta Perpignan pred južno obalo Francije. Predstavnik tožilstva v Perpignanu Dominique Alzeari je novinarjem povedal, da "ni upanja, da bi našli preživele", čeprav so sprožili obširno reševalno operacijo z dvema helikopterjema in petimi ladjami obalne straže. Razbitine letala naj bi razneslo več sto metrov daleč.

Vzrok za nesrečo še ni znan. Letaло je bilo na servisu v koncernu EAS v Perpignanu. Na krovu so bili novozeleški pilot, trije novozeleški inženirji in novozeleški letalski inšpektor. Nesiča je pretresla Novozelandce. (STA)

VATIKAN - Vitaliano Tiberia Ne tetovažam, piercingu in sploh vulgarnemu izražanju

RIM - Vatikan nasprotuje tetovažam, piercingu, raztrganim hlačam in vulgarnemu izražanju. Vodja papeške akademije za umetnost in literaturo Vitaliano Tiberia se je v pozivu mladini zavzel za iskanje estetike, ki je tesno povezana z etiko. Človek mora stremeti k lepemu, ki se nagiba k dobremu, je še dejal Tiberia.

"Zmanipulirana telesa, tetovaže in piercingi so izraz prazne zunanjosti, ki ni več povezana z rituali. V medijih in med mladimi prepogosto opazimo vulgarno izražanje v vsakodnevni pogovoru," je Tiberia zapisal v sporočilu, ki ga je prebral papežev državni tajnik Tarcisio Bertone.

Vse to naj bi bili skrb vzbujajoči znaki pomajkljivega smisla za lepoto in estetiko, je še dal Tiberia. (STA)

SEVERNA IN JUŽNA KOREJA - Ohladitev

Čez korejsko mejo včeraj še zadnji vlak

Levo: arhivski posnetek airbusa A320 letalske družbe Air New Zealand

Desno: tovorni vlak na korejski meji

LATVIJA Zaradi krize prepovedane voščilnice

RIGA - Zaradi gospodarske krize, ki je zajela Latvijo, se je tamkajšnja vlada odločila javnim uslužbencem prepovedati pošiljanje božičnih oz. novoletnih voščilnic in organizacijo sprejemov ob koncu leta. Javni uslužbenci bodo lahko božične in novoletne voščilnice tako pošiljali le prek brezplačnih spletnih strani. Vlada Ivarja Godmanisa je hkrati znižala sredstva, ki jih lahko uslužbenci porabijo za službene poti, seminarje in konference. Davčni urad pa je odpovedal načrtovani ogled opere Aida Giuseppeja Verdiča za svoje uslužbence. (STA)

SEUL - Tovorni vlak, nekoč simbol sprave med Severno in Južno Korejo, se je včeraj odpravil na svojo zadnjo pot čez mejo, preden bo Pjongjang zaradi ohladitve odnosov s Seulom v pondeljek ustavil ves čezmesejni promet. Tudi avtobusi z 210 južnokorejskimi turisti so se včeraj odpravili na zadnji izlet v severnokorejsko obmejno mesto Kaesong.

Sevašna Koreja je v pondeljek sporočila, da bo s 1. decembrom v znak protesta proti južnokorejski politiki konfrontacije ustavila tako čezmerno tovorno železniško povezavo, vzpostavljeno decembra lani, kot tudi enodnevne izlete južnokorejskih turistov v svoje zgodovinsko mesto Kaesong, na katere se je od decembra lani odpravilo kar 110.000 ljudi. Pjongjang je zahvalil tudi zmanjšanje števila južnokorejskih delavcev v skupni industrijski coni v Kaesongu, tik nad močno zastraženo mejo med Severno in Južno Korejo, s 1600 na 800, z zaprtjem tamkajšnjih južnokorejskih industrijskih objektov pa zaenkrat še ni zagrozil.

V kompleksu, ki ga je zgradila Južna Koreja in v katerem sta združena južnokorejska tehnologija in poceni severnokorejska delovna sila, deluje 88 južnokorejskih tovarn. V njih je trenutno zaposlenih 35.000 Severnih Korejcev, plačanih sicer v povprečju le 70 dolarjev mesečno, kar pa vendarle predstavlja pomemben vir dohodka za obubožano Severno Korejo.

Odnosi med obema Korejama so se zaostrili, odkar je konzervativni politik Lee Myung Bak februarja letos postal predsednik Južne Koreje in napovedal ostrejšo politiko do komunistične sosedne. (STA)